

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เรื่อง พุทธนวัตกรรมกับการสร้างสังคมสุขอย่างยั่งยืน

(Buddhist Innovation and the Creation of a Sustainable Peaceful Society)

ร่วมกับ

สมาคมเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเวียงชัย
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่ปรึกษา:

พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระครูศรีพุทธวิมลจิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการวิทยาเขตขอนแก่น
พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปณโณ, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น
นายศกธินันท์ ศรีหาบงค์	รก.ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น

บรรณาธิการ:

พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ศรัญญา อรุณขจรศักดิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.กตัญญู แก้วหานาม	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
รศ.ดร.วิชชุ สมิตสุวรรณ	วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.วินิจ ฝาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
รศ.ดร.ธัญวัฒน์ รัตนศักดิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.สุภายู อีระวณิชตระกูล	มหาวิทยาลัยบูรพา

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.บุญยเสนอ ตริวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
รศ.ดร.อังคณา ตุงคะสมิต	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.บุญยจีรา ชีรเวทย์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.ณัฐกาญจน์ นาคนวล	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.ปทุมพร เปี้ยถนอม	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผศ.ดร.จักรปรุฬห์ วิชาอัครวิทย์	มหาวิทยาลัยพายัพ
ผศ.ดร.ปรัชนันท์ เจริญอาภรณ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ.ดร.ประภาศ แก้วเกตุพงษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.มารศรี สอทิพย์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.กรรณิการ์ อินตะวงค์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.เสรี วรพงษ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.พิษณุ บุญนิยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผศ.ดร.ภัทรชัย อุทาพันธ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.สมบูรณ์ วัฒนะ	วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.กรกรก สารภิรมย์	วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.วรวิทย์ นพแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.เพ็ญพนอ พ่วงแพ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ.ดร.ปฐมาวดี จงรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผศ.ปัทวี สัตยวงศ์ทิพย์	มหาวิทยาลัยบูรพา
พระมหาไทยน้อย ญาณเมธี, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อ.ดร.วัฒนา นนทชิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.ดร.อารีย์ บินประทาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
อ.ดร.ชั้นทอง วิชาเดช	มหาวิทยาลัยบูรพา
อ.ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อ.ดร.ชาญชัย ฤทธิร่วม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
อ.ดร.ศศิพัชร จำปา	มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะทำงาน :

ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	ผศ.ดร.สุวิน ทองปั้น	ผศ.ดร.จรัส ลีกา
ผศ.ดร.เพชรกฤต ศรีบุญเรือง	ผศ.ดร.นิรัช เรือนแสง	อ.ดร.สมควร นามสีฐาน
ดร.อมรรัตน์ เตชะนอก	อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	อ.ดร.สุนทร สายคำ
อ.ดร.ปารณจิตร สุขุมลย์	อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	อ.ทรงพล โชติกเวชกุล
อ.ดร.ยิ่งสรรค์ หาพา	พระมหากิตติ กิตติเมธี	อ.สุทธิพงษ์ อุพลเกียรติ
อ.ดร.สรินญา มารศรี	น.ส.มาริสสา ไสวงาม	น.ส.อนุธิดา บุญตะวัน

ศิลปะและรูปเล่ม:

น.ส.สาริกา ไสวงาม

สาส์นจากรองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้จัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4 “พุทธนวัตกรรมกับการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน (Buddhist innovation and the creation of a sustainable peaceful society)” จัดขึ้นในวันที่ 27 มีนาคม 2567 เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิต นักศึกษาและเครือข่ายสถาบันการศึกษา ได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิชาการสู่การใช้ประโยชน์ในสังคมต่อไป

เอกสารทั้งหมดได้ผ่านกระบวนการทบทวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะนำเสนอในรูปแบบวาจาหรือโปสเตอร์ในการประชุมครั้งนี้ เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยเหล่านี้เน้นย้ำถึงความแปลกใหม่ของความรู้ บทความฉบับเต็มได้รับการตีพิมพ์ใน Conference Proceeding ตามข้อตกลงของ Conference Editorial Board โดยจะเผยแพร่ทางออนไลน์ที่ www.mcukk-nic/2024

ในนามคณะบรรณาธิการ ขออนุโมทนาบุญขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้การดำเนินงานการประชุมวิชาการครั้งนี้ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยกำหนดไว้

(พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.)
รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
บรรณาธิการการประชุมวิชาการ

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 ระดับนานาชาติครั้งที่ 4

ณ หอประชุมเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เวลา 08:00-08:30 น. ลงทะเบียนและรับเอกสาร ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา

เวลา 08:30-09:00 น. **พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

จุดฐาปเทียน กล่าวนำบูชาพระรัตนตรัยและประจำมนต์เพ็ชร ถวายสักการะ
อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามลำดับ ดังนี้

1. พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร. รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
2. พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
3. รศ.ดร.วิทยา ทองดี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
4. ผศ.ดร.นิเทศ สันนารี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร. รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น

กล่าวรายงานต่อประธานพิธี

เวลา 09:00-11:00 น. **พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

กล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “พุทธนวัตกรรมกับการสร้างสังคมสันติสุข อย่างยั่งยืน”

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อุปนายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มอบโล่ให้กับเจ้าภาพร่วมการประชุมวิชาการ

รศ.ดร.วิทยา ทองดี ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ถวายเครื่องไทยธรรม

เวลา 11:30-12:00 น. **พิธีลงนาม MOU**

ระหว่าง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

กับมหาวิทยาลัยเครือข่าย

เวลา 11:30-13:00 น. ฉันทัดดาอาหารเพล/รับประทานอาหาร

เวลา 13:00-16:30 น. **นำเสนอบทความวิชาการ แบบปากเปล่าและแบบโปสเตอร์ แต่ละห้อง**

เวลา 16:30 น. ประธานประจำห้องประชุมกลุ่มย่อยกล่าวสรุปและกล่าวขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ

เสร็จพิธี ผู้เข้าร่วมงานเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

ระดับชาติ

พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุข
อย่างยั่งยืน

ห้องประชุมย่อยที่ 8 ห้อง B 305 ชั้น 3

อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามกาจารย์
(สนิท ชวณมहाปญญมหาเถร)

ผู้ทรงคุณวุฒิ:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยะจรัส เตชะตันมื่นสกุล
: วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ นพแก้ว
: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
3. อาจารย์ ดร.ชาญชัย ฤทธิร่วม
: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ลำดับ	บทความ/ผู้พิมพ์	หน้า
1	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ : พระทรงศักดิ์ สุขุมาลาวาที, สุรพล พรหมกุล และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	691
2	แรงจูงใจสู่การก่อปัญหาภัยใหม่ : มะลิ ทิพย์ประจง และพระเปี่ยมสุชินนะ อนินฺชิตโต	703
3	คุณธรรมของนักปกครองตามแนวคิดของนิโคโล มาเคียเวลลี : ปณิดา เก่งไทน, เกสรา ชำนิ และชุลีญา ไยแก้ว	711
4	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น : ปฎิพันธ์ จันทะ, สุรพล พรหมกุล และชาญชัย ฮวดศรี	721
5	การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ : พระครูอนุกุลปริยัติการ (สุระเวช วชิโร/เกษิต), ชาญชัย ฮวดศรี และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	735
6	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอราดุกพนม จังหวัดนครพนม : พระสมหมาย อุดคปญโญ (หารือคำ), ชาญชัย ฮวดศรี และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	745
7	ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขามตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น : ธนวัฒน์ เพชรมงคล, สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา และพระครูอนุกุลปริยัติการ (สุระเวช เกษิต)	757
8	รูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น : สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, สมควร นามสีฐาน และปณณจิตร สุขุมาลย์	769
9	พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น : พระมหาทิตติ กิตติเมธี (สอนเสนา), ชาญชัย ฮวดศรี และสุรพล พรหมกุล	777

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ Participation of the Community Board in Local Government in Kalasin Municipality Kalasin Province

พระทรงศักดิ์ สุขุมาลาวาที (ยอพระกลีน), สุรพล พรหมกุล และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา
Phra Songsak Yorphraklin (Yo Phra Klin), Suthipong Promkul and Suthiphong Sawattha
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 611410007@std.cas.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยประยุกต์หลักทฤษฎี 7 การวิจัยแบบผสมผสานโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปฏิบัติการ: การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาล เมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับสูง และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามหลักอาปริณิยธรรม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาล เมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนทุกเพศมีส่วนร่วมในคณะกรรมการชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาล

เมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยประยุกต์หลักอภิปัญญาธรรม 7 ประการ ประชุมสม่ำเสมอ ถือเป็นโอกาสสำหรับประชาชน เข้ามาและมีโอกาสได้ร่วมงานกันในการระดมความคิด ระดมความคิด ร่วมกันคิดและทำ การประชุมร่วมกัน การประชุมร่วมกัน การทำข้อตกลงร่วมกันที่จะประชุมพร้อมกันตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยขององค์กร การไม่ตราหรือยกเลิกกฎีกาตามอำเภอใจ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ละทิ้งกฎระเบียบตามอำเภอใจ การเคารพและการเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา การเคารพและการเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งที่ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนควรตระหนักและมอบให้ เป็นสิ่งสำคัญที่ทุกองค์กรต้องมีหัวหน้างานในแผนกต่างๆ เพื่อให้องค์กรของคุณเองบรรลุวัตถุประสงค์ ให้เกียรติและควบคุมผู้หญิงให้เกียรติและปกป้องสิทธิสตรี ส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมที่สวยงาม การส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม คุ่มครอง คุ่มครอง และคุ่มครองโดยชอบธรรม เป็นสิ่งที่รัฐควรให้ความสำคัญในการปกป้องและดูแลชาวพุทธและประชาชนทั่วไป ความเท่าเทียมกันตามกรอบกฎหมายกำหนด

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; คณะกรรมการชุมชน; การปกครองท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to: 1) to study the level of participation of community committees in local government; In Kalasin Municipality Kalasin Province 2) to compare the participation of community committees in local government In Kalasin Municipality Kalasin Province Classified according to personal factors and 3) to study recommendations for community committee participation in governance. Local in Kalasin Municipality Kalasin Province By applying the principles of Aparihaniyadhamma 7 Mixed Research using Quantitative Research using questionnaires and Qualitative Research using In-depth interviews with key informants.

The research findings were as follows:

1. Operational level: Participation of community committees in local government in municipalities. Mueang Kalasin Kalasin Province Overall, it is at a high level. and the participation of community committees in local government in Kalasin Municipality. Kalasin Province According to the principles of Aparihaniyadhamma 7, the overall level is at a high level.

2. Comparative results of the level of practice regarding the participation of community committees in local government in Kalasin Municipality. Kalasin Province Classified by personal factors, it was found that people with different ages, educational levels, occupations, and work experiences participated in community committees in local government in the municipality. Mueang Kalasin Kalasin Province Statistically significant at the 0.05 level and people of different genders participate in community committees in local government in the municipality. Mueang Kalasin Kalasin Province Not significantly different which is not in accordance with the assumptions set.

3. Suggestions for community committee participation in local government in Kalasin Municipality Kalasin Province By applying the seven principles of Aparihaniyadhamma, meeting regularly. It is an opportunity for the public. came in and had the opportunity to work Together in brainstorming, brainstorm together to think and do. meeting together meeting together Making an agreement together that will meet in unison together for the specified period of time for the orderliness of the organization Failing to enact or abolish an arbitrary ordinance. non-legalization or not give up arbitrary regulations Respect and obedience to superiors Respect and obedience to superiors is something that every subordinate should be aware of and give. It is important that every organization must have supervisors in various departments. To make your own organization meet its objectives Honoring and controlling women honor and protect women's rights Promotion and preservation of beautiful cultural traditions. Promotion and preservation of culture. Protection, protection, and righteous protection. It is something that the state should give importance to in protecting and caring for Buddhists and the general public. Equality as required by the legal framework.

Keywords: Participation; Community Board; Local Government

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ และกำหนดให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่า

ที่จำเป็นและต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ ของประเทศ เป็นส่วนรวม (มาตรา 282 มาตรา 283 มาตรา 284) การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ ประชาชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา โดยร่วมกัน คิด พิจารณา ตัดสิน การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชน เอง เพื่อให้เกิดความ เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการยอมรับ อย่างเป็นฉันทามติใน การดำเนินงานที่เกิดขึ้น การมีส่วนร่วมเป็นหลักธรรมาภิบาลข้อหนึ่งที่เชื่อมโยงกับ ข้ออื่นๆ เป็นการร่วม มือโดยเข้าไปมีส่วนในงานของส่วนรวม งานของส่วนรวมย่อมเกิดประโยชน์แก่ คนหมู่มากและควรที่จะ พิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของกลุ่มคนหมู่มากที่สุด อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วม นั้นมีความหมายในหลาย ระดับ ในคำภาษาอังกฤษที่ใช้แทนคำนี้อยู่หลายคำที่น่าสนใจ ซึ่งหาก แยกให้เข้าใจกระจ่างจะทำให้การมี ส่วนร่วมเกิดขึ้นด้วยจิตจำนง (will) ที่ตั้งใจในการฝ่ายดีและเกิด ความประพัตติธรรมด้วย เมื่อพูดถึงการมี ส่วนร่วม คิดรวบยอดถึงการมีส่วนร่วมเข้ามาแสดงความ คิดเห็นในฐานะคนนอก ลูกค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลังจากนั้นก็พร้อมใจร่วมกันทำโดยถือเป็นหน้าที่ ความคิดรวบยอดในลักษณะนี้เป็นไปในเชิงปฏิบัตินิยม กล่าวคือ มองทุกอย่างในแง่ปฏิบัติ หากแต่ใน รายละเอียดเมื่อพิจารณาถึงการใช้ปัญญาและการลงมือทำ อย่างรอบคอบรอบด้านแล้ว ผู้กระทำงาน ในโครงการต่างๆ พึงที่จะแยกส่วนให้แต่ละส่วนเกิดผลดีและ ประสานสอดคล้องกันได้ (เมธา หริมเทพาธิป, 2559)

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการปกครองตนเองมีสิทธิตามกฎหมายมีองค์กรที่ จำเป็นใน การปกครองเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามจุดมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งการปกครอง ส่วนท้องถิ่น มุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการร่วมค้นหาปัญหา ร่วม วางแผน ร่วมดำเนิน การ ร่วมตรวจสอบติดตามผล และร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินการใน กระบวนการกิจกรรมการปกครอง ตนเองระดับหนึ่ง จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐานของท้องถิ่นได้ตรง กับปัญหาความต้องการที่แท้จริง ของประชาชนและการแก้ปัญหานั้นเกิดประโยชน์สูงสุดมี ประสิทธิภาพ โดยการปกครองส่วนท้องถิ่นจัด เป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือก ตัวแทนของท้องถิ่นมาเป็นผู้กำหนดนโยบายและ แนวทางในการบริหารงานนั้นเพื่อให้ทำหน้าที่ในการ เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของท้องถิ่นทั้งจัดทำบริการ สาธารณะต่างๆ (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล, 2545)

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นโดยอาศัยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจาย อำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยให้เกิดการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ จัดทำบริการสาธารณะตาม อำนาจหน้าที่และการกิจ ถ่ายโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไป ตามนโยบายของรัฐบาลใน

ส่วนของการปฏิรูปการบริหารจัดการ ภาครัฐ ที่มุ่งปรับปรุงโครงสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ให้มีความ ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งการถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญและการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสม เพิ่มบทบาทการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการ ปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อมุ่งหมายให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง สามารถเข้าถึงบริการ สาธารณะได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเป็นธรรม ซึ่งจะทำให้ประชาชนใน ท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันเป็นเป้าหมายสำคัญของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดสถาบันหนึ่งในการให้ความช่วยเหลือต่อ สังคมไทย ตลอดมาโดยมีส่วนช่วยเหลือในการกล่อมเกลাজิตใจ และลักษณะนิสัยของคนไทย ตลอดจนการ ให้บริการตามความจำเป็นตามความต้องการของประชาชน อีกทั้งมีส่วนช่วยใน การแก้ไขปัญหาทาง สังคมให้แก่เรามาแล้วเป็นจำนวนมากแม้กระทั่งในปัจจุบันความสำคัญใน ประการดังกล่าวก็ยังคงอยู่ ฉะนั้นเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกัน โดยน้อม นำหลักทางพระพุทธศาสนา คือ หลักอปริหานิยธรรม 7 อันเป็นหลักธรรมที่ช่วยให้ใช้ชีวิตบนหนทางแห่งความดี และประสานคนหมู่ มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อีกทั้งยังเป็นเครื่องช่วยขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้คนอยู่ร่วมกัน ด้วยความรัก ความสามัคคี อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคม อัน ได้แก่ 1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ 2) พร้อมเพรียงกันประชุมและเลิกประชุมพร้อมเพรียงกัน 3) ไม่ บัญญัติสิ่งที่ไม่ได้บัญญัติไว้ ไม่ล้ม และล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ 4) เคารพนับถือผู้ใหญ่ 5) ไม่ข่มเหงล่วงเกิน สตรี 6) เคารพสักการบูชาเจดีย์ 7) จัดให้ความอารักขา คุ่มครอง ป้องกัน อันชอบธรรม มาเป็นหลัก ในการประยุกต์การบริหารจัดการชุมชน เพื่อให้การบริหารจัดการชุมชนขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นชุมชนที่น่าอยู่ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2546)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกครองระดับท้องถิ่น โดยจะทำการศึกษาในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ ประยุกต์ตามหลักพุทธธรรมที่ชื่อว่า อปริหานิยธรรม 7 เป็นหลักพุทธธรรมอันเป็น หลักธรรมที่ช่วยให้ใช้ชีวิตบนหนทางแห่งความดี และประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การบริหารงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคเอกชน เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใส ในการบริหารงาน ซึ่งก่อให้เกิดการกระตุ้น ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในชุมชนให้เข้า มามีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ จะทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมือง กาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการประยุกต์ตามหลักการบริหารนิยธรรม 7

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) เพื่อการวิเคราะห์ให้มีความครอบคลุมรอบด้าน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน ในเทศบาลเมือง กาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 38 ชุมชน มีคณะกรรมการชุมชนละ 10 คน รวมประชากรในเทศบาล เมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 380 คน (เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน ในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 รูปหรือคน ได้แก่ 1) เจ้าคณะผู้ปกครองอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 2 รูป 2) นักการเมืองในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2 คน 3) ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน 4) คณะกรรมการชุมชนในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 6 คน

4. สรุปผลการวิจัย

1. ระดับปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาล เมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการอารักขา คุ่มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.45) ด้านการบัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.41) และข้อที่มี ระดับปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.43)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีอายุ, ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาล เมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มี เพศ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างอย่างมี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นใน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการประยุกต์ตามหลักอุปทานิยธรรม 7การประจักษ์กันเนื่องนิยต์ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้เข้ามามีโอกาสทำงาน ร่วมกันในการระดมความคิดระดมสมองช่วยกันคิดและทำการพร้อมเพรียงกันประชุมการพร้อมเพรียงกันประชุม การที่ทำข้อตกลงร่วมกันว่า จะประชุมโดยพร้อมเพรียง กันตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อความเรียบร้อยดีงามขององค์กรการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิก ข้อบัญญัติตามอำเภอใจ การเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาการเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา เป็นสิ่งที่ ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนพึงตระหนักและให้ ความสำคัญที่ทุกองค์กรต้องมีผู้บังคับบัญชาในสายงานต่างๆ เพื่อให้องค์กรของตนเองเป็นไปตามวัตถุประสงค์การให้เกียรติและคุ้มครองสตรีการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี การส่งเสริมและรักษาวินัยธรรมประเพณีอันงามการส่งเสริม และรักษาวินัยธรรม การอารักขา คุ้มครอง ปกป้องอันชอบธรรมเป็นสิ่งที่รัฐควรให้ความสำคัญในการปกป้องดูแลพุทธบริษัทและประชาชนทั่วไปด้วยความ เสมอภาคเท่าเทียมตามที่กรอบกฎหมายกำหนด

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่มีความสำคัญเกี่ยวกับปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่าระดับปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการ ปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าระดับปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมภายใต้ กฎหมายเดียวกัน และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ทั้งการร่วมรับผลประโยชน์ ด้านการ กำหนดนโยบาย ด้านการร่วมดำเนินงาน และด้านการตรวจสอบการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิธันธ์ วารุณสหัสขณ (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน ปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหาร

ส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วม ร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านการมีส่วนร่วม ร่วมในการปฏิบัติดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับน้อยนอกจากนี้กลุ่ม ตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ประชาชนต้องการเสนอแนะการทำงานขอ อบต. และร้องทุกข์เรื่องราว ต่างๆ ได้หลากหลายช่องทาง ในขณะเดียวกันต้องการให้ อบต. ชี้แจงผลการร้องทุกข์ ชี้แจงการใช้ งบประมาณ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของ อบต. ให้มากขึ้นและประชาชนต้องการให้ อบต. เป็นผู้ทำ หน้าที่ประสานงานกลุ่มประชาชน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางวางแผนพัฒนา อบต. เพื่อประโยชน์ด้านความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน ควรเปิดโอกาสเข้ามาร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาอบต. และการ บริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าและสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านกำหนดนโยบายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ใน ระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการ กำหนดยุทธศาสตร์ในการปกครองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ รองลงมา คือ ท่านมีการเสนอ นโยบายอันเป็นประโยชน์ต่อชุมชน ท่านมีส่วนในการดำเนินนโยบายที่มีประโยชน์ต่อสังคม และข้อที่มี ระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ ท่านได้แสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาชนาธิป ชยเมธี (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองของ เทศบาลตำบลศรีพนา อำเภอเชกา จังหวัดบึงกาฬ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การปกครองของเทศบาลตำบลศรีพนา อำเภอเชกา จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่งเสริมให้ประชาชน เข้าร่วมประชุมและต้องแสดงความคิดเห็นอย่างสุจริตและ ตรงไปตรงมา การอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกันของคนในสังคมจะต้องมีการพบปะประชุม ปรีกษาหารือกันสม่ำเสมอ เพื่อแก้ไขปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับใน เหตุผลที่ถูกต้องที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่นละการวางแผนพัฒนาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลศรีพนา อำเภอเชกา จังหวัดบึงกาฬ

2. ด้านการร่วมดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ท่านปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รองลงมา คือ ท่านยึดมั่นในจริยธรรม และยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และ เป็นธรรม ท่านสร้างความสามัคคีและมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร และข้อที่มีระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ ท่านให้บริการต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคและมีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหา

ถนอม ฐานวโร (พิมพ์สุวรรณ) (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาล ตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านร่วมรับผลประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ท่านเป็นผู้ที่ รู้ทันต่อเหตุการณ์ หรือสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รองลงมา คือ ท่านประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดี ท่านสามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและเป็นที่ยอมรับของ และข้อที่มีระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ ท่านมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นในแง่บวกในการทำงาน อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาเสกสรรค์ ปญญาวุฑโฒ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการปกครองของเทศบาลตำบลศรีพนา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลศรีพนา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านตรวจสอบการทำงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ท่านมีการ ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชน รองลงมา คือ ท่านมีการกระจายอำนาจใน การบริหารงาน ลงสู่ระดับรองลงมา ท่านมีความยุติธรรมในการบริหารงานและไม่เลือกปฏิบัติ และข้อ ที่มีระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ ท่านเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระนุชิต นาคเสโน (ไวรัชย์) (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการ มูลฝอยของเทศบาล ตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานกำจัดมูลฝอยของเทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานกำจัดมูลฝอยของเทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ ส่วนด้านการมี ส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานกำจัด มูลฝอยของเทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานกำจัดมูล ฝอยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชน ที่มีเพศ และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานกำจัดมูลฝอย ไม่แตกต่าง จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย ในการพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นประชาชนต้องมีส่วนในการกำหนดนโยบายด้วย ตนเองมีใช้ทำได้ เพียงแค่รวมกลุ่มกันเสนอชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกหรือรวมกลุ่มกันเพื่อกดดันให้นำนโยบายของกลุ่มตนไป ใช้ตามความต้องการของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตาม ข่าวสาร ในการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางต่างๆ ตามที่การปกครองส่วน ท้องถิ่นมี เช่น สื่อ ออนไลน์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไปของการ ปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการนำหลักอปริหานิยธรรมมาใช้ในการทำงานของการ ปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพราะหลักอปริหานิยธรรมมีหลักการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทำการพัฒนาให้ตรงต่อความต้องการของ ประชาชน ในพื้นที่

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

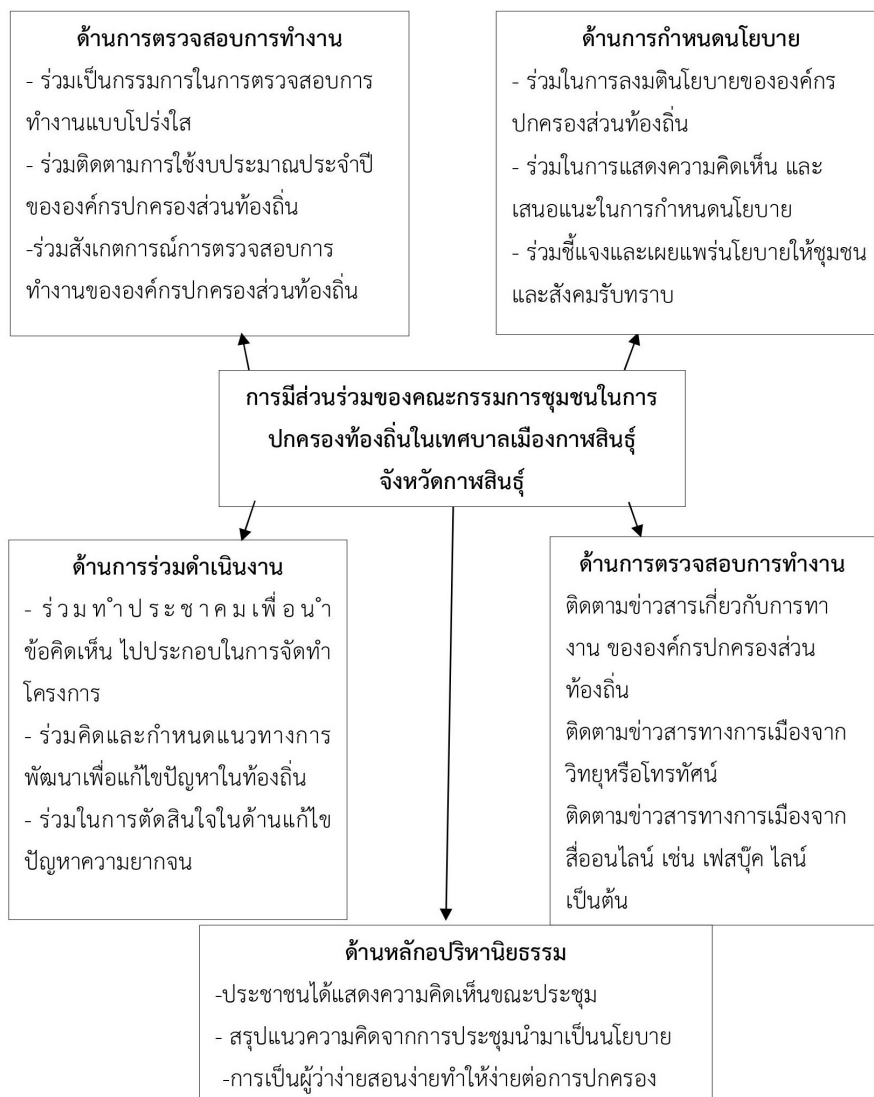
3.1 ควรศึกษาการส่งเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจโดยมุ่งให้ประชาชนแสดงบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมทางเมืองเพื่อที่จะช่วยพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นของตน

3.2 ควรมีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีประสิทธิภาพ มากขึ้นให้เหมาะสมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3 ควรศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคที่แท้จริงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและ วิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. (2566). *สภาพทั่วไป*. เข้าถึงได้จาก <http://www.kalasin-mu.go.th>

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2546). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์.

- พระมหาณอม ฐานวโร (พิมพ์สุวรรณ). (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม. วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ, 3(1).
- พระมหาเสกสรรค์ ปณฺญาธุโธ. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองของเทศบาล ตำบลศรีพนา อำเภอลือชัย จังหวัดบึงกาฬ. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระนุชิต นาคเสโน (โพธิชัย). (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการมูลฝอยของ เทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาชนาธิป ชยเมธี. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2556). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. เข้าถึงได้จาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%a1100/%a1100-20-9999-update.pdf>
- สิทธิธินันท์ วารุณสหรัชน. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

แรงจูงใจสู่การแก้ปัญหายุคใหม่

Motivation for Modern Problem Solving

มะลิ ทิพย์ประจง และพระใบฎีกาสุชินนะ อนินชิโต

Mali Thipprachong and PhraBaidika SuChinNa AninChiTo

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phetchaburi Sangha College, Thailand

Corresponding Author, E-mail: thipprajong@gmail.com

บทคัดย่อ

สภาพสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสู่ยุคดิจิทัล การดูแลเอาใจใส่ของคนในครอบครัวลดน้อยลงกว่าในอดีต ประกอบกับสภาพปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมของสังคมยุคใหม่ก็มีความคิดที่มีแนวโน้มที่จะไปตามกับสื่อหรือกระแสข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาทั้งด้านของเรื่อง ปัญหายาเสพติด ติดเพื่อน ปัญหาครอบครัวตลอดถึงการขาดการดูแลเอาใจใส่ของคนที่เป็นผู้นำในครอบครัวคอยให้คำแนะนำชี้แนะในการเอาใจผู้อยู่ในครอบครัวตนเอง ทั้งปัญหาสภาพแวดล้อมของสังคมที่อยู่รอบข้าง ดังนั้น แรงจูงใจในการแก้ปัญหาในยุคใหม่จึงมีความแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก เพราะมีความรุนแรงและการสูญเสียได้อย่างรวดเร็วกว่าที่ผ่านมา ทั้งปัญหาส่วนตัวของผู้ก่อปัญหาเอง เช่น ความเครียด การถูกล้อเลียน ปัญหาครอบครัว ยาเสพติด เศรษฐกิจทางครอบครัว โรคประจำตัวของผู้ก่อเหตุเอง การสร้างความโดดเด่นในกลุ่ม ตลอดจนการขาดการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลรอบข้าง

คำสำคัญ: แรงจูงใจ; ปัญหา; ยุคใหม่

Abstract

The global social environment has changed and developed into the digital age. The care and attention of family members is less than in the past. Along with the problems of economics, society, education, culture, traditions, values of modern society, there are ideas that tend to follow the media or the stream of information received from both sides of the story. Drug problems, addiction to friends, family problems, and the lack of care and attention of the people who are leaders in the family who give advice and

guidance on how to please those in their own family. Both environmental problems of the surrounding society, therefore, the motivations for creating problems in the modern era are very different from those in the past. Because there is more violence and rapid loss than ever before including the personal problems of the problem maker, such as stress, being ridiculed Family problems, drugs, family economy Congenital disease of the perpetrator Creating prominence in the group as well as the lack of care and attention from people around you.

Keywords: motivation; problems; new era

1. บทนำ

สภาพสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสู่ยุคดิจิทัล การดูแลเอาใจใส่ของคนในครอบครัวลดน้อยลงกว่าในอดีต ประกอบกับสภาพปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมของสังคมยุคใหม่ก็มีความคิดที่มีแนวโน้มที่จะไปตามกับสื่อหรือกระแสข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาทั้งด้านของเรื่อง ปัญหายาเสพติด ติดเพื่อน ปัญหาครอบครัวตลอดถึงการขาดการดูแลเอาใจใส่ของคนที่เป็นผู้นำในครอบครัวคอยให้คำแนะนำชี้แนะในการเอาใจผู้อยู่ในครอบครัวตนเอง ทั้งปัญหาสภาพแวดล้อมของสังคมที่อยู่รอบข้าง ดังนั้น แรงจูงใจในการแก้ปัญหาในยุคใหม่จึงมีความแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก เพราะมีความรุนแรงและการสูญเสียได้อย่างรวดเร็วกว่าที่ผ่านมา ทั้งปัญหาส่วนตัวของผู้ก่อปัญหาเอง เช่น ความเครียด การถูกล้อเลียน ปัญหาครอบครัว ยาเสพติด เศรษฐกิจทางครอบครัว โรคประจำตัวของผู้ก่อเหตุเอง การสร้างความโดดเด่นในกลุ่ม ตลอดจนการขาดการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลรอบข้างตลอดถึงการผิดหวังจากความรักและนิยมความรุนแรงที่เกิดจาก จินตนาการหรือการเลียนแบบจากสื่อในยุคปัจจุบัน

2. ความหมายแรงจูงใจ

แรงจูงใจ คือพลังผลักดันให้คนมีพฤติกรรม และยังกำหนดทิศทางและเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นด้วย คนที่มีแรงจูงใจสูง จะใช้ความพยายามมากในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละแต่คนที่มีแรงจูงใจต่ำ จะไม่แสดงพฤติกรรม หรือไม่ก็ล้มเลิก การกระทำ ก่อนบรรลุเป้าหมาย ความหมายของแรงจูงใจและการจูงใจ (Definition of motive and motivation) แรงจูงใจ (motive) เป็นคำที่ได้ความหมายมาจากคำภาษาละตินที่ว่า movere ซึ่งหมายถึง “เคลื่อนไหว (move) ดังนั้น คำว่าแรงจูงใจจึงมีการให้ความหมายไว้ต่างๆ กันดังนี้

1. แรงจูงใจ หมายถึง “บางสิ่งบางอย่างที่อยู่ภายในตัวของบุคคลที่มีผลทำให้บุคคลต้องกระทำหรือเคลื่อนไหว หรือมี พฤติกรรม ในลักษณะที่มีเป้าหมาย” (Walters, 1978) กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แรงจูงใจเป็นเหตุผลของการกระทำ

2. แรงจูงใจ หมายถึง “สภาวะที่อยู่ภายในตัวที่เป็นพลัง ทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่มีเป้าหมาย ที่ได้เลือกไว้แล้ว ซึ่งมักจะเป็นเป้าหมายที่มีอยู่ภาวะสิ่งแวดล้อม” (Loundon and Bitta, 1988, หน้า 368) จากความหมายนี้จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) เป็นกลไกที่ไปกระตุ้นพลังของร่างกายให้เกิดการกระทำ และ 2) เป็นแรงบังคับให้กับพลังของร่างกายที่จะกระทำอย่างมีทิศทางส่วนการจูงใจ (motivation) เป็นเงื่อนไขของการได้รับการกระตุ้นโดยมีการให้ความหมายไว้ดังนี้

1. การจูงใจ หมายถึง แรงขับเคลื่อนที่อยู่ภายในของบุคคลที่กระตุ้นให้บุคคลมีการกระทำ (Schiffman and Kanuk, 1991, p. 69)

2. การจูงใจ เป็นภาวะภายใน ของบุคคล ที่ถูกกระตุ้นให้กระทำพฤติกรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง (แอนนิต้า อี วูลฟอล์ค Anita E. Woolfolk, 1995)

3. การจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรม การกระทำหรือกิจกรรมของบุคคล โดยบุคคลจูงใจกระทำพฤติกรรม นั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (ไมเคิล ดอมเจน Domjan, 1996) จำกัดอธิบายและความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าการจูงใจ เป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจ ให้กระทำหรือดิ้นรนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง ซึ่งจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรม ที่มีใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดาแต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่มีความเข้มข้น มีทิศทางจริงจัง มีเป้าหมายชัดเจนว่าต้องการไปสู่จุดใดและพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากแรงผลักดันหรือแรงกระตุ้น ที่เรียกว่าแรงจูงใจด้วย

3. ลักษณะของแรงจูงใจ

แรงจูงใจของมนุษย์มีมากมายหลายอย่างถ้าเราอยากรู้ว่าแรงจูงใจให้มีการกระทำหรือพฤติกรรมหลายรูปแบบเพื่อหาน้ำและอาหารมาดื่มกิน สนองความต้องการทางกาย แต่ยังมีความต้องการกว่านั้นเช่น ต้องการความสำเร็จ ต้องการเงิน ค่าชมเชย อำนาจและในฐานะที่เป็นสัตว์สังคมคนยังต้องการมีอารมณ์ผูกพันและอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่น แรงจูงใจ จึงเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกแรงจูงใจภายใน (intrinsic motives) แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งที่ผลักดันจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิดเห็นความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่างๆ ดังกล่าวมาเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวร เช่น คนงานที่เห็นคุณค่าของงานมองว่าองค์กรคือสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัว เขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์กร กระทำการต่างๆให้องค์กรเจริญก้าวหน้าหรือในกรณีที่บ้านเมือง

ประสบปัญหาเศรษฐกิจ ในช่วงเวลาของเศรษฐกิจขาลง องค์กรจำนวนมากอยู่ในภาวะขาดทุนไม่มีเงินจ่ายค่าตอบแทน แต่ด้วยความผูกพัน เห็นใจกันและกัน ทั้งเจ้าของกิจการ และพนักงานต่างร่วมกันค้าขายอาหารเล็กๆน้อยๆ ทั้งประเภทแซนวิช ก๋วยเตี๋ยว ฯลฯ เพียงเพื่อให้มีรายได้ ประทังกันไปทั้งผู้บริหารและลูกน้อง และในภาวะดังกล่าวนี้จะเห็นว่า พนักงานหลายรายที่ไม่ทั้งเจ้านาย ทั้งเต็มใจไปทำงานหยุดโดยไม่มีค่าตอบแทน ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นไปโดย เนื่องจากความรู้สึก หรือเจตคติที่ดีต่อเจ้าของกิจการ หรือด้วยความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกคนหนึ่งขององค์กร มิใช่เพราะเกรงจะถูกไล่ออกหรือไม่มีที่ไป ก็กล่าวได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจภายในแรงจูงใจภายนอก (extrinsic motives) แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่ทำการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง คำชมการได้รับการยอมรับ ยกย่อง ฯลฯ แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวรต่อพฤติกรรม บุคคลจะ แสดงพฤติกรรม เพื่อ ตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะในกรณีที่ต้องการรางวัลต้องการเกียรติ ชื่อเสียง คำชมการยกย่องการได้รับ การยอมรับ ฯลฯ ตัวอย่างแรงจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เช่น การที่คนงานทำงานเพียงเพื่อแลกกับค่าตอบแทนหรือเงินเดือน การแสดงความขยันตั้งใจทำงานเพื่อให้หัวหน้างานมองเห็นแล้วได้ความดีความชอบ เป็นต้น

4. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมไทย

1. รัฐบาลควรออกระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมาย เพื่อกำหนดมาตรการการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิดอย่างจริงจังและแน่นอน
2. วางแผนและนโยบายการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อรณรงค์และอนุรักษ์
3. ให้การศึกษาแก่สมาชิกในสังคมเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในปัญหาต่างๆ ให้มากขึ้น
4. ปรับปรุงและพัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
5. พัฒนาเศรษฐกิจทั้งด้านเกษตรกรรมอุตสาหกรรมและการบริการให้ดีขึ้น
6. พัฒนาสังคม สร้างค่านิยม และรณรงค์ให้ประชาชนร่วมมือในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
7. ให้การศึกษาแก่ประชาชนให้ทั่วถึงและสูงขึ้น การศึกษาเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้สูงขึ้น รัฐจึงควร ทุ่มเทงบประมาณในการให้การศึกษาแก่ประชาชน
8. รัฐต้องจัดสวัสดิการที่ดีให้แก่ประชาชนต้องจัดให้ประชาชนมีการศึกษาที่ดีและมีงานทำทุกคนเพื่อเป็นหลักประกันของชีวิต ควรจัดให้มีการประกันสังคมโดยทั่วถึง
9. พัฒนาเศรษฐกิจอย่างเหมาะสมกับประเทศ โดยพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อส่วนรวม กระจายรายได้สู่ชนบทมากขึ้นพยายามลด ช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยให้อยู่ในระดับเดียวกัน
10. มีการพัฒนาสังคมให้เหมาะสม โดยเฉพาะระดับครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันที่สำคัญต้องพัฒนา ก่อนสถาบันอื่นๆ ควร สร้างค่านิยมที่ดีให้กับเด็ก เช่น ให้ความซื่อสัตย์ ขยัน ใฝ่ศึกษา ไม่เห็นแก่เงิน ชอบ

ศึกษาค้นคว้า ฯลฯ รัฐต้อง พัฒนาบุคคลให้มี คุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตในครรลองแห่งจริยธรรม คุณธรรม หรือตามหลักปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นก็มีความ รุนแรงในหลายๆระดับซึ่งมีผู้กระทำผิดที่ต่างกันไป และยังเป็นสาเหตุของปัญหาต่างๆได้ดังที่กล่าวมาแล้ว โดยมากเรา มักจะมานั่ง ในเรื่องของปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการล่องละเมิดต่างๆ ปัญหาครอบครัว ปัญหาความเครียด ฯลฯ และหาทาง แก้ไขจากปลายเหตุ ส่วนปัญหาสังคมอื่นๆก็ได้แก่ ปัญหาสิทธิส่วนบุคคล ปัญหาการจำกัดสิทธิ ปัญหาทางเศรษฐกิจสังคมซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความเครียดและการกดดัน ปัญหาทางด้านการศึกษาเหล่านี้เป็นต้นซึ่งไม่ได้รับความสนใจมากเท่ากับพวกปัญหา อาชญากรรม อย่างที่เราทราบกันดีว่าการที่ปัญหาสังคมจะเกิดขึ้นนั้นมันก็เริ่มมาจากคนที่ได้รับความกดดันความกระหนาบ กระเทือนทางจิตใจ แต่อะไรเป็นสาเหตุของความกระหนาบกระเทือนและความกดดันเหล่านั้นละนี่จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการที่เราจะเริ่ม ต้นแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. ต้องสร้างร่วมมือของภาครัฐเอกชน สังคม ชุมชน บ้าน โรงเรียน ศาสนา ให้มีความเท่าเทียมและมีความทันสมัยเอาใจใส่อย่างมากกว่าเดิม มีจุดคอยให้การช่วยเหลือหรือที่ปรึกษาในการเข้าไป สนับสนุนช่วยเหลือเป็นเบื้องต้นทุกเรื่องทุกกรณี ยึดหลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมอาศัย ทั้งหลักกฎหมายและหลักศีลธรรม ระเบียบ ข้อบังคับของสังคมในชุมชนนั้นๆด้วย เพื่อสร้างให้เกิดความรู้ วิชาสามัคคีของสังคมโลกต่อไป

12. ต้องสร้างค่านิยมและความโดดเด่นทางด้านสร้างสรรค์ของกลุ่มคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่าให้ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมให้มากกว่าเดิม หน่วยงานภาครัฐต้องมีความรวดเร็วกว่าเดิมคือต้องมีการ พัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งระเบียบขั้นตอนในการ ดำเนินงานต้องมีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

5. สรุป

ปัญหาสังคมไทยปัญหาสังคม หมายถึง สภาวะการณ์ที่มีผลกระทบกระเทือนต่อคนจำนวนมาก ในสังคมและเห็นว่าควรร่วม กันแก้ปัญหา นั้นให้ดีขึ้นสาเหตุของปัญหาสังคมปัญหาสังคม อาจเกิดจาก สาเหตุต่างๆ เช่น อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในลักษณะที่ผู้คนในสังคมยอมรับไม่ได้ อาจเกิด จากความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจของมนุษย์หรืออาจเกิดจากปัจจัยทางสภาวะแวดล้อมทาง ธรรมชาติที่ไม่เหมาะสม เป็นต้นว่า ความแห้งแล้ง ภัยธรรมชาติสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างมาก ผู้คนในสังคมมีการเบี่ยงเบนความสัมพันธ์ไปจากเดิม และสถาบันทาง สังคมก็ทำหน้าที่ไม่ครบ สมบูรณ์ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดปัญหาสังคม ปัญหาสังคมไทยมีอยู่มากมาย ดังนี้

1. ปัญหายาเสพติด กำลังระบาดในหมู่เยาวชน ปัจจุบันประเทศไทยมีคนติดสิ่งเสพติดมากกว่า สองล้านคน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชนสารเสพติดที่ระบาดในประเทศไทย เช่น ผิ่น กัญชา เฮโรอีน และ

แอมเฟตามีนซึ่งในประเทศไทยมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นด้วยมี การลักลอบนำเข้ามายังบริเวณชายแดนใต้และภาคเหนือของไทยแนวทางการป้องกันและแก้ไข

ภาครัฐ จะต้องส่งเสริมมาตรการป้องกันยาเสพติด เช่นการให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสิ่งเสพติดกับประชาชนอย่างทั่วถึง โดยวิธีต่างๆไม่ว่าจะเป็นสื่อทางโทรทัศน์ วิทยุ หรือผ่านหลักสูตรการสอนในสถานบันศึกษา นอกจากนี้ภาครัฐยังควร ออกมาตรการเพื่อบำบัดรักษาให้ผู้ติดสิ่งเสพติดหยุดเสพให้นานที่สุดจนสามารถเลิกได้โดยเด็ดขาด ซึ่งเป็นการลดปัญหาความ เดือนร้อนและยังสามารถการแพร่กระจายของสิ่งเสพติดได้

ภาคเอกชน ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดให้ลดละเลิกการใช้สิ่งเสพติด รวมทั้งจัด กิจกรรมสนทนากันต่างๆให้กับเยาวชนและผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และห่างไกลจากยาเสพติด

ภาคประชาชน ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการระบาดของสิ่งเสพติด โดยเฉพาะครอบครัว จะต้องให้ความรักและความอบอุ่นกับสมาชิกในครอบครัว โดยพ่อแม่ต้องถือว่าสิ่งนี้เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

2. ปัญหาเด็กและเยาวชนปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยเป็นปัญหาที่สำคัญและมีความหลากหลาย เช่น เด็กเร่ร่อน ปัญหาเด็กติดยาเสพติด มั่วสุมตามสถานที่บันเทิง และปัญหาเหยื่อของโฆษณา ทำให้เป็นผู้บริโภคนิยม เป็นต้นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

พ่อแม่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสมาชิกในครอบครัว โดยให้ความรักความอบอุ่นกับสมาชิกในครอบครัวและพร้อม ทั้งส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของบุตรหลาน

โรงเรียนและชุมชน ต้องส่งเสริมการจัดเวลารวมทั้งพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้แสดงศักยภาพความสามารถตามความ สนใจและความต้องการตามวัย

หน่วยงานของรัฐและเอกชน ต้องมีการเร่งรัดการจัดบริการนันทนาการให้เข้าถึงเด็กและเยาวชน สื่อมวลชน ควรสนับสนุน เผยแพร่กิจกรรมความดี ความสามารถของเด็ก เพื่อเด็กจะได้มีความภาคภูมิใจในการทำงาน กิจกรรมต่างๆ

3. ปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่นปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นปัญหาที่อยู่ในสังคมไทยมาเป็นเวลานานและนับวันยิ่งรุนแรงมากยิ่งขึ้น ปัญหาคอร์รัปชั่นทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียงบประมาณที่ต้องนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศชาติเป็นเวลามหาศาล เช่น การทุจริตของข้าราชการ บางคนในการจัดซื้อวัสดุเพื่อนำมาสร้างถนนทำให้ได้วัสดุที่ไม่มีคุณภาพแต่ราคาสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงเพราะประชาชนต้องใช้ถนนในการสัญจร หากถนนไม่ดี ชำรุด หรือทรุดตัวก็จะทำให้ประชาชนเดือดร้อนเกิดอันตรายต่อชีวิตและ ทรัพย์สินได้

แนวทางการแก้ไขปัญหาลูกฝึงบ้าค่านิยมที่ดีให้กับเยาวชนในสังคม โดยผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีและปลูกฝังเยาวชนให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ภาครัฐควรรณรงค์ให้คนในสังคมรังเกียจการทุจริต เน้นความซื่อสัตย์ และความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเอง กฎหมายไทย ควรมีบทลงโทษทางสังคมต่อผู้ที่กระทำการทุจริตอย่างเข้มงวด เพื่อไม่ให้มีการใช้ช่องโหว่ทางกฎหมาย ในการช่วยเหลือพวกพ้องให้พ้นผิด คนในสังคมจะต้องให้ความร่วมมือ และให้การสนับสนุนองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและจัดการทุจริต เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นต้น สื่อมวลชนต้องให้ความสนใจในการติดตามการดำเนินงานของรัฐ และเปิดโปงปัญหาที่เกิดขึ้นให้สังคมได้รับรู้ เพื่อให้ ประชาชนทราบว่าปัญหานี้เป็นอันตรายต่อสังคมมากเพียงใด

4. ปัญหาความยากจน ความยากจน คือ สภาพการดำรงชีวิตของบุคคลที่มีรายได้ไม่พอกับรายจ่ายไม่สามารถจะหาสิ่งจำเป็นมาสนองความต้องการทางร่างกาย และจิตใจได้อย่างเพียงพอจนทำให้บุคคลนั้นมีสภาพความเป็นอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่สังคมวางไว้ ความยากจนขึ้นอยู่กับมาตรฐานของแต่ละสังคม

5. ปัญหาโรคเอดส์ โรคเอดส์ (AIDS: Acquired Deficiency Syndrome) แพร่มาสู่ประเทศไทยจากประเทศตะวันตก ประเทศไทยได้รับ อันตรายจากโรคเอดส์รุนแรงขึ้น โรคเอดส์เกิดจากสาเหตุที่สำคัญ เช่น การสำส่อนทางเพศ การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน การถ่ายเท เลือดที่ขาดความระมัดระวังปัจจุบันยังไม่มียารักษาโรคเอดส์ ผู้ป่วยจะต้องเสียชีวิตทุกราย ประเทศไทยต้องสูญเสียงบประมาณ จำนวนมากในการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งเป็นบุคคลที่สังคมรังเกียจ

เอกสารอ้างอิง

- Anita E. Woolfolk. (1995). *Motivation and Personnality*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วีเลิร์น.
- Domjan, M. Learning and behavior systems. (1996). *G. Stanley Hall lecture, presented at meetings of the Midwest Psychological Association*. Chicago.
- Loudon, David and Bitta, Albert. (1988). *Consumer Behavior : Concepts and Applications*. (3 rd. ed.). New York : McGraw Hill.
- Layard, P. R. and A.A Walters. (1978). *Microeconomic Theory*. New York: McGraw-Hill.
- Schiffman, L. and L. Kanuk. (1991). *Consumer Behavior*. Singapore, Prentice-Hall.

คุณธรรมของนักปกครองตามแนวคิดของนิโคโล มาเคียเวลลี

The Virtues of Rulers According to the Ideas of Nicola Machiavelli

ปณิดา แก้งโทน, เกสร่า ชำนิ และชุลีญา ไยแก้ว

Panida Kengton, Kasara Chamni and Chaleey Yaikaew

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: kasarachamni@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ นำเสนอประเด็นด้านคุณธรรมของนักปกครองโดยการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมของนักปกครอง เพื่อทำการวิเคราะห์ตามหลักการของนิโคโล มาเคียเวลลีซึ่งกล่าวไว้ในหนังสือ “The Prince” ว่าด้วยผู้ปกครองควรที่จะแสดงออกซึ่งความจริงใจความรักในความถูกต้องและมีมนุษยธรรม ซึ่งคำว่านักปกครองคือ ผู้นำการเป็นนักปกครองเป็นบุคคลที่มีความต้องการในการเป็นผู้นำทางบุคลิกภาพ เป็นผู้นำทางการทำงาน และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติของประชาชนดังนั้นผู้ปกครองที่ดีจึงจำเป็นต้องฝึกตน กล่าวคือ ต้องมีคุณธรรมภายในตนเพื่อให้ประชาชนหรือผู้อยู่ใต้การปกครองของตนได้รับความยุติธรรมจึงจะเป็นนักปกครองที่ดีได้งานด้านการปกครองก็จะบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธา ให้ความเคารพ ให้ความร่วมมือ ร่วมทำงานให้งานบรรลุผลเป็นอย่างดี

คำสำคัญ: คุณธรรม; นักปกครอง

Abstract

This academic article presents issues regarding the morality of rulers. By doing a study about with the morality of rulers to analyze according to the principles of Nicolo Machiavelli, who said in the book “The Prince” it is said that parents should show sincerity. Love in Correct and humane. The word ruler means a leader. Being a ruler is a person who has Want to be a leader in personality be a work leader and be an example in practice of the people, therefore good rulers need to train themselves, that is you must have morality within yourself.to the people or those under their rule get justice So he

will be a good ruler. Governance work will achieve its goals efficiently. People develop trust, faith, respect and cooperation. Work together to make the work very successful.

Keywords: Moral; Ruler

1. บทนำ

บทความเรื่อง ‘คุณธรรมของนักปกครองตามแนวคิดของนิโคโล มาเคียเวลลี’ นี้ได้เรียบเรียงเนื้อหาที่สำคัญไว้ตั้งแต่จุดกำเนิดของ The Prince, นักปกครองในแบบนิโคโล มาเคียเวลลี, คุณธรรมของนักปกครองตามประสบการณ์ของนิโคโล มาเคียเวลลี ที่มองว่าควรจะมีและคุณธรรม 10 ประการนักปกครองตามแนวคิดของนิโคโล มาเคียเวลลี

นิโคโล มาเคียเวลลี (2567, หน้า 16-17) ได้กล่าวถึงมาเคียเวลลี ได้ถูกจัดไว้ในอันดับที่ 88 จาก 100 ในการรวบรวมรายชื่อหนังสือ ที่เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อโลกและเป็นพลังในการทำให้โลกเคลื่อนไหว นั่นถือกันว่าหนังสือเรื่อง เดอะพริ้นซ์ เป็นหนังสือที่ทรงอิทธิพลมากที่สุดเล่มหนึ่งตลอดกาลเวลามากกว่า 400 ปี

2. จุดกำเนิด “The Prince” (นิโคโล มาเคียเวลลี)

กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม (2566) ได้กล่าวถึง มาเคียเวลลีเกิดเมื่อ ค.ศ. 1469 สืบสายมาจากขุนนาง ในระบบศักดินาสวามิภักดิ์ตระกูลของเขามีบทบาทในทางการเมือง ทางศาสนาตั้งแต่ศตวรรษที่ 13 แต่นักประวัติศาสตร์ก็มองว่าหากจะจัดสายตระกูลให้อยู่ในกลุ่มพ่อค้าที่มั่งคั่งเป็นชนชั้นสูงก็พอกล่าวได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากตระกูลกลุ่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของชนชั้นปกครอง แต่ไม่เหมือน “ผู้มีอิทธิพล” ซึ่งถูกกีดกันไม่ให้รับตำแหน่งในรัฐบาลในวัยหนุ่ม มาเคียเวลลี ไม่ได้ยี่หระกับสภาพการมีทรัพย์สินจำกัด เขาใช้เงินกับการพนันและโสเภณีเวลาวางที่มีก็พูดคุยกับเพื่อนฝูง งานทางการเมืองชิ้นแรกๆ ที่เริ่มต้นคือการรายงานการเทศน์ปราศรัยของจิโรลาโมซาโวนาโรลา พระนักเทศน์ที่ขึ้นชื่อเรื่องบุญบารมี ว่ากันว่า คำเทศนาของซาโวนาโรลาสร้างทั้งแรงบันดาลใจให้ชาวเมืองและยังสร้างความปั่นป่วนให้ฟลอเรนซ์หลายปี มาเคียเวลลี ได้รับคำขอจาก ริชาร์โด เบคคีทูตฟลอเรนซ์ ประจำสันตะสำนักให้รายงานคำเทศนานี้

หลังจากนั้นมาเคียเวลลีรับตำแหน่งรองมุขนทรีแห่งฟลอเรนซ์ถือเป็นตำแหน่งสำคัญในสายงานข้าราชการพลเรือนของรัฐบาลและเป็นช่วงที่แนวคิดทางปรัชญาการเมืองของเขาก่อร่างขึ้นมาเคียเวลลีวิจารณ์สถานการณ์การเมืองหลังยุคปิแยร์วาร์รัฐบาลใหม่มีข้อดีอย่างมากและอ่อนแอเกินจะปกครองต่อมาในปี 1512 เคียเวลลีเป็นอีกหนึ่งรายที่ถูกกลุ่มเมดิชีกล่าวหาว่าสมคบคิดกันล้มพวกเมดิชีและยึดอำนาจรัฐบาลมาเคียเวลลีถูกนำตัวไปขังที่คุก “เลสติงเค” ห้องขังของเขาอยู่ในสภาพน่าหดหู่ และถูกทรมานโดยให้ยืนบนแท่น มัดมือทั้งสองข้างไว้หลัง

มาเคียเวลลีถูกปล่อยตัวเมื่อวันที่ 12 มีนาคมปี 1513 เนื่องจาก พระสันตะปาปาจูเลียส สิ้นพระชนม์จากการประชวรหนัก เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ปี 1513 และกลับไปติดต่อกับไรบ์คัสต์ว์ของตัวเองในซานตันเดรอา เขาถูกเนรเทศจากเมืองและตัดขาดจากการเมือง มาเคียเวลลี ใช้เวลาในพื้นที่ชนบทช่วงเย็นก็จินตนาการถึงบทสนทนากับนักคิดที่ยิ่งใหญ่ในอดีตและนักคิดเหล่านี้ จะบอกว่าอะไรคือวิธีที่ดีที่สุด ในการรักษาอำนาจ ผู้นำ เพื่อให้ผู้มีอำนาจประทับใจ มาเคียเวลลี พยายามกลับไปรับตำแหน่งที่ปรึกษาทางการเมือง อย่างไรก็ตามก็ตามแผนการไม่เป็นไปตามนั้น เขาหลงเอยที่การเป็นนักเขียน และมีผลงานหลายเล่มหนังสือ “เจ้าชายผู้ปกครอง” หรือ “The Prince” ที่ตีพิมพ์เมื่อ 1532 เป็นที่โจษจันมาจนถึงปัจจุบันเขามองว่าเจ้าชายผู้ปรึกษาจะต้องเรียนรู้ที่จะ “ไม่เป็นคนดี” โดยสิ่งสำคัญที่สุดคือการรักษาอำนาจไว้ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตาม หากสามารถรักษอำนาจไว้ ถือเป็นสิ่งที่ยอมรับได้นักการเมืองจำนวนไม่น้อยอ่านหนังสือเล่มนี้แต่มีไม่มากนักที่จะยอมรับว่านำมาปฏิบัติ

นิโคโล มาเคียเวลลี เขียนงานนี้เพื่ออุทิศแด่ผู้นำกลุ่ม Orti Oricellari แห่งฟลอเรนซ์ซึ่งเป็นสมาคมที่นักอักษรศาสตร์และนักมานุษยวิทยาชาวอิตาลีเียนมาพูดคุยถกเถียงกันถึงวรรณกรรมภาษาศาสตร์ และการเมืองกัน ต่อมากลุ่มนี้ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนการยึดอำนาจตระกูลเมดิชี ตระกูลเจ้าผู้ครองนครแห่งฟลอเรนซ์ สมาชิกกลุ่มจึงถูกประหารบางส่วนถูกเนรเทศและกลุ่ม Orti Oricellari เป็นอันต้องสลายตัวไป

งานเขียนนี้ประกอบด้วยหนังสือจำนวน 3 เล่ม เล่มแรกพูดถึงการทำงานของระบบสาธารณรัฐ เล่มที่สองพูดถึงการทำสงครามอย่างละเอียด และเล่มสามพูดถึงคุณสมบัติที่แท้จริงของเจ้าผู้ปกครอง Discourses on Livy มีบทเกริ่นว่า เป็นการแสวงหา “วิถีทาง” และ “ระเบียบ” อย่างใหม่ซึ่งอันตรายเป็นยิ่ง เป็นแนวทางที่ยังไม่มีใครผ่านมาก่อน แต่ “ระเบียบอย่างใหม่” ที่ว่านี้กลับศึกษาจากบทเรียนของโลกยุคโบราณนั่นคืออาณาจักรโรมัน โดยหนังสือเล่มแรก ในชุดงานเขียนนี้ กล่าวถึงการก่อกำเนิดของบรรดานครหรือเมืองทั้งหลายในคาบสมุทรอิตาลีรวมถึงกรุงโรม แบ่งเป็นเมืองที่สร้างโดยคนพื้นเมืองและคนต่างถิ่นเมืองที่สร้างจากคนพื้นเมือง

นิโคโล มาเคียเวลลี อธิบายไว้ว่าต้องเกิดการรวมตัวของชุมชนเล็กๆ หลายแห่งที่มองว่าพวกเขาไม่ปลอดภัยจากการรุกรานหากอยู่ตามลำพังจึงโยกย้ายมาอยู่รวมกัน ทั้งนี้อาจเกิดจาก “ฉันทามติ” พวกเขาเองหรือ “ผู้นำ” ในหมู่พวกเขา เมื่อชุมชนทั้งหลายรวมกันเป็นเมืองจึงเกิดการสถาปนารูปแบบการปกครองขึ้น มีทั้งรูปแบบดีคือ 1) รัฐโดยเจ้าผู้ปกครอง 2) รัฐโดยอภิสิทธิ์ชน 3) รัฐโดยประชาชน และรูปแบบเลว คือ 1) รัฐทรราชย์ 2) รัฐคณาธิปไตย 3) รัฐอนาธิปไตยไร้ความรับผิดชอบ ซึ่ง 3 แบบหลังทำให้เสื่อมั่นเองนอกจากการเกิดเมือง เขายังอธิบายการเกิด “ผู้นำ” ที่เริ่มต้นจากหมู่ชนยกการตัดสินใจให้คนที่แข็งแกร่งและกล้าหาญที่สุดในหมู่พวกเขาเกิดความเข้าใจในเรื่องเกียรติและศักดิ์ศรีที่ต่างจากความอันตรายเป็นความชั่วร้าย หากมีการทำร้ายผู้มีคุณแก่คนย่อมก่อให้เกิดความเกลียดชัง พร้อมความเมตตา

ขึ้นในหมู่ชน เกิดการลงโทษผู้กตัญญูนั้น พร้อมกันนั้นก็ให้เกียรติผู้รู้คุณคน หมู่ชนย่อมรู้ว่าความเจ็บปวดทั้งหลายอาจเกิดขึ้นแก่ตนได้ จึงสร้างกฎหมายและบทลงโทษซึ่งต้องอาศัย “ความยุติธรรม” เป็นตัวนำพาด้วย ดังนั้นหากต้องเลือกเจ้าหรือผู้นำคนผู้นั้นไม่เพียงต้องแข็งแกร่งกว่า แต่ต้องเป็นผู้รอบคอบและมีความยุติธรรมสูงสำหรับการเกิดเมืองของคนต่างถิ่นตาม นิโคโล มาเคียเวลลี แบ่งประเภทนี้เป็นอิสรชนและกลุ่มผู้ที่ต้องพึ่งพาคนอื่น โดยยกตัวอย่างกลุ่มแรกคือ โมเสส ที่พาชาวยิวไปตั้งถิ่นฐานยังคานาอัน ส่วนกลุ่มที่สองคือเมืองฟลอเรนซ์

อีกประเด็น Discourses on Livy ยอมรับ ศาสนา เป็นเครื่องมือทางสังคม เพื่อให้คนอยู่ในบรรทัดฐานและเชื่อฟังจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการรักษาการปกครอง เพราะเป็นตัวสร้างสังคมสมมติ เขายังเชื่อมั่นในอำนาจและอิทธิพลของโซคลาก ซึ่งทำหน้าที่คล้ายคลึงกับบทบาทของพระเจ้าแต่ศาสนาเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ส่วนโซคลากมีอยู่ตามธรรมชาติ

โดยสรุปแล้ว Discourses on Livy มีลักษณะที่เน้นปรัชญา “สัญญาประชาคม” รวมถึงเสรีภาพ เพราะแนวคิดที่เขาพยายามอธิบายคือ การไล่เรียงตั้งแต่การเริ่มต้นของเมืองที่เกิดจากความยินยอมพร้อมใจของของปัจเจกชนทั้งหมด ในการละทิ้งธรรมชาติมารวมกันเป็นสังคมขนาดใหญ่จนกลายเป็นเมืองได้ แปลว่า หมู่ชนต้องยินยอมสละสิทธิตามธรรมชาติของตน แล้วมอบอำนาจให้องค์อธิปัตย์ ในรูปแบบการปกครองต่างๆ หากเทียบกับ “The Prince” ที่ช่วย “เจ้า” ให้มองจากที่สูงลงมา “Discourses on Livy” คือการสำรวจจากฐานรากขึ้นไปถึงปลายยอด เราจึงเห็นความเป็นนักเสรีนิยมและสาธารณรัฐอย่างชัดเจน แต่ด้วยความโด่งดัง The Prince ที่ถูกพูดถึงในวงกว้างมากกว่าทำให้ผู้คนจำนวนไม่น้อยรู้จักและมองเขาเป็น “นักชาตินิยม” มากกว่านักเสรีนิยม

3. นักปกครองของนิโคโล มาเคียเวลลี

นิโคโล มาเคียเวลลี (2567, หน้า 39-45) มนุษย์ซึ่งเป็นตัวแบบของเขานั้น มองจากด้านการเมืองอย่างเดียวมาตรฐานทางศีลธรรมของบุคคล (ศาสนา) ไม่อาจนำมาใช้ได้ในการแสดงบทบาททางการเมือง มาเคียเวลลี ถือว่านักปกครองมี ความสามารถในการประพัตินอย่างมีเหตุมีผล และควบคุมโชคชะตาของรัฐกับของประชาชนได้ เขาสามารถสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองตามที่ตนต้องการได้ เนื่องจากเขามีฐานะตำแหน่งทางสังคมเข้าถึงข่าวสารได้มากกว่ารวม ทั้งมีประสบการณ์ในองค์กร ส่วนประชาชนไม่อาจมีพฤติกรรมที่มีเหตุผลคนส่วนมากจะไม่สนใจการเมืองรวมทั้งจะมองกันจากเปลือกหรือภาพที่เห็นจากภายนอกมากกว่า

จากความเป็นจริงตลอดจนสนใจเฉพาะเรื่องทรัพย์สินศักดิ์ศรีและความมั่นคงความปลอดภัยส่วนตัวมากกว่าจะสนใจระบบการเมือง ซึ่งก็คล้ายกับที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันผู้ปกครองที่ปรารถนาจะอยู่ในอำนาจอย่างมั่นคง จึงต้องทำให้ความต้องการเหล่านั้นบรรลุผลเพื่อความสำเร็จและการยินยอมจากพวก

เขา เพราะความมีเหตุผลกับอำนาจมักจะไปด้วยกันไม่ค่อยได้มาเคียเวลลี จึงแนะนำให้ผู้ปกครองต้องพร้อมที่จะแสดงบทบาทของสิงโตหรือสุนัขจิ้งจอก โดยการใช้กำลังหรือไหวพริบตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทฤษฎีของเขาตั้งอยู่บนสมมติฐาน ทว่าคนเราโดยธรรมชาติแล้วจะเต็มไปด้วยความเลวคือ ตัณหาและความทะเยอทะยานการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวจะนำพวกเขาไปสู่ความขัดแย้ง

นอกจากนี้แล้วความต้องการในการป้องกันตนเองการมองการณ์ไกลก็จะทำให้พวกเขาตกอยู่ภายใต้การควบคุมทางการเมืองและการจัดการของผู้มีอำนาจ เขากล่าวว่าในทุกกระบวนการเมืองคน ส่วนน้อยจะเป็นฝ่ายปกครองเสมอไป ระบบการเมืองที่ดีที่สุด ซึ่งได้แก่ระบอบสาธารณรัฐที่มีพลเมืองมีคุณความดีพร้อม จะต้องมีความสามารถในการสร้างเงื่อนไขต่างๆ ในอันที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยกับการอยู่ของผู้คนทั้งหลาย มาเคียเวลลีกล่าวถึงชีวิตทางการเมืองตามที่ดำเนินอยู่จริงเขาเห็นว่าอำนาจคือแรงขับเคลื่อนสำคัญที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมทางการเมือง คำแนะนำทางการเมืองไม่จำเป็นต้องมี สาระทางด้านศีลธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องทฤษฎีการเมืองของเขา ถือได้ว่าเป็นหลัก และวิธีการปกครอง หรือมีการใช้อำนาจผู้ปกครองย่อมมีเหตุผลเพียงพอที่จะใช้อำนาจ หรือวิธีการใดๆ ก็ได้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของส่วนรวมเป้าหมายย่อมมีความสำคัญอยู่ที่วิธีการการเมือง จึงเป็นเรื่องของเทคนิคสำหรับการใช้อำนาจเพื่อบรรลุความสำเร็จบางอย่างโดยเน้นประสิทธิภาพมากกว่าความชอบธรรมถึงแม้ว่าแนวทางศึกษาวิเคราะห์ของเขาจะมีพื้นฐานมาจากนักปราชญ์โบราณหลายๆ คนแต่ทฤษฎีของเขาก็อาศัยวิธีการสมัยใหม่ที่ใช้การสังเกตการณ์และใช้เหตุการณ์กับกรณีตัวอย่างต่างๆ ในประวัติศาสตร์มาสนับสนุนหรือคัดค้านหลักการเดียวกันแล้วหาข้อสรุปจากสิ่งดังกล่าวสังคมนี้อาจจะดีของเขา จึงเกิดจากแนวความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามที่เป็นอยู่ซึ่งเป็น เรื่องของการพรรณนามากกว่าสิ่งที่ควรจะเป็น ซึ่งเป็นเรื่องของปทัสถานผู้ปกครองสามารถใช้ความรุนแรงความเป็นเผด็จการความชั่วต่างๆ ได้นั้นก็ต้องเป็นสุนัขจิ้งจอก เพื่อจะได้เลี้ยงกับดักและต้องเป็นสิงโตเพื่อขับไล่สุนัขป่าทั้งนี้ก็เพื่อการจัดระเบียบทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนั้นอยู่ที่ความสามารถในตัวมนุษย์ ที่จะต้องพยายามเรียนรู้วิธีการต่างๆ ที่จะใช้พลังคุณธรรมความสามารถของมนุษย์มาเอาชนะโชคชะตาให้จงได้ ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงจำเป็นต้องรู้จักทั้งตัวเองและสิ่งแวดล้อม เพราะ 2 สิ่งนี้ เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาพลังคุณธรรม และความสามารถของมนุษย์

กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม (2566, หน้า 20) ได้ให้ความหมายว่า แนวคิดหลักที่มาเคียเวลลีนำเสนอคือ “นักปกครอง” ต้องมี “ความกล้าหาญ” เขาเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ครึ่งหนึ่งมาจากโอกาส อีกครึ่งหนึ่งมาจากทางเลือกของเราเองโอกาสเป็นสิ่งที่พัฒนาได้เพื่อให้ประสบความสำเร็จ แต่ในขณะที่เดียวกันมาเคียเวลลีก็เชื่อเรื่องโชคว่ามีอิทธิพลสำคัญเหมือนกันแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องรอโชคชะตาราวกับเป็นเหยื่อ

แสงคำ หงษา (2554) กล่าวถึง มาเคียเวลลีได้เสนอคุณสมบัตินักปกครองที่ยึดหลักการและวิธีการขึ้นสู่อำนาจและการครองอำนาจนักปกครองต้องดำรงคุณธรรมส่วนตนที่สำคัญได้แก่การปฏิบัติตาม

เจตนารมณ์ของรัฐ และการควบคุมตนเอง เพื่อป้องกันการมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง และรักษาความชัดเจนในเป้าหมายของรัฐ ผู้ปกครองควรใช้วิธีการบริหารที่ยึดหยุ่นสอดคล้องกับธรรมชาติมนุษย์ และความเป็นจริงของสังคม เพื่อการบรรลุเป้าหมายของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

4. คุณธรรมของนักปกครอง

นิโคโล มาเคียเวลลี (2567, หน้า 32-38) กล่าวถึงมาเคียเวลลีได้ฉีกตัวเองออกไปจากคติดั้งเดิมที่เขาถือว่าเป็นเรื่องของจินตนาการ (imagination) ด้วยการพูดถึงความจริง (reality) ทางการเมืองโดยเน้นว่าคนเรามีชีวิตจริงอย่างไรซึ่งห่างไกลกับการที่ควรจะมีชีวิตอย่างไรเขาถือว่าการมีคุณธรรมกับการไม่มีคุณธรรมซึ่งอาจนำมาซึ่งการถูกตำหนิตายนั้นจะต้องรู้จักใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะดังนั้นคุณธรรมมาเคียเวลลีได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ความโอบอ้อมอารีกับคนบางคนหากมีมากเกินไปก็อาจนำความเสียหายมาสู่ตัวเราได้
2. ความเมตตาปรานีที่เกินขอบเขตหากจำเป็นอาจต้องใช้ความโหดร้ายทารุณกันบ้างทั้งนี้ก็เพื่อก่อให้เกิดความมีเอกภาพในทำนองเดียวกันการเป็นทีกลัวเกรงย่อมปลอดภัยมากกว่าการเป็นที่ริษยาหวางความรักและความยำเกรงหากจำเป็นต้องเลือกผู้ปกครองต้องเลือกความยำเกรงซึ่งจะเป็นการปลอดภัยกว่าเพราะทำให้คนเชื่อฟังไม่กระด้างกระเดื่อง (ความยำเกรงไม่ใช่ความเกลียดชัง) คนเราสามารถจะล้มความตายของบิดาได้เร็วกว่าการสูญเสียมรดกที่บิดาของตนทิ้งไว้ให้เสียอีกคนเราพร้อมที่จะล้มหรือให้อภัยฆาตกรที่ฆ่าบิดาของตนมากกว่าผู้ที่ยึดเอาทรัพย์ของตนและผู้หญิงของตนไป (คนเราพร้อมจะล้มและให้อภัยฆาตกรที่ฆ่าพ่อแม่แต่ไม่มีทางที่จะล้มคนที่เขายึดเอาทรัพย์และผู้หญิงของเขาไป)
3. ความซื่อสัตย์และการรักษาข้อตกลงและควรรู้จักวิธีที่จะจัดการกับผู้คนอย่างฉลาดแกมโกงได้ด้วยจึงควรเรียนรู้ว่าเมื่อใดจะต้องทำตนเป็นสิงห์โตและเมื่อใดจะต้องทำตนเป็นสุนัขจิ้งจอกมนุษย์เราโดยทั่วไปแล้วก็ไม่ใช่เป็นคนดีไปเสียทั้งหมดหากแต่ชั่วร้ายและไม่รักษาคำพูดต่อผู้อื่นอยู่แล้วคนเรายังสนใจเรื่องเป้าหมายเป็นหลักส่วนวิธีการถือเป็นรองจึงสนใจภาพที่ปรากฏภายนอกกับผลลัพธ์มากกว่าสิ่งอื่นใด
4. หลีกเลี่ยงการดูถูกเหยียดหยามและความเกลียดชังความเกลียดชังนั้น อาจเกิดจากการที่ดีพอๆกับการทำในสิ่งที่ชั่วร้าย
5. ความมั่นคงของรัฐย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่างบางครั้งอาจถึงกับต้องสร้างศัตรูขึ้นมาเองเพื่อให้บรรลุถึง
6. ควรทำตัวเป็นมิตรแท้หรือศัตรูที่แท้จริง
7. หลีกเลี่ยงการประจบสอพลอซึ่งมีอยู่มากและอันตราย
8. ควรรักษาคนดีที่มีมือไวให้อยู่กับเราได้นานๆ ด้วยการปูนบำเหน็จรางวัลให้ตามความเหมาะสม

เช่น ด้วยลายศและตำแหน่งจนพวกเขาไม่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ ขึ้นมา

9. โชคชะตามีส่วนกำหนดความสำเร็จแห่งการกระทำของคนเราอยู่ครั้งหนึ่งแต่อีกครั้งหนึ่งมันก็อยู่ในการควบคุมของเราด้วยบางทีคนเราใช้วิธีการเดียวกันคนหนึ่งอาจบรรลุเป้าหมายอีกคนหนึ่งประสบความล้มเหลวสิ่งที่มีผลดีในวันนี้อาจมีผลตรงข้ามในวันหน้าเปรียบโชคชะตาเหมือนกับสตรีถ้าใครอยากจะควบคุมเธอก็ต้องตีให้เธอล้มลงแล้วเธอก็จะปล่อยให้เราเอาชนะได้เธอจึงมักจะเป็นมิตรกับคนหนุ่มอยู่เสมอเนื่องจากคนหนุ่มนั้นจะดีร้ายระว่างตัวน้อยและควบคุมเธออย่างห้าวหาญมากกว่า

10. คนเราจะสนใจเรื่องปัจจุบันมากกว่าอดีตการใช้ความสามารถของตัวเองเท่านั้นที่ถือได้ว่าเป็นการป้องกันตนเองที่ดีที่สุดแน่นอนและยั่งยืน

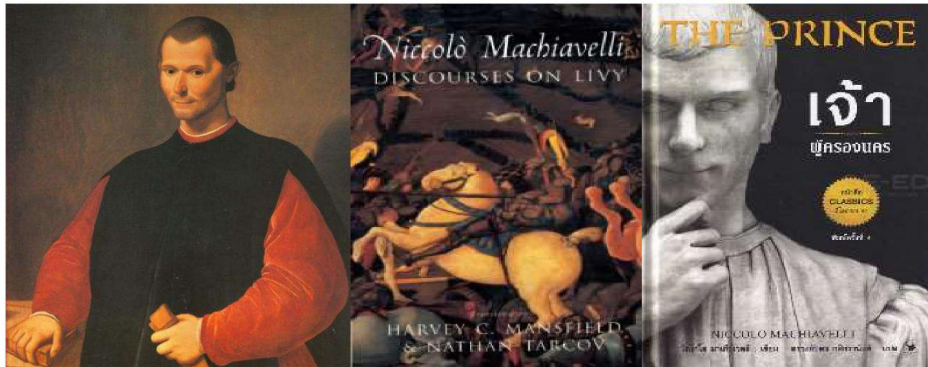
ทะนง ชันทอง (2566, หน้า 2831) กล่าวถึงมาเคียเวลลีว่า สิ่งที่เขาพูดเป็นความจริงของชีวิต ไม่ใช่ชีวิตที่เราอยากจะได้เห็นหรือจินตนาการไปเองเราควรมีชีวิตอย่างไรและเรามีชีวิตอย่างไรจริงๆ มีความแตกต่างกันมากถ้าเจ้าผู้ครองนครไม่เข้าใจความจริงข้อนี้ เขาจะประสบความล้มเหลวในการปกครอง และจะไม่สามารถรักษอำนาจเอาไว้ได้นักปกครองที่ต้องการทำความดีในทุกวิถีทางท้ายที่สุดแล้วต้องมาเสียใจภายหลังเพราะว่าคนโดยทั่วไปหรือผู้ถูกปกครองไม่ใช่เป็นคนดี แต่มีนิสัยโลเล เอาแน่ไม่ได้โลกมากเวลามีภัยจะหนีเอาตัวรอดความดีในคุณธรรมกลายเป็นสิ่งที่ไม่ดี เพราะว่ามันสอดคล้องกับโลกของความเป็นจริง

5. สรุป

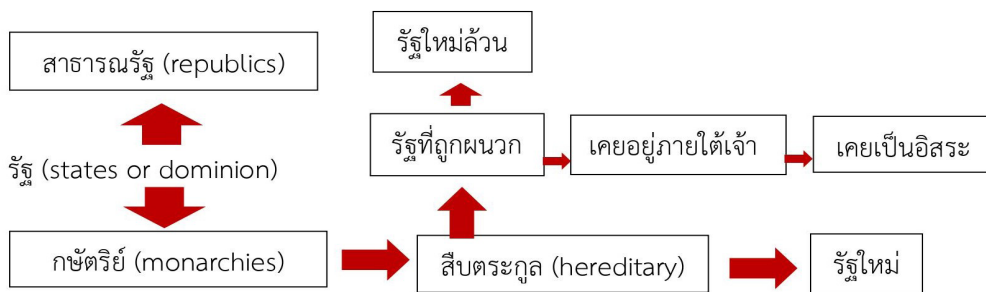
ทะนง ชันทอง (2566, หน้า 37-38) ได้ให้ความหมายประเด็น มาเคียเวลลี ยกคุณธรรมให้กลับหัวกลับหาง ผู้ปกครองทุกคนต้องการให้คนรักแต่ต้องให้คนกลัวด้วยถึงจะปกครองได้ ในความจริงแล้วความรักกับความกลัวไปด้วยกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นผู้ครองนครควรเลือกที่จะให้คนกลัวมากกว่าคนรัก ทั้งนี้เนื่องจากธรรมชาติของคนโดยทั่วไปจะไม่สำนึกบุญคุณเอาแน่ไม่ได้ โทก หลอกหลวง หนีภัยเอาตัวรอดและมีความโลภ

6. องค์ความรู้ที่ได้รับ

บุศรา เข้มทอง (2567, หน้า 3-6) กล่าวถึง การอธิบายว่ารัฐเป็นสิ่งที่มีความหมาย และมีคุณค่าในตัวของมันเองมีอำนาจบังคับเหนือประชาชนในเขตแดนของตนและเป็นผู้สร้างรัฐศาสตร์ขึ้นใหม่ โดยปฏิเสธพื้นฐานทางศาสนาในทางการเมืองการปกครองและผู้นำเอาทฤษฎีการเมืองออกไปพ้นจากวงกรอบของศาสนา นอกจากนี้แมเคียเวลลีเป็นบุคคลคนแรกที่ใช้คำว่า “รัฐ” ในความหมายสมัยใหม่แต่เป็นรัฐที่มีได้แยกออกจากตัวบุคคลอย่างเด็ดขาด กล่าวคือ รัฐยังผูกพันกับตัวบุคคล คือ “เจ้า” หรือ “The Prince” “เจ้า”

ภาพที่ 1 นักปราชญ์ชาวอิตาลี Discourses on Livy “เจ้า” หรือ “The Prince”

ภาพที่ 2 การแบ่งรัฐใน The Prince

บุคคา เชมทอง (2567) ได้ให้ความหมายว่าในทัศนะของแมคเคียเวลลีนั้นเป็นผู้ปกครองที่ควรจะต้องออกซึ่งความจริงใจความรักในความถูกต้องและมีมนุษยธรรมและจะต้องถือคติอยู่ในใจอย่างเคร่งครัดว่าเมื่อถึงคราวจะต้องรักษาบ้านเมืองรักษาอำนาจรัฐไว้จะไม่ยึดถือคุณธรรมใดๆทั้งสิ้น โดยกล่าวว่าพระราชผู้ทรงปรีชาญาณนั้น นักปราชญ์ย่อมไม่ตำหนิหากพระองค์จะใช้วิธีการอันผิดธรรมดา เพื่อจะรักษาบ้านเมืองเอาไว้แม้ว่าการกระทำนั้นอาจจะถูกตำหนิว่าชั่วช้าสามัญแต่ผลดีที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมย่อมเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นจากการถูกกล่าวหาว่ากระทำชั่วช้าได้เสมอ แมคเคียเวลลีมีความเห็นว่า ผู้ปกครองควรทำให้คนคิดว่าเป็นคนที่มีเมตตากรุณาและไม่โหดร้ายทารุณ แต่ในความเป็นจริงก็ต้องกล้าที่จะใช้ความทารุณโหดร้าย เพื่อรักษาระเบียบวินัยและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งของกองทัพและประชาชนในรัฐ โดยเฉพาะเพื่อจุดมุ่งหมายของการสร้างความสามัคคี

ภาพที่ 3 คุณธรรม 10 ประการนบปกครองตามแนวคิดของนคเคเลมาเคยเวลลี

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม. (2566). วิธีรักษาอำนาจฉบับ “มาเคียเวลลี” ผู้ถูกเรียกว่า “เจ้าของศาสตร์ทรราช”, นิตยสารศิลปวัฒนธรรม. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/daily/detail/>
- เด็กชายฝึกอีเลียด. (2565). *Discourses on Livy: การเกิดนครและสัญญาประชาคมของ มาเคียเวลลี*, นิตยสารศิลปวัฒนธรรม. เข้าถึงได้จาก https://www.silpa-mag.com/history/article_91735.
ย่อหน้าที่ 1-11
- ทอง ขันทอง. (2566). *เจ้าผู้ครองนคร (The Prince)*, MGR Online Thailand Web Stat. เข้าถึงได้จาก https://mgronline.com/daily/detail/9660000050553#google_vignette
- นิโคล มาเคียเวลลี. (2567). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. เข้าถึงได้จาก https://elcpg.ssr.ac.th2sunhanat_ja/pluginfile.php/75/mod_resource/content/0/
- บุศรา เข้มทอง. (2567). *แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานในรัฐธรรมนูญ, รัฐสภา*. เข้าถึงได้จาก chromeextension://Efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=30557
- แสง คำหงษา. (2554). *คุณธรรมของผู้ปกครอง ศึกษากรณีจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ตามกรอบทฤษฎะนิคโคโล มาเคียเวลลี*. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaithesis.org/detail.php?id=45921>

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
Citizen Participation in the Development of Community Markets
by the Kok Si Sub-District Administrative Organization,
Mueang District, Khon Kaen Province**

ปฏิพันธ์ จันเต, สุรพล พรหมกุล และชาญชัย ฮวดศรี

Patipun Junte, Suraphon Promgun and Chanchai Huadsri

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: patipun2742@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชน ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 3) นำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประยุกต์ตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 รูปหรือคน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชน ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($M = 3.76$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($M = 3.67$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($M = 3.65$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($M = 3.55$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชน ตำบลโคกสี อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชน โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรส่งเสริมพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข่าวสารของทางราชการอยู่เสมอส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำชุมชน ผู้นำบริหารและประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเทศบาลและเข้ามามีบทบาทของการพัฒนาชุมชน สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ที่ทางอบต. ได้จัดทำขึ้นรวมทั้งโครงการที่ชุมชนขอรับการสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย เช่น การจัดตั้งกลุ่มอาชีพการฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาชีพ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การพัฒนา; ตลาดชุมชน

Abstract

This research aimed to 1) study the level of citizen participation in the development of community markets in Kok Si Sub-district, Mueang District, Khon Kaen Province, 2) compare the level of citizen participation in the development of community markets in Kok Si Sub-district, Mueang District, Khon Kaen Province, categorized by personal factors, and 3) present approaches for citizen participation in the development of community markets in Kok Si Sub-district, Mueang District, Khon Kaen Province, applied according to the Seven Aparihāniyadhamma. This mixed-methods research included a quantitative study using questionnaires as a tool for data collection. The sample consisted of 379 eligible voters in Kok Si Sub-district, Khon Kaen Province. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation, with hypothesis testing conducted through t-tests and F-tests. The qualitative research involved in-depth interviews with 12 key informants and data analysis using descriptive content analysis techniques.

The research findings were as follows:

1. The overall level of citizen participation in the development of community markets in Kok Si Sub-district, Mueang District, Khon Kaen Province, is high ($M = 3.78$).

When considered by aspect, the highest mean score is for participation in operations ($M = 3.76$), followed by participation in benefiting ($M = 3.67$), participation in evaluation ($M = 3.65$), and participation in decision-making ($M = 3.55$), respectively.

2. The comparison of the level of citizen participation in the development of community markets in Kok Si Sub-district, Mueang District, Khon Kaen Province, showed significant statistical differences at the 0.05 level across different genders, ages, educational levels, occupations, and monthly incomes, indicating varied participation levels in community market development overall.

3. Recommendations suggest that relevant agencies should provide opportunities for community members to participate in various projects, including those for which the community seeks budget support. This involves allowing citizens to participate in local development policy decision-making and express their opinions.

Keywords: Participation; Development; Community Markets

1. บทนำ

นับแต่ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญต่อการเมืองท้องถิ่น และต่อมาได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ก็ได้เพิ่มอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ (อภิชาติ สถิตนิรามัย, 2555, หน้า 2) รัฐธรรมนูญให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน และความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายความคิดเห็น ความสนใจ ความห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วม และยังได้ให้คำจำกัดความของ การมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการที่สำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือและจุดมุ่งหมาย กล่าวคือ ในฐานะเครื่องมือการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างอิสระ โดยการร่วมทำร่วมกำกับดูแล และร่วมตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร อีกทั้งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญ และเป็นกลไกในการแสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการป้องกันมิให้เกิดการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสม ส่วนในฐานะที่เป็นจุดมุ่งหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน

เป็นการเพิ่มอำนาจให้กับประชาชนในแง่ของการมีทักษะความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์การรับผิดชอบดูแลตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนในที่สุด (บุญเสริม นาคสาร, 2566, หน้า 1) ตลาดนัดชุมชน (Flea Market) เป็นตลาดที่จัดให้มีขึ้นเฉพาะวันและสถานที่ที่กำหนด อาจเป็นตลาดบกหรือตลาดน้ำก็ได้ตามลักษณะการดำเนินวิถีชีวิตของชุมชนถิ่นนั้น (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2553)

ตลาดเป็นสถานที่ซึ่งมีผู้คนมาพบปะกัน ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมาก เป็นแหล่งทำการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้า ประกอบกิจการต่างๆ จึงเกิดเป็นสังคมหนึ่งขึ้นมาจากการรวมตัวของผู้คน ตลาดจึงเป็นแหล่งทำให้เกิดของเสีย และมลพิษตามมา หากไม่มีระบบบริหารจัดการที่ดี เช่น ขยะ กลิ่นเหม็น ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อคนในชุมชน และประชาชนผู้มาใช้บริการ มีการติดต่อสื่อสารกันหรือรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ มีการจัดการเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยประเภทของชุมชนแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ ชุมชนชนบทกับชุมชนเมืองโดยพิจารณาจากตัวแปรว่า ชุมชนใดเป็นชุมชนเมืองหรือชุมชนชนบท จากขนาดชุมชน ความหนาแน่น ลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (ชูพักตร์ สุทธิสา และคณะ, 2556, หน้า 13) ตลาดกลางโคกสีเป็นตลาดที่ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 มีพื้นที่ราว 3 ไร่ มีอาคารตลาดกลาง 1 หลัง เอาไว้ให้พ่อค้าแม่ค้านำสินค้ามาขายได้ โดยก่อนจะมีตลาดกลางโคกสี ชาวบ้านได้นำสินค้ามาขายตามข้างทางจากทางเข้าวัดจนไปถึงที่ตั้งตลาดปัจจุบัน ตลาดกลางโคกสีนั้นได้รับการพัฒนามาตามยุคของผู้นำในท้องถิ่นและได้พัฒนาปรับปรุงจนถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันได้มีโครงการปรับปรุงตลาดกลางโคกสี ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตลาดให้สะอาดและถูกหลักอนามัย พัฒนาตลาดให้ดีขึ้น ทำให้ตลาดนั้นมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ปลอดภัย เพื่อให้ตลาดมีคุณภาพที่ดีขึ้น มีความโดดเด่นที่ต่างจากตลาดโดยทั่วไป ทำให้ตลาดน่าใช้มากขึ้น ขยายพื้นที่ให้คนที่มาใช้จ่าย สะดวกในการนำสินค้าขาย ชาวบ้านหรือผู้ที่สัญจรผ่านไปผ่านมาก็สามารถจอดรถและเดินจ่ายตลาดได้ซึ่งการจะทำให้เกิดความสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลักธรรมมาเป็นหลักในการดำเนินงานด้านการพัฒนา

จากความเป็นมาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จโดยประยุกต์ตามหลักอปริหานิยธรรม 7 เป็นหลักธรรมที่จะนำมาควบคุมกำกับการพัฒนาตลาดชุมชนให้มีความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถนำเอาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนโคกสีไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตลาดอื่นๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชน ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชน ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประยุกต์ตามหลักการบริหารนิยธรรม 7

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือประชาชนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และอยู่ในเขตตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 7,095 คน (งานกฎหมายและคดี องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี, 2565, หน้า 1) วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของทาร์โร ยามาเน่ และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 379 คน และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 12 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ ตอนที่ 2 สอบถามที่ถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก 5 ระดับ (Rating Scale) (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 217) ทั้ง 4 ด้าน 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณการปฏิบัติตนที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก 5 ระดับ (Rating Scale)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วสรุปข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย

ทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) วิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณลักษณะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น นำมาหาเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ 3) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบทและประมวลผลเข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ใช้การพรรณนา

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 379 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 56.73 มีอายุอยู่ที่ 46 ปีขึ้นไป มีจำนวน 21-30 ปี คน คิดเป็นร้อยละ 51.19 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 41.16 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 26.12 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท มีจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 45.65 ตามลำดับ

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน คือ คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ

3. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นหลักการบริหารนิยธรรม ทั้ง 7 ด้าน คือ 1) การประชุม 2) ความพร้อมเพรียง 3) ยอมรับมติที่ประชุมในการแก้ปัญหา 4) ยอมรับ เคารพ ผู้อาวุโส 5) ดูแล สงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาส 6) ส่งเสริม รักษา ประเพณี วัฒนธรรม 7) ส่งเสริม ทำนุ บำรุง ตลาดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก พบว่า ส่งเสริม ทำนุ บำรุง ศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

รองลงมาเป็น คู่มือ สงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาสและยอมรับ เคารพ ผู้อาวุโส ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน และหลักอาชีพการงาน แตกต่างกันไป

5. ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรส่งเสริมพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข่าวสารของทางราชการอยู่เสมอส่งเสริมและสนับสนุนให้ ผู้นำชุมชน ผู้นำบริหารและประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎหมาย ที่ เกี่ยวกับการพัฒนาเทศบาลและเข้ามามีบทบาทของการพัฒนาชุมชน สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนใน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ที่ทางอบต. ได้จัดทำขึ้นรวมทั้งโครงการที่ชุมชนขอรับการสนับสนุน งบประมาณส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้มีรายได้น้อย เช่น การจัดตั้งกลุ่มอาชีพการฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาชีพ

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมให้ ประชาชนเข้าร่วมประชุมและได้แสดงความคิดเห็นอย่างสุจริตและตรงไปตรงมา อนึ่ง การอยู่ร่วมกัน การ ทำงานร่วมกันของคนในสังคมจะต้องมีการพบปะประชุมปรึกษาหารือกันสม่ำเสมอ เพื่อแก้ไขปัญหาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับในเหตุผลที่ถูกต้องที่เป็นประโยชน์ส่งเสริมให้ประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่นและการวางแผนพัฒนาร่วมกับองค์กรให้ประชาชนมีส่วน ร่วมในการเสนอโครงการพัฒนาและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาพนธวิทย์ ชัยเมธี (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองของเทศบาลตำบลศรีพน อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพระมหาพนธวิทย์ ชัยเมธี (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาด

ชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาตลาดชุมชนให้เป็นตลาดชุมชนที่น่าซื้อมีการปฏิบัติตามข้อบัญญัติในการพัฒนามีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างทั่วถึงไม่มีไม่เลือกหรือละเว้นปฏิบัติกับประชาชนทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาวิ กลั่นอุบล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนได้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตลาดชุมชนประชาชนได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการต่างๆ ในการดำเนินงานโครงการพัฒนาตลาดชุมชนประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประชาชนมีส่วนร่วมในการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนัชชา ทิพนตร (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนและรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าตามระเบียบราชการที่มีให้เบิกจ่ายได้ ในรูปแบบของเบี้ยเลี้ยง และเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน สร้างความเป็นกลางและความโปร่งใสในการทำงาน เห็นประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน อันไหนที่เป็นประโยชน์ชุมชนก็จะเสนอต่อเทศบาลไม่ว่าจะเป็น หลอดไฟแสงสว่างสาธารณะโคม ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ท่อระบายน้ำ สนามกีฬา เลี้ยงโค กระบือ ที่ชาวบ้านเดือดร้อนจะนำเสนอ กับสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) ให้นำเรื่องเข้าอนุมัติกับสภาเทศบาล ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบดินทร์ เดเบาะจาโก (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลบาง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาด

ชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าได้เปิดโอกาสให้มีความคิดเห็นในช่องทางต่างๆ เช่น ตู้แสดงความคิดเห็น ทางออนไลน์มีเดีย Facebook การเสนอความคิดเห็นให้เทศบาลทราบ ที่เทศบาลเปิดเอาไว้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินคอยตรวจสอบได้เต็มที่และเป็นผู้ที่ตรวจสอบที่ดีที่สุด ที่จริงแล้วส่วนใหญ่ประชาชนจะเป็นพนักงานบริษัท ถ้ามีการประชุมครั้งต่อไปประธานคณะกรรมการชุมชนก็จะแจ้งให้ประชาชนทราบและให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาษานธิป ชยเมธี (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต เทศบาลนครขอนแก่นพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต เทศบาลนครขอนแก่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตลาดชุมชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 ประชาชนตำบลโคกสีที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชน แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลโคกสี ในเรื่องเพศทุกคนมีส่วนร่วมในการเข้าไปร่วมกันพัฒนาตลาดชุมชนให้เป็นตลาดชุมชนที่น่าซื้อ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาวิ กลิ่นอุบล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาเงิน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อความสำเร็จ ในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนตำบลโคกสีที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชน แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอายุของประชาชนไม่ว่าจะมีอายุใดก็ตามต่างก็มีส่วนร่วมหรือความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพสังคมและการอยู่อาศัยที่ต่างต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาษานธิป ชยเมธี (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต เทศบาลนครขอนแก่น พบว่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนต่างกัน

2.3 ประชาชนตำบลโคกสีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชน แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งผลต่อแนวความคิดในการพัฒนาตลาดชุมชนของแต่ละบุคคล ทำให้แนวความคิดหรือการแสดงออกทางความคิดต่อการพัฒนาตลาดชุมชนแตกต่างกันออกไปตามระดับของการศึกษาซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาศัพทพงษ์ ชยเมธี (กลิ่นศรีสุข) (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน

2.4 ประชาชนตำบลโคกสีที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมเป็นปัจจัยที่ส่งผลและมีกระบวนการทางความคิดและทัศนคติของแต่ละบุคคล แนวความคิดหรือการแสดงความคิดเห็นจึงแตกต่างกันออกไปตามอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะมาศ สันธูพาชี (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เมื่อจำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ประชาชนตำบลโคกสีที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันย่อมเป็นปัจจัยที่ส่งผลและมีกระบวนการทางความคิดและทัศนคติของแต่ละบุคคล แนวความคิดหรือการแสดงความคิดเห็นจึงแตกต่างกันออกไปตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาวี กลิ่นอุบล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาเงิน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี พบว่า ประชาชนที่มี รายได้ต่อเดือน ต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดทำขึ้นรวมทั้งโครงการที่ชุมชนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของการปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การทำงานของ การปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความโปร่งใสและยึดตามหลักการบริหารนิยธรรม

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมในการรับผลประโยชน์กับการปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมสร้างสรรค์ให้พื้นที่ของตนเกิดการพัฒนา และมีส่วนร่วมในการทำประชาคม เสนอแนะสภาพปัญหา และการปกครองนำมาสรุปประเด็นแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญ และประยุกต์หลักการบริหารนิยธรรมมาใช้ในการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นประชาชนต้องมีส่วนในการดำเนินการกำหนดนโยบายด้วย

ตนเองมิใช้ทำได้เพียงแค่รวมกลุ่มกันเสนอชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกหรือรวมกลุ่มกันเพื่อกดดันให้นำนโยบายของกลุ่มตนไปใช้ตามความต้องการของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษาให้กว้างกว่านี้ เช่น เทศบาลนคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

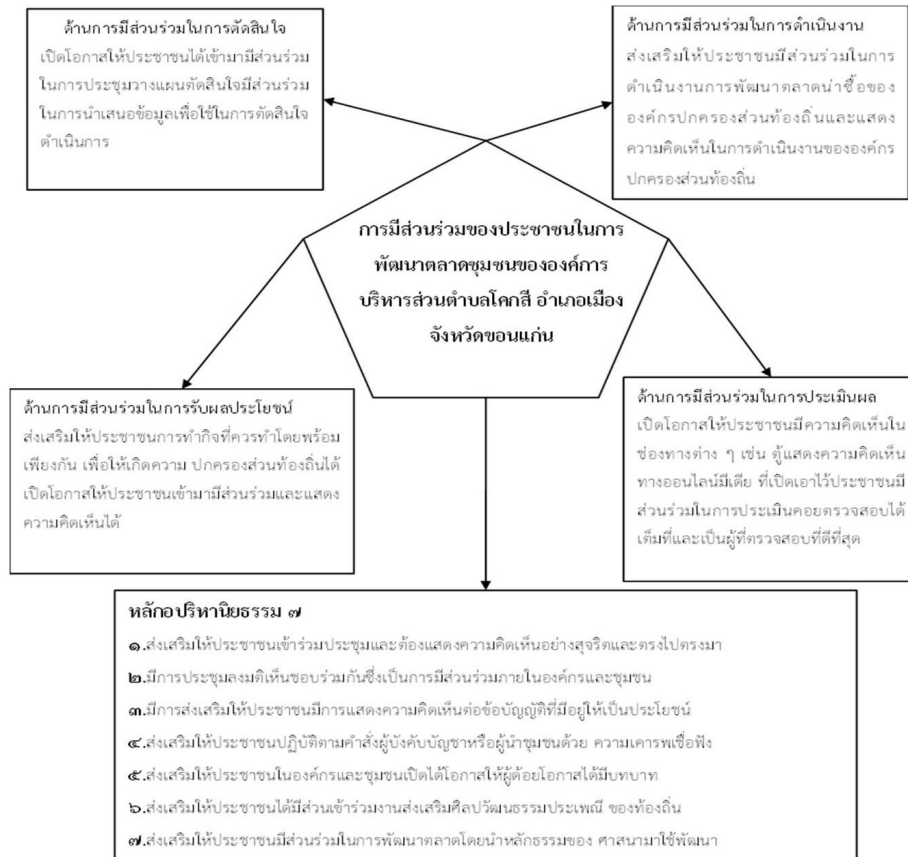
2.2 ควรศึกษาวิจัยในแนวการส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมโดยไม่ปล่อยให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขอยู่ฝ่ายเดียวโดยประชาชนไม่ให้ความสนใจ

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในพัฒนา

2.4 ควรทำการศึกษาวิจัยในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในหัวข้อธรรมอื่นๆ ประยุกต์ใช้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นการบูรณาการระหว่างรัฐศาสตร์ กับพระพุทธศาสนา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการวิจัยเรื่อง จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลาดชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนตัดสินใจมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการพัฒนาตลาดน้ำชื่อของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ควรส่งเสริมให้ประชาชนการทากิจที่ควรทำโดยพร้อมเพรียงกัน เพื่อให้เกิดความ ปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นได้ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีความคิดเห็นในช่องทางต่างๆ เช่น ตู้แสดงความคิดเห็น ทางออนไลน์มีเดีย ที่เปิดเอาไว้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินคอยตรวจสอบได้เต็มที่และเป็นผู้ที่ตรวจสอบที่ดีที่สุด

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการส่งเสริมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2547). พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5. กรุงเทพฯ: กรมการส่งเสริมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- งานกฎหมายและคดี. (2565). ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี. ขอนแก่น: องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี.
- สุรพล พรหมกุล. (2554). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- อภิชาติ สถิตนิรามัย. (2555). รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
- นัชชา ทิพนตร. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนและรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล จังหวัดนครราชสีมา. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9(8), 395-413
- ปิยะมาศ สินธุพาสี. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารวิชาการมงกุฎทักษิณ, 15(1), 20-38.
- พระมหาดนอม ฐานวโร (พิมพ์สุวรรณ). (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ, 3(1), 27-36.
- พระมหาทัศนพงษ์ ชยเมธี (กลีนศรีสุข). (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 8(3), 124-135.
- บดีนทร์ เดเบาะจาโก. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางตาง อำเภอศรีสะเกษ จังหวัดนราธิวาส. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พระมหาชนาธิป ชยเมธี. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุธาวิ กลิ่นอุบล. (2562). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเสริม นาคสาร. (2566). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ผลในทางปฏิบัติเมื่อครบรอบหกปีของการปฏิรูปการเมือง. เข้าถึงได้จาก <http://publiclaw.net/publaw/view.aspx?id=687>

การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

The Exercise of Rights and Political Freedoms by the Citizens in Yang Talat District, Kalasin Province

พระครูอนุกุลปริยัติการ (สุระเวช วชิโร/เกษิต), ชามุชัย ฮวดศรี และสุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา

Phrakhru Anukunpariyattikan (SurawetKechit), Chanchai Huadsri and Sutipong Sawatta

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Surawet.kc@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เปรียบเทียบการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยประยุกต์ตามหลักอภิธานิธรรม 7 การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวน 399 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 รูปหรือคน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($M = 4.32$) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($M = 4.07$) ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง ($M = 3.89$) และด้านการติดตามข่าวสาร ($M = 3.56$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน พบว่าประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และหลักอาชีพ 7 ต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางส่งเสริมการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองโดยประยุกต์ตามหลักอาปทานิยธรรม 7 พบว่า ประชาชนควร 1) พบปะพูดคุยและปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ 2) ร่วมกันประชุม ร่วมกันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย 3) ไม่บัญญัติหรือลัทธิลัทธิระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ 4) เคารพนับถือและเชื่อฟังของผู้ใหญ่ 5) เคารพซึ่งกันและกัน 6) อนุรักษ และส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามให้มั่นคงยั่งยืน 7) ปกป้องส่งเสริม สนับสนุน พระพุทธศาสนาด้วยความรักความศรัทธา

คำสำคัญ: การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง; อาปทานิยธรรม 7

Abstract

This research aimed to 1) study the level of exercise of rights and political freedoms by citizens in Yang Talat District, Kalasin Province, 2) compare the exercise of rights and political freedoms by citizens in Yang Talat District, Kalasin Province, based on personal factors, and 3) study ways to promote the exercise of rights and political freedoms by citizens in Yang Talat District, Kalasin Province, applying the principles of the Seven Aparihāniyadhamma. This mixed-methods research involved quantitative research using questionnaires to collect data from 399 eligible voters in Yang Talat District, Kalasin Province, and qualitative research with in-depth interviews from 12 key informants, analyzing data using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-tests, F-tests, and content analysis for qualitative data.

The research findings were as follows:

1. The overall level of exercise of rights and political freedoms by citizens in Yang Talat District, Kalasin Province, was high ($M = 3.96$). When considered by aspect, ranked from highest to lowest, it was found that election participation ($M = 4.32$), political participation ($M = 4.07$), support for political parties ($M = 3.89$), and following news ($M = 3.56$) were ranked accordingly.

2. The comparison of the exercise of rights and political freedoms by citizens showed that citizens with different ages, education levels, occupations, average

monthly incomes, and adherence to the Seven Aparihāniyadhamma had different levels of exercise of rights and political freedoms. However, there was no significant difference in the exercise of rights and political freedoms between genders.

3. Suggestions for promoting the exercise of rights and political freedoms, adapted according to the Seven Aparihāniyadhamma, included: 1. Regular meetings and discussions among citizens, 2. Jointly attending meetings and participating in assigned activities, 3. Not abolishing or disregarding various rules and regulations, 4. Respecting and obeying elders, 5. Mutual respect among citizens, 6. Preserving and promoting good culture to ensure its sustainability, 7. Protecting, promoting, and supporting Buddhism with love and faith.

Keywords: The Exercise of Rights and Political Freedoms; Seven Aparihāniyadhamma

1. บทนำ

มนุษย์เราเกิดและมีชีวิตอยู่ในสังคม ทุกคนไม่สามารถดำรงชีวิตได้เพียงลำพัง ที่ผ่านมาสังคมทุกประเทศจะอยู่ภายใต้การปกครองที่เรียกว่า “รัฐ” ชีวิตของมนุษย์จะดีหรือไม่ดี หรือเป็นอย่างไรยังขึ้นอยู่กับระบอบการปกครอง กฎหมาย และการเมืองของรัฐ ในประวัติศาสตร์อันยาวนาน ในทุกประเทศจะมีกลุ่ม 2 กลุ่ม คือผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง ผู้ปกครองเป็นคนปกครอง ผู้ออกกฎหมายและจัดกิจการบ้านเมือง กลุ่มผู้ถูกปกครองซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนพลเมืองจะไม่มีสิทธิการเมืองใดๆ แต่ในยุคต่อๆ มาจากการต่อสู้ของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิทางการเมืองโดยเฉพาะเสรีภาพและประชาธิปไตย ทำให้รัฐค่อยๆ ให้ประชาชนพลเมืองมีสิทธิทางการเมือง เช่น เสรีภาพแสดงความคิดเห็น มโนธรรม และศาสนา เสรีภาพในการชุมนุม เสรีภาพในการรวมกันเป็นองค์กรและพรรคการเมือง สิทธิเสมอภาคตามกฎหมาย สิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การนิติบัญญัติและบริหาร สิทธิในการปกครองตนเอง สิทธิร้องทุกข์ สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ สิทธิทางการเมืองเป็นสิทธิในกำหนดเจตจำนงหรือโชคชะตาอนาคตของตนเองและกำหนดทิศทางของสังคมและประเทศ อันจะทำให้การเมือง การบริหารประเทศเป็นไปในทางที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ (สถาบันนโยบายการศึกษา, 2564) สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคจึงปรากฏเป็นบทบัญญัติหลักๆ ของรัฐธรรมนูญต่างๆ เสมอมา ในฐานะแนวความคิดพื้นฐานอันจำเป็นควบคู่มากับการกำเนิดของรัฐธรรมนูญในโลก เพราะอีกด้านหนึ่งการมีรัฐธรรมนูญนั้นก็เพื่อคุ้มครองประชาชนในสังคมการเมืองหนึ่งๆ นั้นเอง (ณัฐกร วิทิตานนท์, 2553)

ประกอบกับหลักอปริหานิยธรรม 7 เป็นหลักสำคัญที่ผู้บริหารองค์กร จะต้องถือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสามัคคี อันเป็นแก่นของการอยู่ร่วมกันโดยสงบสุข และความก้าวหน้าขององค์กร รวมไปถึงสมาชิกขององค์กรโดยรวม เป็นธรรมที่ทำให้ไม่เสื่อม เกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม นำความสุขความเจริญมาสู่หมู่คณะฝ่ายเดียว เพราะเป็นหลักธรรมที่เน้นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ก่อเกิดเป็นความสามัคคีของหมู่คณะ และการเคารพนับถือซึ่งกันและกันสรวุก็คือ เป็นหลักธรรมที่สอนให้เรารู้จัก หลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างชุมชน องค์กร หรือสถาบัน ให้เข้มแข็งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมู่ชนกับผู้บริหารบ้านเมือง (สุชีพ พิริยสมิทธิ, 2564)

ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองประยุกต์ตามหลักอปริหานิยธรรม 7 เพื่อจะได้ทราบถึงระดับการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ และทราบผลการเปรียบเทียบการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร พร้อมทั้งศึกษาแนวทางส่งเสริมการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ประยุกต์ตามหลักอปริหานิยธรรม 7 ที่เหมาะสม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำเสนอผู้มีอำนาจปรับปรุงแก้ไขแนวทางการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยประยุกต์ตามหลักอปริหานิยธรรม 7

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสมวิธี (Mixed Methods) โดยใช้ระเบียบวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 104,415 คน (วีระพจน์ ภูพานเพชร, 2566) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 คน และใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการ

สัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 รูปหรือคนซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลงานวิจัยเรื่องการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ (1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศาสนา พระภิกษุ จำนวน 2 รูป (2) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิติศาสตร์ จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน (3) ตัวแทนผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน (4) ตัวแทนผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน (5) ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 3 คน

4. สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง 4) ด้านการติดตามข่าวสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.32$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($M = 4.07$) ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง ($M = 3.89$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามข่าวสาร ($M = 3.56$) ตามลำดับ

2. การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวม จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีเพศต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ประยุกต์ตามหลักอภิธานิธรรม 7 สรุป พบว่า ควรประชุมเพื่อพบปะพูดคุยและปรึกษาหารือกันในกิจกรรมงานต่างๆ ของส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ ควรมีความพร้อมกันประชุม พร้อมเพรียงกันเล็กประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายตามมติที่ประชุม ไม่ควรบัญญัติหรือลัทธิระเบียบกฎเกณฑ์ต่างของชุมชน หรือกฎระเบียบข้อบังคับอื่นๆ ภายในชุมชนและองค์กร ตามความต้องการของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ควรให้ความเคารพนับถือและเชื่อฟังของผู้บังคับบัญชา โดยการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งผู้ปกครอง และให้เกียรติผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างดีสมาชิกชุมชนทุกคนไม่ว่าชายหรือหญิงที่อยู่ในชุมชนต้องให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ควรช่วยกันส่งเสริมและรักษาอนุรักษ์คุณค่าของความเป็นวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามให้มั่นคงยั่งยืนควรให้การปกป้อง ส่งเสริม สนับสนุน พระพุทธศาสนาด้วยความศรัทธาและนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่าระดับการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง 4) ด้านการติดตามข่าวสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.96$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคน ดังนั้น จึงทำให้ระดับการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 4 ด้าน ในระดับอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสอดคล้องกับจริญ ทูมตาลเดี่ยว (2564) ที่ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรมจรรย์ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรมจรรย์ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่ว่าจะมีเพศใดก็ตามต่างก็มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง และด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงมีทิศทางเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสวาท ฮาดภักดี (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนตำบลโคกสี อำเภอมือเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน พบว่า ประชาชนในตำบลโคกสี อำเภอมือเมือง จังหวัดขอนแก่นที่มี เพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน

3. การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนที่มีอายุที่ต่างกันทำให้มีความคิดที่แตกต่างกันออกไปตามช่วงอายุ ทำให้มีการให้ความสำคัญต่อการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง และด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัครวิวัฒน์ วรรณศิลป์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตอนเมืองกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตอนเมืองกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

4. การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลและมีอิทธิพลต่อกระบวนการทางความคิดและทัศนคติของแต่ละบุคคล แนวความคิดหรือการแสดงความคิดเห็นจึงแตกต่างกันออกไปตามระดับของการศึกษา ส่งผลให้การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง และด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำเกิง ลักษณะโยธิน (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปางแตกต่างกัน

5. การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีเวลาในการเข้าไปทางการเมืองแตกต่างกันตามช่วงเวลาของแต่ละบุคคล ส่งผลให้การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง และด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับสวาท ฮาดภักดี (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน พบว่าประชาชนในตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่มี อาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน

6. การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ในภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์รวมทั้งมีความต้องการที่ต่างกันผู้ที่มียาได้น้อยมักจะสนใจเรื่องราวต่างๆ ทางการเมือง ส่งผลให้การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง และด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ พึ่งพานิช (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการจัดทำนโยบาย 3) ด้านการติดตามข่าวสาร 4) ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง เพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดทำโครงการเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ให้มีการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมการเมือง

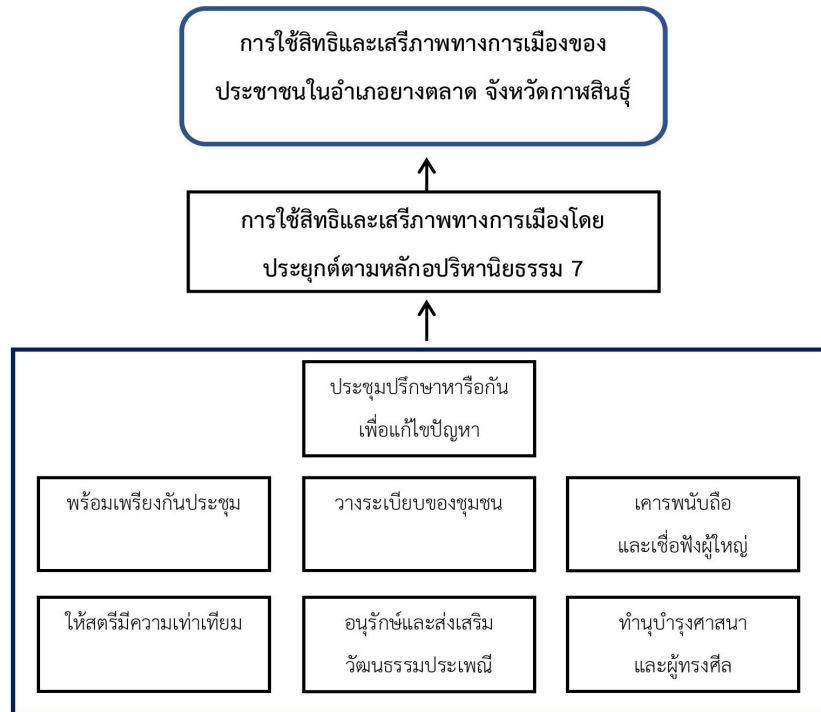
3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3.2 ควรมีการศึกษาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนในอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามหลักอภิธานิธรรม พบว่า 1) ด้านการประชุมเป็นนิตย ควรมีการทำงานร่วมกันอย่างสามัคคี ประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหา 2) ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม ควรทำกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน 3) ด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิก ข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ควรวางระเบียบของชุมชนเพื่อเกิดความเสมอภาค 4) ด้านการเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ควรให้ความเคารพนับถือและเชื่อฟังของผู้ใหญ่ 5) ด้านการเคารพสิทธิสตรี ควรเปิดโอกาสให้สตรีมีบทบาทในด้านบริหารเท่าเทียมกัน 6) ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ควรช่วยกันอนุรักษ์ และส่งเสริมคุณค่าของความเป็นวัฒนธรรมประเพณี 7) ด้านการอารักขา คุ่มครอง ปกป้องอันชอบธรรม ควรทำนุบำรุงรักษาแก่พระพุทธศาสนาและผู้ทรงศีล สามารถสรุปเป็นแผนภาพแสดงการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองโดยประยุกต์ตามหลักอภิธานิธรรม 7 ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- จรัญ ทุมตาลเดี่ยว. (2564). *วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดำเกิง ลักษณะโยธิน. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐกร วิทิตานนท์. (2553). *หลักรัฐธรรมนูญเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ พิงพานิช. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรศาสตรดุษฎีบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยชินวัตร.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์ และกล้า สมทวนิช. (2546). *การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยศาลรัฐธรรมนูญ*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุชีพ พิริยสมิทธิ. (2564). พระพุทธศาสนากับรัฐศาสตร์. เข้าถึงได้จาก http://kengkkoo.blogspot.com/2013/03/blog-post_7235.html
- สถาบันนโยบายการศึกษา. (2564). สิทธิมนุษยชน: สิทธิมนุษยชนด้านการเมือง. เข้าถึงได้จาก <http://www.fpps.or.th/news.php?detail=n1024510308.news>
- สวาท ฮาดถักดี. (2564). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วีระพจน์ ภูพานเพชร. (2566). แบบรายงานข้อมูลหน่วยเลือกตั้ง สถานที่เลือกตั้ง ชื่อหมู่บ้าน และจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอต่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2566, รายงานข้อมูลหน่วยเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. (เอกสารอัดสำเนา).
- อัศวินต์ วรรณะศิลป์. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร. (งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคม ในอำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม

The Promoting Political Participation of Civil Society in That Phanom District, Nakhon Phanom Province

พระสมหมาย อคฺคปญฺโญ (หาเรือคำ), ชาญชัย ฮวดศรี และสุทิพงษ์ สวัสดิ์ทา

Phra Sommai Akkapanyo (Harueckum), Chanchai Huadsri and Sutipong Sawatta

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Suti2520@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม โดยประยุกต์ตามหลักอภิธานิธรรม 7 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือภาคประชาสังคมในอำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 322 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูปหรือคน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการบริหาร ($\bar{x} = 3.44$) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำนโยบาย ($\bar{x} = 3.26$) ด้านการติดตามข่าวสาร ($\bar{x} = 3.06$) และ ด้านการตรวจสอบ ($\bar{x} = 2.89$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคม พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และหลักอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคม โดยภาคประชาสังคมควรพบปะพูดคุยและปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกันประชุม พร้อมกันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ไม่บัญญัติหรือลบล้างระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้ความเคารพนับถือและเชื่อฟังของผู้บังคับบัญชา ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ช่วยกันส่งเสริมและรักษานูรักษาคูณค่าของความเป็นวัฒนธรรมอันดีงามให้มั่นคงยั่งยืน ปกป้อง ส่งเสริม สนับสนุน พระพุทธศาสนาด้วยความรักความศรัทธา

คำสำคัญ: การส่งเสริม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; ภาคประชาสังคม

Abstract

This research aimed to 1) study the level of political participation by the civil society sector in that Phanom District, Nakhon Phanom Province, 2) compare the political participation of the civil society sector in That Phanom District, Nakhon Phanom Province, categorized by personal factors, and 3) explore ways to promote political participation by the civil society sector in That Phanom District, Nakhon Phanom Province, applying the principles of the Seven AparihāniyaDhammas. This mixed-methods research included quantitative research using questionnaires to collect data from civil society members in That Phanom District, Nakhon Phanom Province, who were eligible to vote, totaling 322 people. The data analysis involved frequency, percentage, mean, standard deviation, t-tests, F-tests, and qualitative research with in-depth interviews from 10 key informants, analyzed using descriptive content analysis techniques.

The research findings were as follows:

1. The overall level of promotion of political participation by the civil society sector in That Phanom District, Nakhon Phanom Province, was at a moderate level ($\bar{x}$ = 3.16). When considered by aspect, it was found that all aspects were at a moderate level, arranged from highest to lowest mean scores: administration ($\bar{x}$ = 3.44),

policy-making ($\bar{x} = 3.26$), news monitoring ($\bar{x} = 3.06$), and auditing ($\bar{x} = 2.89$).

2. The comparison of opinions on the promotion of political participation by the civil society sector, showed that citizens with different ages, education levels, occupations, average monthly incomes, and adherence to the Seven AparihāniyaDhammas had significantly different opinions on the promotion of political participation at the 0.05 statistical significance level. However, there was no significant difference in opinions between genders.

3. Suggestions for promoting political participation by the civil society sector, including: 1. Regular meetings and discussions, 2. Jointly organizing and participating in assigned activities, 3. Not abolishing or disregarding various rules and regulations, 4. Respecting and obeying leaders, 5. Mutual respect among members, 6. Collaboratively promoting and preserving the value of good culture for stability and sustainability, 7. Protecting, promoting, and supporting Buddhism with love and faith.

Keywords: Promoting; Political Participation; Civil Society

1. บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นการนำการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงมาผสมผสานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้นโดยให้ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจทางการเมือง และการบริหารในเรื่องสำคัญ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และวิถีชีวิตของประชาชนอำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของ “ผู้แทน” ซึ่งก็คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ “สถาบันการเมือง” ต่างๆ อาทิ ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนองค์กรอิสระองค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสื่อมวลชน สามารถทำหน้าที่ในการติดตาม และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) ซึ่งองค์กรพัฒนาเอกชนหรือองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล (Non-Government Organization หรือ NGO) รวมทั้งภาคประชาสังคม ก็เริ่มมีบทบาทมากขึ้นในการแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (จามะรี เชียงทอง, 2543)

ในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนม ประกอบไปด้วยภาคประชาสังคมต่างๆ ใน 12 ตำบล ที่ถูกจัดตั้งด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ ชมรม สมาชิกอาสาสมัคร สมาคม และ

กลุ่มอื่นๆ ในขณะที่การเมืองเป็นเรื่องของทุกคน ภาคประชาสังคมต่างๆ ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ และเป็นเจ้าของอำนาจต้องเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของประเทศตัวเองทั้งทางตรง และทางอ้อมเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยที่อำนาจอธิปไตย อันเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยประชาชนจะใช้อำนาจออกกฎหมายผ่านรัฐสภา ใช้อำนาจบริหารผ่านรัฐบาล และใช้อำนาจตุลาการผ่านศาล ซึ่งประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจการปกครองนั้นจะได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อมจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ทินพันธ์ นาคะตะ, 2517)

นอกจากภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนมจะมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้ว จำเป็นต้องอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อเข้ามาเป็นแนวทางเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ที่เป็นหลักที่เน้นให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมที่ก่อเกิดเป็นความสามัคคีของหมู่คณะและเป็นหลักธรรมที่สอนให้เรารู้จักหลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชนและองค์กรให้เข้มแข็งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมู่ชนและผู้บริหารบ้านเมือง เพราะเป็นธรรมที่ทำให้ไม่ให้เกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม นำความสุขความเจริญมาสู่หมู่คณะฝ่ายเดียวอยู่หลายประการด้วยที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้แก่หมู่คณะได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือหลักอภิธานียธรรม ทั้ง 7 ประการคือ 1) การประชุมเป็นนิตย 2) การพร้อมเพรียงกันประชุม เข้าประชุม เลิกประชุม 3) การไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4) การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา 5) การเคารพสิทธิสตรี 6) การส่งเสริม และรักษาวินัยธรรมประเพณีอันดีงาม 7) การอารักขา ค้ำครอง ปกป้อง อันชอบธรรม การดำรงรักษา พระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไปโดย การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกการมีส่วนร่วมกิจกรรมในทางพระพุทธศาสนา (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2546)

ผู้ศึกษาจึงมุ่งเป้าประสงค์การวิจัยในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมประยุกต์ร่วมกับหลักอภิธานียธรรม 7 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมเป็นสำคัญ เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงระบบการปกครองได้เพราะประเทศใดที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยสูง แต่ประเทศใดที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยต่ำไปด้วย อีกทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมือง ยังต้องควบคู่ไปกับหลักธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย เพราะการไม่มีคุณธรรมประจำใจทำให้เกิดปัญหากระทบกับทั้งระบบสังคมตามมาได้ เมื่อพิจารณาความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากข้อมูลข้างต้นแล้วนั้นผู้ศึกษามีความประสงค์ ที่จะแทรกแนวคิด และหลักธรรมที่เหมาะสมกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งหลักธรรมที่เหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้แก่ ธรรมที่

สามารถนำมาซึ่งความสำเร็จของภาคประชาสังคม คือ อปรีธานิยธรรม 7 ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมโดยประยุกต์ตามหลักอปรีธานิยธรรม 7

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประชากร คือ ภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,650 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ จำนวน 322 คน และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 10 รูปหรือคน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศาสนาจำนวน 2 รูป ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเมือง จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประชาสังคมและผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

4. สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมผลการวิจัยพบว่า ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการจัดทำนโยบาย 3) ด้านการติดตามข่าวสาร 4) ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.44$) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำนโยบาย ($\bar{x} = 3.26$) ด้านการติดตามข่าวสาร ($\bar{x} = 3.06$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบ ($\bar{x} = 2.89$) ตามลำดับ

ระดับการมีส่วนร่วมตามหลักอปริหานิยธรรมของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมทั้ง 7 ด้าน คือ 1) ด้านการประชุมเป็นนิตย 2) ด้านการพร้อมเพียงกันประชุม 3) ด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4) ด้านการเชื้อฟุ้งผู้บังคับบัญชา 5) ด้านเคารพสิทธิสตรี 6) ด้านส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม 7) ด้านการอารักขา ค้ำครอง ปกป้อง อันชอบธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางและมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก พบว่า ข้อ 7 ด้านการอารักขา ค้ำครอง ปกป้อง อันชอบธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.53$) รองลงมา คือ ข้อ 5 ด้านการให้เกียรติและค้ำครองสิทธิสตรี ($\bar{x} = 3.46$) และ ข้อ 6 ด้านส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ($\bar{x} = 3.40$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมผลการวิจัยพบว่า

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ด้านการบริหารและหลักอปริหานิยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมด้านการบริหาร ด้านการจัดทำนโยบาย ด้านการติดตามข่าวสาร ด้านการตรวจสอบ และหลักอปริหานิยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมด้านการบริหาร ด้านการจัดทำนโยบาย ด้านการติดตามข่าวสาร ด้านการตรวจสอบ และหลัก

อภิปรายนิยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเนื่องแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเนื่องแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมด้านการบริหาร ด้านการจัดทำนโยบาย ด้านการติดตามข่าวสาร ด้านการตรวจสอบ และหลักอภิปรายนิยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ประยุกต์ตามหลักอภิปรายนิยธรรม 7 สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการประชุมเป็นนิตยภัตควรประชุมเพื่อพบปะพูดคุยและปรึกษาหารือกันในกิจกรรมงานต่างๆ ของภาคประชาสังคมอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับในเหตุผลที่ถูกต้อง ที่เป็นประโยชน์และสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน 2) ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุมควรมีความพร้อมเพรียงกันเริ่มประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายตามมติที่ประชุม 3) ด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจไม่ควรบัญญัติหรือล้มเลิกระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของชุมชน หรือกฎระเบียบข้อบังคับอื่นๆ ภายในชุมชนและองค์กร ตามความต้องการของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง 4) ด้านการเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาควรให้ความเคารพนับถือและเชื่อฟังของผู้บังคับบัญชาและให้เกียรติผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี 5) ด้านการเคารพสิทธิสตรี ควรให้ความเคารพซึ่งกันและกัน มีความเท่าเทียมกันอย่างเสมอภาคและไม่ตัดสินคนอื่นด้วยอคติของตน 6) ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามควรช่วยกันส่งเสริมและรักษาอนุรักษ์คุณค่าของความเป็นวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไทยให้มั่นคงยั่งยืน 7) ด้านการอารักขา ค้ำครอง ปกป้องอันชอบธรรมควรปกป้องส่งเสริม สนับสนุน พระพุทธศาสนาด้วยความรักความศรัทธา

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการจัดทำนโยบาย 3) ด้านการติดตามข่าวสาร 4) ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนมส่วนใหญ่เป็นชุมชนตลาด การดำรงชีวิตประจำวันต้องเกี่ยวข้องกับการขายค้าเป็นหลัก ดังนั้นจึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเชาว์ ภูพลผัน (2559) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล

โนนสูง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการบริหารระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอนครพนม จังหวัดนครพนมด้านการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาคประชาสังคมยังเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินการ ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นกันระหว่างประชาชนผู้บริหาร และบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาถนอม ฐานวโร (พิมพ์สุวรรณ) (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนเทศบาลตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดทำนโยบายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอนครพนม จังหวัดนครพนมด้านการจัดทำนโยบายโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาคประชาสังคมภายในอำเภอนครพนม เป็นที่รวมของกลุ่มคนที่มีความสนใจหรือมีการประกอบอาชีพที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน ดังนั้นจึงทำให้ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำประชามตินโยบายและการแสดงความคิดเห็นในการจัดทำนโยบายของภาคประชาสังคมยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพระพิเชษฐธมมธโร (เสริมศักดิ์) (2564) ที่ทำการศึกษาเรื่องการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในการปกครองท้องถิ่นในอำเภอช้างสูง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในการปกครองท้องถิ่นในอำเภอช้างสูง จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดทำนโยบายอยู่ในระดับมาก

ด้านการติดตามข่าวสาร ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอนครพนม จังหวัดนครพนม ด้านการติดตามข่าวสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาคประชาสังคมในอำเภอนครพนม ยังมีความสนใจข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองการปกครองที่เกี่ยวข้องกับประชาสังคมของตน การติดตามและเสนอข่าวสารขององค์กรปกครองในอำเภอนครพนม การนำเสนอข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานของภาคประชาสังคม ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา กะตากุล (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 4 ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 4 ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการตรวจสอบ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอนครพนม จังหวัดนครพนมด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาคประชาสังคมในอำเภอนครพนม ยังมีการตรวจสอบกระบวนการทำงานทางการเมืองเป็นแนวทางในการพัฒนาการ

เมืองให้เกิดความโปร่งใส การตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม การตรวจสอบการใช้งบประมาณของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม และการตรวจสอบการทำโครงการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอรอดุพนมในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล กมลสินธุ (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการท้องถิ่นของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการท้องถิ่นของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา ด้านการตรวจสอบและติดตาม อยู่ในระดับน้อย

การเปรียบเทียบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกของภาคประชาสังคมไม่ว่าจะมีเพศใดก็ตามต่างก็มีทัศนคติหรือความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนมจึงมีทิศทางเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเชาว์ ภูพลผัน (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูงอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกของภาคประชาสังคมที่มีอายุที่ต่างกันทำให้มีความคิดที่แตกต่างกันออกไปตามช่วงอายุ ทำให้มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม เช่น ด้านการบริหาร ด้านการจัดทำนโยบาย ด้านการติดตามข่าวสารและด้านการตรวจสอบที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัศวินต์ วรรณะศิลป์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมืองกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลและมีอิทธิพลต่อกระบวนการทางความคิดและทัศนคติของแต่ละบุคคล แนวความคิดหรือการแสดงความคิดเห็นจึงแตกต่างกันออกไปตามระดับ

ของการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของดำเกิง ลักษณะโยธิน (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปางแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์รวมทั้งมีความต้องการที่ต่างกันผู้ที่มียาได้น้อยมักจะสนใจเรื่องราวต่างๆ ทางการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ พึ่งพานิชและคณะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตากแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านการจัดทำนโยบาย 3) ด้านการติดตามข่าวสาร 4) ด้านการตรวจสอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากผลการศึกษาพบว่า ภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดทำโครงการเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมการเมือง

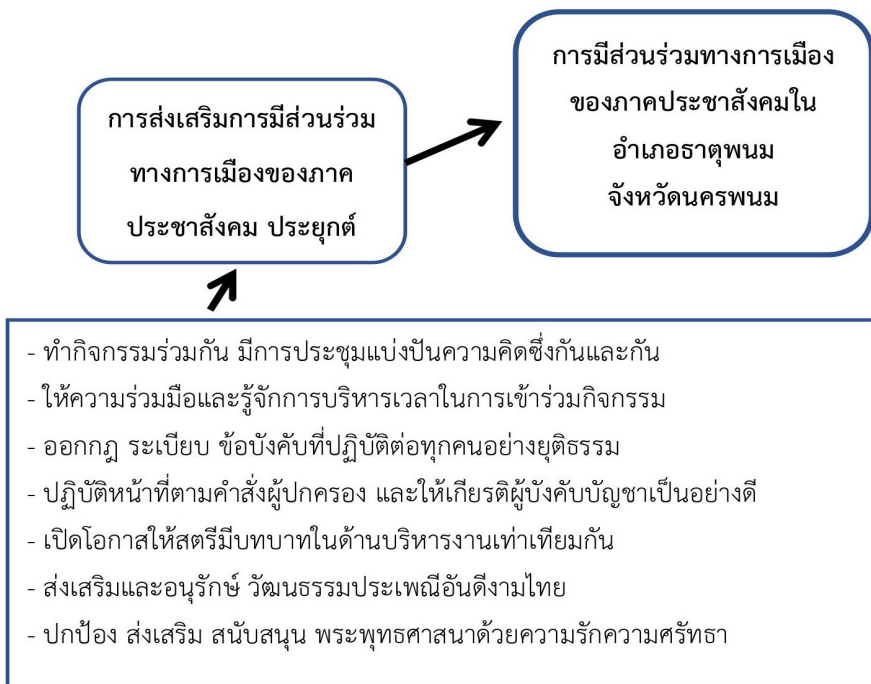
3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ตามหลักอปธานิยธรรม 7 ประกอบด้วย 1) ควรมีการทำงานร่วมกันอย่างสามัคคีและมีการพบปะพูดคุย ประชุมปรึกษาหารือกัน 2) ควรทำกิจที่ได้รับมอบหมายตามมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน 3) ควรทำตั้งหลักเกณฑ์ของชุมชนเพื่อเกิดความเสมอภาคกันต่อประชาชน 4) ควรให้ความเคารพนับถือและเชื่อฟังของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด คือการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งผู้ปกครอง และให้เกียรติผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี 5) ควรเปิดโอกาสให้สตรีมีบทบาทในด้านบริหารเท่าเทียมกัน 6) ควรช่วยกันส่งเสริมและรักษาอนุรักษ์คุณค่าของความเป็นวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไทยให้มั่นคงยั่งยืน และ 7) ควรทำนุบำรุงรักษาแก่พระพุทธศาสนาและผู้ทรงศีลทรงธรรมซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- จรัญ ทูมตาลเดี่ยว. (2564). *วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การ บริหารส่วน ตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จามะรี เชียงทอง. (2543). *วิวัฒนาการของประชาสังคมในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการ พัฒนาประเทศไทย).
- จินตนา กะตากุล. (2562). การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 4 ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 6(6), 2860-2874.
- ณรงค์ พึ่งพานิช. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยชินวัตร.
- ดวงกมล กมลสินธุ์. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการกำหนดนโยบายการบริหาร จัดการท้องถิ่นของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา*. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดำเกิง ลักษณะโยธิน. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2517). *ประชาธิปไตย: ความหมายปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ*. กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2546). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: เอส. อาร์. พรินติ้งแมส โปรดักส์.
- พระพิเชษฐมมธโร (เสริมศักดิ์). (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมในการปกครอง ท้องถิ่นในอำเภอซำสูง จังหวัดขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาดนอม ฐานวโร (พิมพ์สุวรรณ์). (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ บริหารส่วนเทศบาลตำบลปอพล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม*. *วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสห วิทยาการ*, 3(1).
- สมเชาว์ ภูพลตัน. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอ ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์*. (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- อัศวินต์ วรรณะศิลป์. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร*. (งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น Opinions on the Political Policy of the People's Move Forward Party, Kham Village, Ban Kham Sub-District, Nam Phong District, Khon Kaen Province

ธนานันท์ เพชรมุงคุล, สุทิพงษ์ สวัสดิ์ดีทา และพระครูอนุกูลปริยัติการ (สุรเวช เกชิต)

Thananan Phetmungkun, Sutipong Sawatta

and Phrakhru Anukunpariyattikan (Surawet Kechit)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 635504036@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นเป็นอย่างไร 2) ศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูล จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 6 ด้าน คือ คือ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านสวัสดิการ 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านการเกษตร 5) ด้านสิ่งแวดล้อม 6) ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดสามลำดับแรกพบว่า ด้านสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.64$) รองลงมา คือด้านการศึกษา ($\bar{x} = 4.51$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือ ด้านการเกษตร ($\bar{x} = 4.38$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; นโยบายทางการเมือง; พรรคก้าวหน้าไกล

Abstract

This research Its purpose is to 1. To study the level of opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Ban Kham Subdistrict, Nam Phong District, Khon Kaen Province. 2. To study the results of comparing opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province. How are they the same or different? It is quantitative research. The sample group used to collect data was 327 people. The research tools were questionnaires. Statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation.

The results of the research found that:

1. Opinions on the political policies of the Ban Kham People's Forward Party, Ban Kham Subdistrict, Nam Phong District, Khon Kaen Province, in 6 areas, namely 1) democracy, 2) welfare, 3) education, 4) agriculture 5) environmental aspect 6) economic aspect, overall, at a high level ($\bar{x} = 4.34$) When considering each aspect, it was found that It is at the highest and highest level. By arranging the first three averages from the highest to the lowest, it was found that In terms of welfare, there is an average ($\bar{x} = 4.64$) Next is education ($\bar{x} = 4.51$) and the lowest average was agriculture ($\bar{x} = 4.38$).

2. Results of comparing opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province. Classified by personal factors, it was found that people had gender, age, and educational level. and different average monthly incomes There are opinions on the political policies of the Ban Kham People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province. Overall, they are different. As for people with different occupations, Have opinions on the political policy of Ban Kham People's Progressive Party, Nam Phong District, Khon Kaen Province.

Keywords: Opinion; Political Policy; Move Forward Party

1. บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 2 บัญญัติว่า “ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข “ ประกอบกับประเทศไทยมีประชากรประมาณ 67,000,000 คน ประชาชนมีเป็นจำนวนมาก ระบอบประชาธิปไตยแบบทางตรงของกรีก จึงไม่เหมาะสมกับสังคมสมัยใหม่รวมทั้งประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยต้องใช้ระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน ซึ่งหน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 50(7) บัญญัติให้ปวงชนชาวไทยต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทน เรียกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สังกัดพรรคการเมือง และนโยบายของพรรคเป็นเครื่องมือในการหาเสียง หากพรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้ง จนกระทั่งมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร ได้จำนวนผู้แทนเป็นเสียงข้างมากในสภา และมีสิทธิจัดตั้งคณะรัฐบาล หรือร่วมรัฐบาลในการบริหารประเทศแล้ว พรรคการเมืองนั้นๆ จะได้นำนโยบายที่พรรคใช้รณรงค์หาเสียงมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น นโยบายของพรรคการเมืองจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการกำหนดทิศทางในการบริหารราชการแผ่นดิน หากนโยบายของพรรคการเมืองในภาพรวมเป็นไปในลักษณะนโยบายประชานิยมหรือประชารัฐ จะส่งผลเสียต่อระบบการเงินการคลังของประเทศ มีการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนต้องแบกรับหนี้สาธารณะมากขึ้นเกินความจำเป็น และนโยบายของพรรคการเมืองที่เป็นเรื่องประชานิยมอาจเป็นต้นเหตุให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐ แนวทางในการค้นหามาตรการเหล่านี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง มาตรการที่จะ ป้องกันมิให้นโยบาย ในลักษณะที่เป็นประชานิยมของพรรคการเมืองที่จะกระทบต่อวินัยการเงินการคลังของประเทศ เพื่อป้องกันความเสียหายจากนโยบายเหล่านั้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการเลือกตั้งระดับประเทศเพื่อสรรหาตัวแทนภาคประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ออกกฎหมายและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เสมือนเป็นการดูแลความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเลือกตั้งของผู้สมัคร พร้อมทั้งการทำงานด้วยการประสานงานกับหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2566 ของประชาชนบ้านขาม อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ซึ่งเป็นพื้นที่ของ เขต 3 ที่ผ่านมามีปรากฏว่ามีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต บ้านขาม อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ประกอบไปด้วย หมู่ 1, หมู่ 2, หมู่ 15, หมู่ 16 มีจำนวนทั้งหมด 1,418 คน ประชาชนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 1,067 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566) คิดเป็นร้อยละ 75.24 จากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด โดยผู้ชนะในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้ คือ นายชัชวาล อภิรักษ์มั่นคง ผู้สมัครจากพรรคก้าวไกล ซึ่งนับเป็นปรากฏการณ์ที่สามารถเอาชนะผู้ลงสมัครจากพรรคเพื่อไทยที่ในอดีตเคยเป็นผู้ชนะในเขต 3 ในสมัยที่ผ่านมา จากการสำรวจรายงานผลการนับคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จะพบว่าประชาชนบ้านขามส่วนใหญ่ได้ลงคะแนนให้กับพรรคก้าวไกลมาเป็นอันดับที่หนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566)

พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครองเป็นอย่างมาก แม้แต่ในการปกครองระบอบที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ก็ยังต้องมีพรรคการเมือง อาทิ พรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศที่มีการปกครองระบอบสังคมนิยม หากแต่พรรคการเมืองเหล่านั้นมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกับพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมิได้เป็นตัวกลางเสนอความต้องการของประชาชนให้แก่รัฐบาล ลอดจนมิได้เปิดโอกาสให้ประชาชนที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองแต่อย่างใด ในส่วนการใช้อำนาจอธิปไตย พรรคการเมืองเหล่านั้นได้ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยให้แก่ประชาชนดังเช่นที่พรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยสมควรทำ พรรคการเมืองถือว่ามีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากพรรคการเมืองคือสถาบันหลักที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่าง “ภาครัฐ” กับ “ภาคประชาชน” โดยที่พรรคการเมืองจะนำเอาปัญหาหรือความต้องการของประชาชนมาแปลงเป็นนโยบายของพรรค และนำนโยบายเหล่านั้นไปปฏิบัติเมื่อได้รับเลือกตั้งเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายบริหาร (เข้มทองตันสกุลรุ่งเรือง, 2563)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เป็นอย่างไร
2. เพื่อศึกษาผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนบ้านขาม อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ประกอบไปด้วย หมู่ 1, หมู่ 2, หมู่ 15, หมู่ 16 จำนวน รวมจำนวน 1,760 คน คน กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Tarō Yamane) จำนวน 327 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

4. สรุปผลการวิจัย

1. การวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขามอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 มีระหว่างอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 144 คนคิดเป็นร้อยละ 44.00 มี

รายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 6 ด้าน คือ คือ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านสวัสดิการ 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านการเกษตร 5) ด้านสิ่งแวดล้อม 6) ด้านเศรษฐกิจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดสามลำดับแรกพบว่า ด้านสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.64$) รองลงมา คือด้านการศึกษา ($\bar{x} = 4.51$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเกษตร ($\bar{x} = 4.38$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า 1) ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในตำบลภูดอยลวน อำเภอดงเจริญ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 5) ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชนบ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่มีความสำคัญความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านประชาธิปไตยระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านประชาธิปไตย โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายทางการเมืองของพรรคก้าวไกลมีการเปิดกว้างให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ และมีการนำนโยบายยกเลิกการเกณฑ์ทหารมาเป็นนโยบายหลักและนโยบาย

แก้ไขมาตรา 112 ลดโทษของกฎหมายหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์มีความสอดคล้องกับหลักสากล และนโยบายในด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ และนโยบายนิรโทษกรรมประชาชนทุกคนที่ถูกดำเนินคดีจากการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งเป็นการคืนอิสรภาพทางประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน และเพิ่มเบี้ยคนพิการให้เป็นอัตราเดียวกันถ้วนหน้า เดือนละ 3,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านสวัสดิการ ระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านสวัสดิการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพรรคก้าวหน้าไกลได้มีนโยบายในเรื่องประกันสังคมถ้วนหน้าเจ็บป่วยได้เงินชดเชย และค่าเดินทางหาหมอ ซึ่งเป็นนโยบายที่ตอบรับกับความเป็นอยู่ของประชาชนและนโยบายสิทธิลาคลอด 180 วัน ทำให้ประชาชนวัยทำงานมีความคิดเห็นในนโยบายด้านนี้เป็นอย่างดพ้อมกับนโยบายน้ำประปาสามารถดื่มได้ทุกพื้นที่ ลดภาระค่าใช้จ่ายจากน้ำดื่ม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทริกา อินทสิงห์ (2560) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของนิสิต/นักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 6 ต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พบว่า นิสิต/นักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก

3. ด้านการศึกษาระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายด้านการบริหารงานโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการในเรื่องของการศึกษาที่ควรพัฒนาไปกับนโยบายการยกระดับยกระดับคุณภาพของห้องน้ำภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีสุขภัณฑ์ที่ดี และการเพิ่มค่าตอบแทนครูบรรจุใหม่ เป็น 20,000 ต่อเดือน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพันธ์ โล่ประกอบทรัพย์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการและเครื่องมือการกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองไทย พบว่า พรรคการเมืองไทยมีความพยายามที่จะกำหนดแนวนโยบายที่เป็นตัวแทนเชิงนโยบายกับฐานเสียงของพรรค อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับพรรคการเมืองในต่างประเทศ ระดับความเป็นตัวแทนเชิงนโยบายของพรรคการเมืองไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำมาก

4. ด้านการเกษตรระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวหน้าไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านการเกษตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระยุทธ งามจิตร (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณสมบัติของผู้นำกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ พบว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ผู้นำต้องมีความเข้าใจ รัฐบาลและสามารถจัดการปัญหาได้ โดยผู้เขียนได้นำเสนอหลักการ SUPREME

MODEL ได้แก่ 1) Sacrifice คือ ความเสียสละในการทำงาน 2) Understand คือ ความเข้าใจในนโยบายอย่างลึกซึ้ง 3) Participation คือ การให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำงาน 4) Ethical คือ การนำเอาหลักจริยธรรมมาใช้ในการทำงาน 5) Management คือ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบให้เกิดประสิทธิภาพ 6) Enthusiasm คือ การกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาหรืออำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเสริมบทบาทของผู้นำในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

5. ด้านสิ่งแวดล้อม ระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านการสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในด้านสิ่งแวดล้อมประชาชนให้ความสนใจในเรื่องของอากาศที่บริสุทธิ์คือนโยบาย พ.ร.บ. อากาศสะอาด ที่มีผลต่อการใช้ชีวิตและ นโยบายฉีดวัคซีน-ทำหมัน ให้ทั้งหมาแมวบ้านและหมาแมวจรในพื้นที่ซึ่งจะช่วยลดจำนวนการแพร่ของสัตว์เลี้ยงให้อยู่ในจำนวนที่ควบคุมได้ นโยบายกองทุนปรับตัวรับมือภัยพิบัติ-น้ำท่วม ที่จะช่วยให้ประชาชนมีแหล่งพึ่งพายามเกิดภัยพิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพพล แก้วประวัตติ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของประชาชนชาวสมุทรปราการที่มีต่อพรรคก้าวไกล พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนชาวจังหวัดสมุทรปราการต่อพรรคก้าวไกล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติต่อพรรคก้าวไกล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6. ด้านเศรษฐกิจระดับของความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของภาพิมล มณฑาพงษ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวต่อนโยบายภาครัฐด้านการตลาดท่องเที่ยว จังหวัดระยอง พบว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวต่อนโยบายภาครัฐด้านการตลาดท่องเที่ยว ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

7. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามเพศพบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนไม่ว่าจะมีเพศใดก็ตามต่างก็มีทัศนคติหรือความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป มีอิสรภาพภายใต้การตัดสินใจไม่ว่าเพศใดก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่มีการบังคับขู่เข็ญซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระพรหมวิหาร อติธมโม (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตเทศบาลนคร

ขอนแก่นแตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุที่ต่างกันทำให้มีกระบวนการทางความคิดที่แตกต่างกันออกไปตามช่วงอายุ เพราะอาจมีประสบการณ์หรือความรู้ความสามารถรวมถึงอุดมการณ์ในการทำงานที่ได้สั่งสมมานานได้มีการค้นคว้าความรู้อยู่เสมอทำให้มีมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิณา พิงวิวัฒน์นิกุล (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน

9. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คนที่มีระดับการศึกษามากจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนโยบายทางการเมืองเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและอาจมีผลกระทบต่อนหน้าที่การทำงานซึ่งแตกต่างจากบุคคลที่มีระดับการศึกษาที่น้อยก็จะไม่ค่อยสนใจเกี่ยวกับเรื่องนโยบายทางการเมืองเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัวไม่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่มีผลกระทบต่อนตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลปาลี ศรีภักดี และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนายธนธร จิงรุ่งเรืองกิจ: กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนายธนธร จิงรุ่งเรืองกิจที่แตกต่างกัน

10. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมจำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าบุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกันย่อมมีความรู้สึกร่วมกันมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกันออกไป บุคคลมักจะให้ความสนใจและให้ความสำคัญพร้อมทั้งติดตามเรื่องที่เกี่ยวกับสาขาอาชีพของตนเป็นสำคัญจะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทางราชการหรือทางการเมืองจะให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ทางการเมืองมากกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา ทัดตานนท์ และคณะ

(2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความไว้วางใจทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

11. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีรายได้น้อยจะให้ความสำคัญกับนโยบายหรือการบริหารงานของพรรคการเมืองจัดทำขึ้นซึ่งมีผลต่อการหารายได้ ส่วนผู้ที่มีรายได้ปานกลางขึ้นไปและเป็นผู้ที่เสียภาษีให้กับรัฐ จะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย จะให้ความสำคัญที่ผลงานการบริหารงานของพรรคการเมืองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพล สมดี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ดังนั้น พรรคก้าวไกลควรมีการกำหนดนโยบายพรรคให้มีความครอบคลุมและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับนโยบายมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมค่าเฉลี่ยในด้านเศรษฐกิจน้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้นการออกแบบนโยบายควรคำนึงถึงความเหมาะสมและไม่ทำให้เกิดความสงสัยในนโยบายที่อาจทำให้เกิดปัญหาได้ในอนาคต

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลระดับจังหวัด

3.2 ควรมีการทำวิจัยเรื่อง นโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลที่ประชาชนต้องการ

3.3 ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของพรรคการเมือง หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้รับองค์ความรู้จากศึกษาในครั้งนี้ คือ 1) ระดับความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นพบว่า ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายทางการเมืองพรรคก้าวไกลของประชาชน บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กุลปาลี ศรีภักดี และธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์. (2564). ทศนคติของประชาชนต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนายธนธร จีระรุ่งเรืองกิจ: กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 16*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เข็มทอง ต้นสกุลรุ่งเรือง. (2563). *พรรคการเมือง*. เข้าถึงได้จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=คอมมอนส์:ไฟล์ประกอบทรัพย์สิน>. (2564). *การพัฒนากระบวนการและเครื่องมือการกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- นพพล แก้วประวัติ. (2563). *ทศนคติของประชาชนชาวสมุทรปราการที่มีต่อพรรคก้าวไกล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- นิภา ทัดตานนท์, สุรพล พรหมกุล และปรัชญา มีโนทองมหาศาล. (2564). ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 8(3), 136-137.
- บุญทริกา อินทสิงห์. (2560). *ความคิดเห็นของนิสิต/นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง). (2564). *คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิสิษฐ์ วงศ์รัตน์ศิลป์. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 7(1).
- ภาพิมล มณฑาพงษ์. (2554). *ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวต่อนโยบายภาครัฐด้านการตลาดท่องเที่ยวจังหวัดระยอง*. กรุงเทพฯ: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.
- วีณา พิงวิวัฒน์นิกุล. (2563). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 12(1), 84.
- วีระยุทธ งามจิตร. (2564). คุณสมบัติของผู้นำกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. *วารสารสหศาสตร์*, 21(1), 14.
- สมพล สมดี. (2558). คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี. *วารสารไตรศาสตร์ Three- Science*, 1(2), 55-56.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2566). *รายงานผลการนับคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.ect.go.th>
- _____. (2566). *รายงานผลการนับคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.ect.go.th>

รูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น

The Volunteer Spirit and Social Responsibility Models of Youth in Khon Kaen Province

สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา, สมควร นามสีฐาน และปานจิตร สุขุมาลัย

Sutipong Sawatta, Somkhuan Namseethan and Panjitr Sukumal

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: sutipong.saw@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนจังหวัดขอนแก่น 2) สร้างรูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น 3) นำเสนอรูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่นการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ตัวแทนจาก วัด สถานศึกษา องค์กรภาครัฐ และองค์กรเอกชน ส่วนงานละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน ผู้ให้ข้อมูลการสนทนากลุ่มเฉพาะ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คนและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการวิเคราะห์โดยอุปนัย และเขียนนำเสนอรายงานในรูปแบบความเรียงเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบ ประกอบด้วยพฤติกรรมหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน 2) การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และ 3) การมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งรอบตัวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยที่เยาวชนที่มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งทางด้านจิตใจและด้านร่างกายหรือพฤติกรรม ด้านจิตใจต้องมีหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ 1) เมตตา 2) กรุณา 3) มุทิตา 4) อุเบกขา ด้านร่างกายหรือพฤติกรรม ต้องมีหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อตถจริยา 4) สมานัตตตา

2. รูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่นเยาวชนจังหวัดขอนแก่นผู้ที่จะเป็นเยาวชนจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมต้นแบบ 3 ด้าน ได้แก่ (1) การช่วยเหลือผู้อื่น (2) การเสียสละ (3) การมุ่งมั่นพัฒนาสังคม ต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งด้านจิตใจและด้านร่างกายหรือด้านพฤติกรรม โดยด้านจิตใจต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 และด้านร่างกายต้องเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประยุกต์ตามหลักสังคหวัตถุ 4 และได้รับการสนับสนุนจาก 1) การศึกษาและการเรียนรู้ 2) การสนับสนุนจิตอาสา 3) การเสียสละเวลาและทรัพยากร 4) การเรียนรู้จากประสบการณ์ 5) การสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม 6) สถานศึกษาและ 7) กลุ่มเพื่อน

คำสำคัญ: จิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม; เยาวชนต้นแบบ; จังหวัดขอนแก่น

1. บทนำ

จิตอาสาคือเป็นคุณธรรมประการหนึ่งที่สังคมปรารถนาให้สมาชิกของสังคมยึดถือเป็นคุณธรรมที่กล่าวถึงสำนึกของบุคคลที่มีต่อสังคมส่วนรวมที่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมอาสาทำประโยชน์ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน ปัจจุบันสังคมไทยคาดหวังว่า จิตอาสาจะเป็นคุณธรรมที่สมาชิกยึดมั่นไม่ว่าจะมีบทบาทอยู่ในส่วนใดของสังคม ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และองค์กรต่างๆ ที่บุคคลเป็นสมาชิก กลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่สังคมให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้เป็นผู้มีจิตอาสาคือกลุ่มเยาวชนนักเรียน นักศึกษาซึ่งเห็นได้จากการบัญญัติถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในนโยบาย พระราชบัญญัติและมาตรฐานตัวชี้วัดทางการศึกษาต่างๆ อาทิพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ซึ่งระบุว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553) ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียนในมาตรฐานที่ 1 ข้อที่ 6 ว่าผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยตัวชี้วัดสำคัญคือร้อยละของผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวม มีส่วนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาสถานศึกษาและท้องถิ่น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549)

ประเทศไทยในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาได้มีขบวนการของเยาวชนรุ่นใหม่ออกมาเสนอข้อเรียกร้องทางการเมืองและทางสังคม มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นการส่งเสริมในเรื่องจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมในแนวทางที่ถูกที่ควรจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยที่การสร้างเยาวชนให้มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยต่อยอดให้เยาวชนเติบโตเป็นคนดีและมีคุณภาพ อันจะนำมาซึ่งการสร้างสังคมที่ดี สงบร่มเย็น และพร้อมที่จะเผชิญสิ่งต่างๆ ไปพร้อมๆ กัน ซึ่งถ้าเราทำได้สำเร็จ การพัฒนา

ชาติตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ก็จะบรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ เพื่อให้สังคมไทยเข้มแข็งขึ้น และมีคนไทยที่มีคุณภาพ ทุกคนในสังคมมีจิตใจโอบอ้อมอารีย์ ทำความดีและทำประโยชน์ต่อผู้อื่นอยู่เสมอ ก็จะทำให้สังคมมีการพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จังหวัดขอนแก่นถูกกำหนดให้เป็นเมืองสำคัญและเป็นเมืองศูนย์กลางด้านต่างๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีการวางรากฐานการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้จังหวัดขอนแก่นปรากฏว่า ได้มีเยาวชนที่รวมตัวกันขึ้นเป็นกลุ่มเยาวชนต้นแบบภายในสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยรวมตัวกันขึ้นเพื่อทำกิจกรรมทางสังคม เพื่อการช่วยเหลือสังคมในการลงไปพัฒนาเชิงพื้นที่ รวมทั้งนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่นที่รวมตัวกันทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ภายใต้การมีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านการใช้กิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางดนตรีภายในชุมชน สะท้อนให้เห็นความต้องการรวมตัวกันของเยาวชนเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมทางสังคม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนมีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม หากไม่แล้วจากความเจริญรุ่งเรืองด้านวัตถุในปัจจุบัน จะเป็นสาเหตุที่ทำให้สังคม มีค่านิยมที่ให้ความสำคัญแก่การแสวงหาเงินทอง แสวงหาอำนาจบาปมี มากกว่าที่จะให้ความสำคัญทางด้านจิตใจจะส่งผลให้เยาวชนมีความเห็นแก่ได้ เห็นแก่ตัว และด้วยเหตุที่ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดขอนแก่นนับถือศาสนาพุทธ ดังนั้น หลักคำสอนหลักการปฏิบัติตนตามแนวทางของพระพุทธศาสนาจะเป็นแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาให้เกิดการมีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และในฐานะที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่นได้ส่งเสริมให้เยาวชนมีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางการพัฒนาจึงวางโครงการวิจัยนี้ไว้ เพื่อเป็นการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปส่งเสริมความเป็นจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมแก่เยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น และเป็นปัญหาที่คณะผู้วิจัยจักได้หาคำตอบต่อไปว่า คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่นเป็นอย่างไร รูปแบบการพัฒนาเยาวชนให้เกิดมีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมจังหวัดขอนแก่นที่เหมาะสมเป็นอย่างไร และเพื่อต้องการถ่ายทอดองค์ความรู้รูปแบบคุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเยาวชนจังหวัดขอนแก่นให้เป็นผู้ที่มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม อันจะนำมาซึ่งความสุขแก่ตัวเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สังเคราะห์คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนจังหวัดขอนแก่น
2. สร้างรูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น
3. นำเสนอรูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น

3. วิธิดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับคุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น มี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นคุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น ระยะที่ 2 การศึกษาและถอดรูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มที่เป็นต้นแบบภายในจังหวัดขอนแก่น แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 4 สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 5 สรุปและสร้างร่างรูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น ระยะที่ 3 ยืนยันรูปแบบฯ ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ มี 1 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 6 จัดกิจกรรมสนทนากลุ่มเพื่อยืนยันรูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น

4. สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น
คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบ ประกอบด้วยพฤติกรรมหลัก 3 ด้าน ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และ การมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งรอบตัวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เยาวชนที่มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งทางด้านจิตใจและด้านร่างกายหรือพฤติกรรม ด้านจิตใจต้องมีหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ 1) เมตตา 2) กรุณา 3) มุทิตา 4) อุเบกขา ด้านร่างกายหรือพฤติกรรม ต้องมีหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อตถจริยา 4) สมานัตตตา ปัจจัยที่สนับสนุนให้เยาวชนเป็นผู้มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมได้ ดังนี้

1.1 การให้การศึกษาและการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) การเรียนรู้ค่านิยมและจรรยาบรรณ (2) การพัฒนาทักษะสำหรับชีวิต (3) การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่และบทบาทในสังคม (4) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างโอกาสในการมีส่วนร่วม

1.2 การสนับสนุนจิตอาสาประกอบด้วย (1) การส่งเสริมคุณลักษณะบุคลิกภาพ (2) การสร้างความเข้าใจและเอื้ออำนวยในชุมชน (3) การพัฒนาทักษะและความสามารถ (4) การสร้างความภูมิใจและความสัมพันธ์ (5) การส่งเสริมจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม

1.3 การบริจาคเวลาและทรัพยากร ประกอบด้วย (1) การพัฒนาความเข้าใจและความสำคัญของการช่วยเหลือ (2) การส่งเสริมคุณลักษณะเช่นความเมตตาและความรับผิดชอบต่อ (3) การสร้างความ

เชื่อมโยงกับชุมชน (4) การพัฒนาทักษะและความสามารถ (5) การสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่า

1.4 การเรียนรู้จากประสบการณ์ ประกอบด้วย (1) การช่วยเหลือผู้อื่น (2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น (3) การสร้างความเข้าใจ (4) ความรับผิดชอบต่อสังคม

1.5 การให้ความสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม ประกอบด้วย (1) การเป็นตัวอย่าง (2) การสนับสนุนการศึกษา (3) การสร้างโอกาสให้เยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมสังคม (4) การสนับสนุนการพัฒนาทักษะสังคม (5) การสนับสนุนการเรียนรู้จากประสบการณ์

2. รูปแบบจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดขอนแก่น โดยนำผลจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาสังเคราะห์เพื่อกำหนดรูปแบบ ดังนี้

2.1 คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบ ประกอบด้วย พฤติกรรมหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน 2) การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และ 3) การมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งรอบตัวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

2.2 เยาวชนที่มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดีประกอบด้วย 1. ด้านจิตใจต้องมีหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ 1) เมตตา 2) กรุณา 3) มุทิตา 4) อุเบกขา 2. ด้านร่างกายหรือพฤติกรรม ต้องมีหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อตถจริยา 4) สมานัตตตา

2.3 ปัจจัยที่สนับสนุนให้เยาวชนเป็นผู้มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 1) การให้การศึกษาและการเรียนรู้ 2) การสนับสนุนจิตอาสา 3) การบริจาคเวลาและทรัพยากร 4) การเรียนรู้จากประสบการณ์ 5) การให้ความสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม 6) สถานศึกษา 7) กลุ่มเพื่อน

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่ต้องนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบ ประกอบด้วยพฤติกรรมหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน 2) การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และ 3) การมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งรอบตัวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากว่า จิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้โดยการช่วยเหลือบุคคลอื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ เป็นการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยหวังให้สิ่งรอบตัวหรือสังคมดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่า จิตอาสาของนักเรียนมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา และสอดคล้องกับ Bacter and Marc (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาสมัคร ของนักเรียนในเมือง ทรานซิลวาเนีย พบว่า แรงจูงใจของการ

เป็นอาสาสมัครได้แก่ การเห็นแก่ผู้อื่น และความต้องการการมีส่วนร่วม

2. จากผลการศึกษาพบว่า เยาวชนที่มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งทางด้านจิตใจและด้านร่างกายหรือพฤติกรรม ด้านจิตใจต้องมีหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ 1) เมตตา 2) กรุณา 3) มุทิตา 4) อุเบกขา ด้านร่างกายหรือพฤติกรรม ต้องมีหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อุตถจริยา 4) สมานัตตตาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคคลที่มีพรหมวิหาร 4 จักเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างประเสริฐ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะจะเป็นผู้ที่เมตตา ความปรารถนาดีมีไมตรี ต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์ และความสุขอากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์มีความเบิกบานพลอยยินดี ยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุขและจะเป็นผู้ที่มองโลกตามความจริง โดยวางจิตใจเรียบสม่ำเสมอ มั่นคง เที่ยงตรง การมองเห็นคนที่จะได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุที่ตนประกอบ และผู้ที่มีสังคหวัตถุ 4 จะเป็นผู้ที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัย 4 ทุนหรือทรัพย์สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจ ศิลปวิทยา มีการกล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจงแนะนำสิ่งที่มีประโยชน์ มีเหตุผลเป็นหลักฐานชักจูงในสิ่งที่ดีงาม หรือคำแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจรู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจที่ดี สมานสามัคคี เกิดไมตรี ทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันให้การช่วยเหลือด้วยแรงกาย และชวนชวนช่วยเหลือกิจการต่างๆ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม และ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุข ทุกข์ คือ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

3. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สนับสนุน ให้เยาวชนเป็นผู้มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมได้ ประกอบด้วย 1) การให้การศึกษาและการเรียนรู้ 2) การสนับสนุนจิตอาสา 3) การบริจาคเวลาและทรัพยากร 4) การเรียนรู้จากประสบการณ์ 5) การให้ความสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม 6) สถานศึกษา และ 7) กลุ่มเพื่อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อทุกคนต้องอาศัยการให้การศึกษาและการเรียนรู้ โดยที่การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมและจิตอาสาของเยาวชน โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญในการสอนและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่และบทบาทที่เยาวชนในสังคม พร้อมทั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสาในชุมชนและโรงเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของแสงอาทิตย์ เจริญวัฒนพงศ์ และคณะ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนา กิจกรรมที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยด้านจิตอาสา ของนักเรียนสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการพัฒนา กิจกรรมที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยด้านจิตอาสาของนักเรียน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหาร ประกอบไปด้วย องค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายการบริหารกิจกรรมจิตอาสา ด้านวัตถุประสงค์การบริหารกิจกรรมจิตอาสา ด้านลักษณะ

กิจกรรมจิตอาสา มี และด้านหลักการจัดการเรียนรู้กิจกรรมจิตอาสา

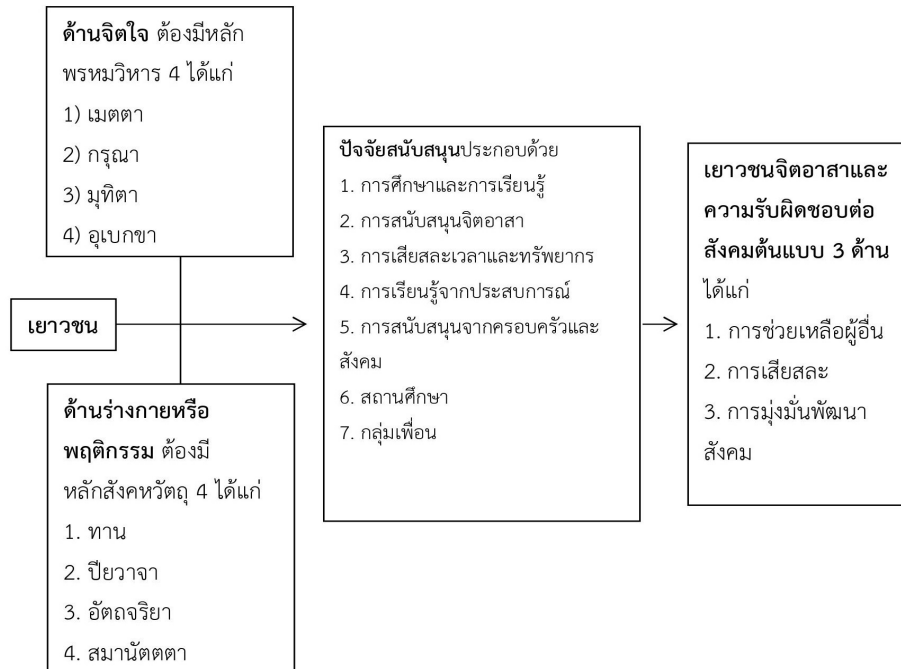
6. ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนต้นแบบ ประกอบด้วยพฤติกรรมหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1. การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน 2. การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและ 3. การมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งรอบตัวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาเยาวชนจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมบนพื้นฐานพฤติกรรมหลักทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่เยาวชนและสถานศึกษา

2. การดำเนินงานด้านจิตอาสา เป็นการดำเนินงานที่มีละเอียดอ่อน เป็นงานที่อาศัยความสมัครใจของผู้ทำเป็นหลัก ดังนั้น เมื่อมีการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมใดๆ และมีการบังคับให้คนเข้าร่วม ก็จะไม่เป็นงานจิตอาสาที่แท้จริง ดังนั้น การพัฒนางานด้านจิตอาสา ควรมีการดำเนินการโดยความสมัครใจของผู้ร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ สถานศึกษาควรนำกิจกรรมนั้นมาปฏิบัติ หรือนำกิจกรรมนั้นมากำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติ

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากผลการวิจัย เยาวชนจังหวัดขอนแก่นผู้ที่จะเป็นเยาวชนจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม ต้นแบบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละ 3) การมุ่งมั่นพัฒนาสังคมต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งด้านจิตใจและด้านร่างกายหรือด้านพฤติกรรม โดยด้านจิตใจต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมประยุกต์ตามหลักพรหมวิหาร 4 และด้านร่างกายต้องเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประยุกต์ตามหลักสังคหวัตถุ 4 และได้รับการสนับสนุนจาก 1) การศึกษาและการเรียนรู้ 2) การสนับสนุนจิตอาสา 3) การเสียสละเวลาและทรัพยากร 4) การเรียนรู้จากประสบการณ์ 5) การสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม 6) สถานศึกษาและ 7) กลุ่มเพื่อน รายละเอียดดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงอาทิตย์ เจ้งวัฒนพงศ์ และคณะ. (2564). รูปแบบการพัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยด้านจิตอาสาของนักเรียนสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร. เข้าถึงได้จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/download/250058/170638>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bacter, C and Marc, C. (2016). Students; Involvement in Social Volunteering. *Bulletin of the Transylvania University of Brasov Series VII: Social Sciences*, 9(58).

พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น

Decision-making Behavior in the Election of the House Representatives of People in Constituency 2, Khon Kaen Province

พระมหากิตติ กิตติเมธี (สอนเสนา), ชาญชัย ฮวดศรี และสุรพล พรหมกุล
Phramaha Kitti Kittimatee (Sonsana), Chanchai Huadsri and Suraphon Promgun
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nitboonpra@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น 2) เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่นโดยประยุกต์ตามหลักอคติ 4 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้วิธีการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 164,282 คน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 400 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$)
2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น พบว่า พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งควรสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชน ควรส่งเสริมความเสมอภาคให้ประชาชน ควรให้ประชาชนตรวจสอบสิทธิก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และตรวจสอบลำดับขั้นตอนในการลงคะแนนเลือกตั้ง ควรมีการให้ข้อมูลข่าวสารในการเลือกตั้งแก่ประชาชนอย่างถูกต้อง เหลือชุมชน

คำสำคัญ: พฤติกรรมการตัดสินใจ; การเลือกตั้ง; การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

Abstract

This study aimed to 1) examine the decision to vote for the House of Representatives member by voters in the Khon Kaen 2nd District; 2) compare the behavioral level on the decision to vote for the House of Representatives member by voters in the Khon Kaen 2nd District and 3) propose a guideline for development of the behavior on the decision to vote for the House of Representatives member by voters in the Khon Kaen 2nd District based on the concept of the Four Prejudices. This study was a mixed approach, mixing the qualitative and quantitative parts. The population was 164,282 people older than 18 years old, with the sample group being 400, and 10 key informants.

The study found that:

1. The behavioral level on the decision to elect the House of Representatives member by voters in the Khon Kaen 2nd District was found to be high overall ($\bar{x} = 3.98$).
2. The comparison showed that gender and monthly income did not affect the decision to vote for the House of Representatives member in the Khon Kaen 2nd District, refuting the hypothesis that the difference in age, marital status, education, and profession would lead to a difference in the decision to vote for the House of Representatives member in the Khon Kaen 2nd District. On the other hand, the hypothesis of the people with different Dosakati (Anger), Chandagati (Love), Mohagati (Infatuation), and Phayagati (Fear) having a different behavior in the decision to vote for the House of Representatives member in the Khon Kaen 2nd District was confirmed.

3. The guideline for political participation promotion was that the relevant authorities should encourage the people to become more politically active, aware of their rights and responsibilities, and adherent to the public participation principle.

Keywords: Decision Behavior; Election; House of Representatives Election

1. บทนำ

ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นับตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475 การปกครองในระบอบประชาธิปไตยไทยที่ผ่านมา เป็นการปกครองรูปแบบรัฐสภาบาง ช่วงเวลาที่มีรูปแบบการปกครองแบบสภาเดียวบ้าง หรือรูปแบบการปกครองแบบสองสภาบ้าง ทั้งนี้ เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ อย่างไรก็ตามโดยมากมักจะมีการปกครองแบบ ระบบสองสภาอันประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา และรัฐธรรมนูญทุกฉบับได้ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่ในการตรากฎหมายและบริหารราชการแผ่นดิน ส่วนวุฒิสภามีหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายและตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน จากบทบาทหน้าที่ ดังกล่าว สภาผู้แทนราษฎรจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางนิติบัญญัติที่มีบทบาทสำคัญ ต่อระบบการเมืองการปกครองของไทยอย่างยิ่ง (พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย, 2559) การเลือกตั้งเป็นกระบวนการวินิจฉัยสั่งการอย่างเป็นทางการซึ่งประชาชนเลือกปัจเจกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเลือกตั้งเป็นกลไกปกติที่ใช้ในระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 การเลือกตั้งอาจเพื่อเลือกผู้ดำรงตำแหน่งในสภานิติบัญญัติ หรือฝ่ายบริหารและตุลาการด้วยการให้ประชาชนออกเสียงเลือกบุคคลที่เห็นสมควร ประเทศไทยมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปมาแล้ว 28 ครั้ง นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา โดยครั้งล่าสุดคือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 (วิกิพีเดีย, 2563)

จากประกาศการเลือกตั้ง จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดหนึ่งได้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 11 เขตของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2566 เป็นส่วนหนึ่งของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2566 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 มีผู้ได้รับเลือกตั้งเขตละ 1 คน เพิ่มจากการเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ. 25621 เขต จากทั้งหมด 400คนทั่วประเทศสำหรับเขต 2 ในจังหวัดขอนแก่นประกอบด้วย1) ตำบลบ้านเป็ดประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 47,300.คน 2) ตำบลศิลาจำนวน 53,961 คน 3) ตำบลโคกสีจำนวน 9,053 คน 4) ตำบลสำราญจำนวน 10,643 คน 5) ตำบลบึงเนียมจำนวน 7,446 คน 5) ตำบลแดงใหญ่จำนวน 10,822 คน 7) ตำบลหนองตูมจำนวน 6,790 คน และ 8) ตำบลสาวะถีจำนวน 16,007 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 164,282 คนผลการเลือกตั้ง พบว่านายอิทธิพล

ชลธราศิริ พรรคก้าวไกล ได้ 38,984 คะแนน นางสาวธรรมาภรณ์ ทีฆธนานนท์ พรรคเพื่อไทย 28,502 คะแนน นายวัฒนา ช่างเหลา พรรคภูมิใจไทย ได้ 23,515 คะแนน นายภพธร แก้วขัน พรรครวมไทยสร้างชาติ 5,302 คะแนน ทำให้เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองเป็นที่น่าสนใจอย่างมาก นายอิทธิพล ชลธราศิริ จากพรรคก้าวไกลขณะการเลือกตั้งได้อย่างไรทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้พรรคที่ชนะการเลือกตั้งคือพรรคเพื่อไทย และพรรคประชาธิปัตย์และพรรคตามลำดับ ซึ่งนำไปสู่การตั้งคำถามมากมายหนึ่งในนั้น คือ มีคำถามว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 2 เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างไร สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นคำถามที่ยังไม่มีคำตอบในปัจจุบันทำให้เห็นปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในด้านการเลือกตั้งในอีกมิติหนึ่งอย่างไร

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมพฤติกรรมในการพัฒนาการเลือกตั้งของประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยประยุกต์ตามหลักอคติ 4

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ 1) ตำบลบ้านเป็ดจำนวน 47,300คน 2) ตำบลศิลาจำนวน 53,961 คน 3) ตำบลโคกสีจำนวน 9,053 คน 4) ตำบลสำราญ จำนวน 10,643 คน 5) ตำบลบึงเนียมจำนวน 7,446 คน 5) ตำบลแดงใหญ่จำนวน 10,822 คน 7) ตำบลหนองตูมจำนวน 6,790 คน และ 8) ตำบลสาวะถีจำนวน 16,007 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 164,282 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน

ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นทั้งหมด 8 หมู่บ้าน จำนวน 400 คน ได้จากสูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยหลักการคำนวณสูตรของทาโรยามาเน (Taro Yamane)

เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูล กับบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมด จำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์วิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ

2. การออกแบบวิจัยเชิงคุณภาพ (In-depth interview) กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 3 คน นายกเทศบาลตำบล 6 คน คน และเลขานุการหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น 1 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview) และการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์จากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้วยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูลได้นำนำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็น และเรียบเรียงเฉพาะประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยบูรณาการกับแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Techniques) ประกอบบริบท (Context) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. ระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.12$) รองลงมาคือ ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.98$) และด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.96$)

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการ

ตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุสถานภาพสมรรถนะระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งควรสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง สร้างโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส่งเสริมความสะดวกในการลงคะแนนเลือกตั้งและปรับปรุงสถานที่ลงคะแนนเลือกตั้งให้มีความเหมาะสม ควรส่งเสริมความเสมอภาคให้ประชาชนทั้งเพศหญิงและชายในการลงคะแนนเลือกตั้ง ที่ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันด้านพฤติกรรมการลงคะแนนเลือกตั้ง ควรให้ประชาชนตรวจสอบสิทธิก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และตรวจสอบลำดับขั้นตอนในการลงคะแนนเลือกตั้งให้เป็นไปตามขั้นตอนเพื่อความรวดเร็วในการลงคะแนนเลือกตั้งด้านพฤติกรรมระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้งควรมีการให้ข้อมูลข่าวสารในการเลือกตั้งแก่ประชาชนอย่างถูกต้อง ผู้สมัครเลือกตั้งควรรักษาคำมั่นสัญญาว่าจะช่วยเหลือชุมชนถ้าหากได้รับเลือกตั้ง และควรเลือกผู้สมัครจากผลงานของผู้สมัคร และนโยบายพรรคของผู้สมัคร โดยประยุกต์ตามหลักอคติ 4 พบว่า หลักฉันทาคติ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีวิจาร์ณญาณในการแสดงออกถึงการเลือกตั้ง มีสติในการพิจารณาถึงความเป็นจริง ความเหมาะสมในการลงคะแนนเลือกตั้ง โดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา แก้ปัญหาหลักโทสาคติ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีวิจาร์ณญาณในการแสดงออกถึงความต้องการและไม่ต้องการผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีสติในการพิจารณาถึงความเป็นจริงความเหมาะสมในการลงคะแนนเลือกตั้ง โดยใช้หลักอภัยทาน คือ การให้อภัย ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ตามหลักโมหาคติควรส่งเสริมให้ประชาชนมีวิจาร์ณญาณในการแสดงออกถึงความอยากมีอยากได้จากผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีสติในการพิจารณาถึง ความเหมาะสมในการลงคะแนนเลือกตั้ง โดยใช้หลักโยนิโสมนสิการ วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออกคือ มองให้ครบทั้งข้อดีข้อเสีย และทางแก้ไขหาทางออกให้หลุดรอดปลอดภัยจากข้อบกพร่องต่างๆ เป็นวิธีมองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงอีกแบบหนึ่ง เน้นการศึกษาและยอมรับความจริงตามที่สิ่งนั้นๆ เป็นอยู่ทุกแห่งทุกมุมเพื่อให้รู้และเข้าใจถูกต้องตามความเป็นจริงทั้งด้านดี ด้านเสีย จุดอ่อน จุดแข็งหลักภยาคติ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีวิจาร์ณญาณในการแสดงออกถึงความความกลัวการเปลี่ยนแปลง ความซึ่ซลาดในการตัดสินใจ ต้องมีสติในการพิจารณาถึงความเป็นจริง ความเหมาะสมในการลงคะแนนเลือกตั้ง โดยใช้หลักโยนิโสมนสิการ ในการแก้ปัญหาภยาคติ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีการคิดวิเคราะห์แยกแยะเหตุและผลอย่างมีสติ

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่มีความสำคัญ พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่นผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีการตระหนักรู้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งอีกทั้งให้ความสำคัญการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะกลัวเสียสิทธิบางประการทางการเมืองซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาสวรรณ สิทธิกรณ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งซ่อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของลัคนา ฤๅระบุตร และ บัญชา วิทยอนันต์ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) ประชาชนมีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานทั้งนี้ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 27 บัญญัติไว้ว่าบุคคลจะเป็นชายหรือหญิงที่มี อายุ 18 ปี ขึ้นไปมีสิทธิเสรีภาพในการตัดสินใจออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างเสรีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยงยุทธ พงษ์ศรี ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2562 ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภูมิ โภชน์เกาะ ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ประชาชนมีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าช่วงอายุของบุคคลที่ต่างกัน ทำให้มีประสบการณ์การเรียนรู้ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคมที่แตกต่างกัน โดยประสบการณ์การเรียนรู้ในปัจจุบันนั้น ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูล

ข่าวสารได้โดยง่ายผ่านทางสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ทำให้ทุกคนมีข้อมูลสำหรับตัดสินใจ ส่งผลต่อ ระดับการมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภูมิ โภชน์เกาะได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชภาดา ธนวิโรดมได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต เทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน

3. ประชาชนมีสภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกัน ชายและหญิงไม่มีสิทธิเท่าเทียมกันจากแนวปฏิบัติในการสมรสการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้” ดังนั้น ไม่ว่าจะสภาพสมรสต่างกัน ก็สามารถทำให้หลักการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิกานต์ ไสยเกื้อ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในอำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า สถานการณ์สมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุลิมาศ แพลงศรี ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมผลการวิจัยพบว่า สภาพสมรสโดยภาพรวมแตกต่างกัน

4. ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าการเลือกตั้งช่วยนำร่องทิศทางการเมืองและช่วยสร้างความสอดคล้องในการสนองตอบความต้องการตามเจตนารมณ์ร่วมของประชาชนการเลือกตั้งเป็นการสร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่วิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองเนื่องจากการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เชื่อมโยงการผนึกปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างกันระหว่างประชาชนกับผู้ปกครองโดยที่ประชาชนเป็นฝ่ายได้รับโอกาสในการแสดงออกถึงความต้องการใหม่ๆ อีกทั้งตามรัฐธรรมนูญ 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัยสามารถแสดงออกทางการเมืองการเลือกตั้งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุลิมาศ แพลงศรี ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม อยู่

ในระดับมาก การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิก สภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ระดับการศึกษา โดยโมเดลดังกล่าวสามารถพยากรณ์ความผันแปรของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร้อยละ 26.40 (Cox & Snell R² = .264) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยงยุทธ พงษ์ศรี ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี ศึกษาในท่วงเวลา ปี พ.ศ. 2562 พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ประชาชนมีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าการเลือกตั้งช่วยสร้างอิทธิพลและความสำคัญทางการเมืองของประชาชนการเลือกตั้งเป็นการใช้อำนาจทางการเมืองโดยตรงของประชาชนซึ่งจะส่งอิทธิพลต่อการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของผู้ปกครองการเลือกตั้งโดยทั่วไปจึงเป็นการใช้อิทธิพลทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่ไปจำกัดควบคุมและสลายการครอบงำอิทธิพลสูงสุดทางการเมืองขององค์กรอำนาจและกลุ่มผูกขาดเฉพาะกลุ่มเพื่อให้กระบวนการแข่งขันเข้าสู่อำนาจทางการเมืองอีกทั้งตามรัฐธรรมนูญ 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย สามารถแสดงออกทางการเมืองเลือกตั้งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิกานต์ ไสยเกื้อ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในอำเภอโนนพิทักษ์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า อาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภูมิ โภชน์เกาะ ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ประชาชนมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าการเลือกตั้งช่วยสร้างสันติภาพในการต่อสู้แข่งขันทางการเมืองการเลือกตั้งเป็นกลไกช่วยจัดระเบียบการต่อสู้ทางการเมืองให้อยู่ในกรอบของกฎเกณฑ์กติกาแทนการใช้กำลังรุนแรงกำกับการแข่งขันอำนาจให้อยู่ในครรลองของสันติวิธีที่กลุ่มอำนาจฝ่ายต่างๆให้การยอมรับร่วมกันได้ทั้งในการเข้าสู่อำนาจการใช้อำนาจและการพ้นจากอำนาจอีกทั้งตามรัฐธรรมนูญ 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย สามารถแสดงออกทางการเมืองเลือกตั้งได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวินิจ ฝาเจริญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในพื้นที่

เลือกตั้งซ่อมเขต 8 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ศึกษากรณีการเลือกตั้งซ่อมพื้นที่เขต 8 จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า รายได้ มีปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจในการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะรัตน์ สนแจ้ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 พบว่า รายได้ต่อเนื่องไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง

7. ประชาชนที่ปฏิบัติตามหลักอคติ 4 แตกต่างกันมีพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกันอย่างยอมรับสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าการเลือกตั้งช่วยให้ประชาชนได้คัดสรรกลั่นกรองผู้แทนและผู้ปกครองที่ต้องการการเลือกตั้งเปิดโอกาสทางการเมืองให้แก่ประชาชนในการพิจารณาตัดสินใจเปลี่ยนแปลงและคัดสรรผู้แทนหรือผู้ปกครองใหม่ให้สนองตอบความต้องการที่เปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศของการแข่งขันทางอำนาจในระหว่างกลุ่มอำนาจและผู้ปกครองซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้รับโอกาสในการเลือกผู้ปกครองและผู้ปกครองเองก็จะแข่งขันกันสนองตอบความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสถิตย์ สุทธิมน, สุรพล พรหมกุล และปรัชญา มีโนนทองมหาศาล ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 1 พบว่า ฉันทคติ โทสาคติ โมหาคติ ภัยาคติ โดยรวมต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์) สอดคล้องกับพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สอดคล้องกับกนก จันทรขจร (คู่มือธรรมเพื่อชีวิต) สอดคล้องกับจิรวุฒน์ รจนาวรรณ (กลยุทธ์คิดแบบผู้นำทำแบบนักบริหาร) สอดคล้องกับพระไพศาล วิสาโล (บทความโลกทำอะไร)

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งควรส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้ง และให้ความรู้ทั้งทางด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง และ ด้านแบบแผนการตัดสินใจการเลือกตั้ง อย่างเป็นรูปธรรม และให้ทั่วถึงทุกกลุ่มคน

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งควรส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้ง และให้ความรู้ทั้งทางด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง และด้านแบบแผนการตัดสินใจการเลือกตั้ง ให้

เข้าถึงทุกองค์กร และสถาบันการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับการเลือกตั้ง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ ในบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน

3.2 ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง โดยใช้หลักธรรมที่เป็นการพัฒนาการเลือกตั้งให้ดีขึ้นตามระบอบประชาธิปไตย

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ชนิดาภา มงคลเลิศพล. (2559). ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เหมาะสมกับประเทศไทย: ศึกษากรณีระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสม. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชนิกานต์ ไสยเกื้อ. (2565). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในอำเภอหนองบัว จังหวัดนครราชสีมา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 9(5).
- ธนภูมิ โกชนกะ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์, 5(1).
- นุชปภาดา ธนวิโรตม. (2562). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต เทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก: ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ภาสวรรณ สิทธิกรณ. (2562). พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยงยุทธ พงษ์ศรี. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในช่วงเวลา ปี พ.ศ. 2562. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ลัคนา ฤทธบุตร และบัญชา วิทยอนันต์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 12(3).
- วิกิพีเดีย. (2563). การเลือกตั้งในประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>
- วิกิพีเดีย. (2563). จังหวัดขอนแก่นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>
- สุลีมาศ แผลงศรี. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม. (ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ກາດຜນວກ

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น
ที่ 97/2567

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เรื่อง “พุทธนวัตกรรมเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน” ในวันที่ 27 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2567 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความมาตรา 30 ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540 จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.	อธิการบดี	ประธานกรรมการ
พระพรหมวัชรเมธี	เจ้าคณะภาค 9	รองประธานกรรมการ
พระเทพวิสุทธิคุณ, ดร.	เจ้าคณะจังหวัดขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
พระราชวัชรสารบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	รองประธานกรรมการ
พระเทพปวรเมธี, รศ. ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	รองประธานกรรมการ
พระเทพเวที, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต	รองประธานกรรมการ
พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนุตเสนโน, ผศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
พระมหาชานาญ มหาชาโน, ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์	รองประธานกรรมการ
พระราชพัฒน์วัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	รองประธานกรรมการ
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	กรรมการ
พระเมธีวราญาณ, ผศ.ดร.	คณบดีคณะพุทธศาสตร์	กรรมการ
พระอุดมสิทธินายก, รศ.ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์	กรรมการ
พระครูสังวรรักษ์เอกภัทร อภินโน, รศ.ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	กรรมการ

พระมหากษัตริย์ ปณฺธิตเมธี,ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์	กรรมการ
พระธรรมวชิราจารย์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์มหาสารคาม	กรรมการ
พระสิริรัตนเมธี, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เลย	กรรมการ
พระเมธีวชิราจารย์, ดร.	ผู้อำนวยการหน่วยวิทยบริการกาฬสินธุ์	กรรมการ
พระครูวาปีจันทคุณ, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด	กรรมการ
ดร.สรินดา สายลุน	ที่ปรึกษารองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น	กรรมการ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. ควบคุมดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินงาน
2. อำนวยความสะดวกในการจัดโครงการให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ

พระราชพัฒน์วชิรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น	ประธานกรรมการ
พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่	รองประธานกรรมการ
รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิเทศ สันนหารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระครูศรีพุทธบัณฑิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
นายศักดิ์รินทร์ ศรีหาบงค์	รท.ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น	กรรมการ
พระครูสมุห์ธีระพงษ์ นรินโท, ดร.	รท.ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	กรรมการ
ดร.อมรรัตน์ เตชะนอก	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	กรรมการ
นางจิตรดา แก้วมงคล	รท.ผู้อำนวยการส่วนคลังและทรัพย์สิน	กรรมการ
นายนิรุต ป้องสีดา	รท.ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนวิชาการ	กรรมการ
ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่: ควบคุมดูแล ให้คำปรึกษา อำนวยการ ส่งเสริมติดต่อประสานงานอำนวยการกำกับดูแล ช่วยแก้ไขปัญห และอุปสรรคที่เกิดขึ้นแก่คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยทุกประการ

คณะกรรมการฝ่ายอาคารสถานที่

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
นายศักดิ์รินทร์ ศรีหาบงค์	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
พระบุญ วรบุญโญ	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นางวาท เก่งโชน	นักการภารโรง	กรรมการ
นางสำภา ร้อยพรหม	นักการภารโรง	กรรมการ

นางคำทอง เคนหนู	นักการภารโรง	กรรมการ
นางศิริวัฒน์ พาพรม	นักการภารโรง	กรรมการ
นางบังใบ ไยแก้ว	นักการภารโรง	กรรมการ
นางสมปอง สิมารักษ์	นักการภารโรง	กรรมการ
นางลำไย บุริจันทร์	นักการภารโรง	กรรมการ
นางชลีพร นางหนองตุม	นักการภารโรง	กรรมการ
นางสมพร ปรัชญา	นักการภารโรง	กรรมการ
นายสุรพร ตุ่นป่า	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายธรรม สีสาย	นายช่างเทคนิค	กรรมการ
นายหนูพันธ์ ประสมพล	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นายสุพัฒน์ วรณญาติ	คนสวน	กรรมการ
นายมนี ศรีสะอาด	พนักงานรักษาความปลอดภัย	กรรมการ
องค์การนิสิตวิทยาเขตขอนแก่น		กรรมการ
สโมสรนิสิตวิทยาเขตขอนแก่น		กรรมการ
พระครูสมุทรธีระพงษ์ นรินโท, ดร.	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	กรรมการและเลขานุการ
พระภาณุวัฒน์ จันทวฑฒโน	อาจารย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายตะวัน พรหมบุตร	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายปิยะพงษ์ คุ่มภัย	ช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุทธิรักษ์ ตาพล	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายประดิษฐ์ สังฆพงษ์	นายช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดสถานที่ประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ประกอบด้วย
 - 1.1 ห้องประชุมใหญ่
 - 1.2 ห้องประชุมกลุ่มย่อย
 - 1.3 ห้องรับรองวิทยากร ผู้มีเกียรติ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. จัดสถานที่รับประทานอาหารกลางวันและอาหารว่าง
3. ประดับตกแต่งห้องประชุมใหญ่และห้องประชุมย่อย

คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ/พิธีกร

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสน	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา วช.ขอนแก่น	รองประธานกรรมการ

ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการ
อ.ดร.สุนทร สายคำ	ผู้อำนวยการหลักสูตร ค.ม.(พุทธบริหารฯ)	กรรมการ
ผศ.ดร.พชรกฤต ศรีบุญเรือง	เลขานุการหลักสูตร ค.ม.,ค.ด. (การสื่อสารภาษาไทย)	กรรมการ
อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ
อ.จิรวัดณ์ ลิทธิธรรม	อาจารย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดทำกำหนดการ
2. ลำดับพิธีการตามกำหนดการ
3. เป็นพิธีกรในการประชุม
4. กำกับดูแลด้านศาสนพิธี

คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และวิเทศสัมพันธ์

พระอุดมปัญญาภรณ์, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	อาจารย์	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสง	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา วช. ขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาศ	หัวหน้าสถานีวิทยุ	กรรมการ
ผศ.ดร.ชาญชัย ชวดศรี	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	อาจารย์	กรรมการ
พระอธิการไชยา ติคุชวิโร	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นายสุนทร เสนาสุข	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายนิรันดร์ เลิศวีรพล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	กรรมการ
พ.อ.ทองดี ทองลั่น	นักประชาสัมพันธ์	กรรมการ
นายสุทธิพงษ์ อุพลเกียรติ	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ
นายอภิวัฒน์ สาระบัน	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดส่งหนังสือเชิญนักวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. ประสานงานสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์
4. ออกแบบและจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ตามจุดต่างๆ
5. จัดทำป้ายวิทยากรในห้องประชุมใหญ่และห้องประชุมย่อย
6. จัดทำป้ายคัดเอาท์บนเวที
7. ออกแบบประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

8. นำบทความวิจัยเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์
9. ควบคุมระบบการสื่อสารทั้งในห้องประชุมใหญ่และประชุมย่อย
10. จัดทำวีดิทัศน์แนะนำมหาวิทยาลัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
11. บันทึกภาพนิ่ง/วิดีโอ/เสียง ตลอดงาน

คณะกรรมการฝ่ายเอกสารวิชาการ

ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
พระครูภาวนาโพธิคุณ, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตร พธ.ม., พธ.ด.(ปรัชญา)	รองประธานกรรมการ
พระครูปริยัติพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตร พธ.ม., พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	รองประธานกรรมการ
พระครูสุธีศัมมภิระญาณ, วิ. รศ.ดร.	อาจารย์	กรรมการ
พระครูศรีปริยัติบัณฑิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตร พธ.บ.(ปรัชญา)	กรรมการ
รศ.ดร.ดิปติ มหันตะ	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสน	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา วช. ขอนแก่น	กรรมการ
ผศ.ดร.สุวิน ทองปั้น	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.จรัส ลีกา	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.จักรพรรณ วงศ์พรพจน์	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.ประกอบ มีโคตรทอง	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.ชาญชัย ฮวดศรี	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.สมควร นามสีฐาน	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	อาจารย์	กรรมการ
อ.ชยันต์ บุญพิโย	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.สุรพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวสาริกา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวมารีสา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวอนุดิตา บุญตะวัน	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำต้นฉบับบทความ
2. ประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ และส่งบทความให้ตรวจสอบ
3. ประสานงานกับเจ้าของบทความ เพื่อส่งบทความให้แก้ไข
4. จัดเตรียมบทความที่แก้ไขแล้วเพื่อนำเข้าห้องประชุมกลุ่มย่อย
5. จัดทำข้อสรุปของแต่ละบทความที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วให้กับเจ้าของบทความได้แก้ไข
6. จัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceeding)

7. แปลเอกสารทางวิชาการและเอกสารการประชุมในระดับนานาชาติ

คณะกรรมการประจำห้องประชุมกลุ่มย่อย

ห้องประชุมย่อยที่ 1 ห้อง B 202 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญญาเถระ)

: พุทธนวัตกรรมทางศาสนา/ปรัชญาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระครูภาวนาโพธิคุณ, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
3. ผศ.ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
4. ผศ.ดร.สุวิน ทอปปัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระสมภาร ฐิตญาโณ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.ดร.จักรพรรธน์ วงศ์พรพจน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นายจักรี มาป้อง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 2 ห้อง B 203 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญญาเถระ)

: พุทธนวัตกรรมทางศาสนา/ปรัชญาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระครูปริยัติพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กรรมการ
3. ผศ.ดร.วิเชียร แสนมี	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
4. ผศ.ดร.จรัส ลีกา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระมหาสำรอง สญญาโต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.ดร.ประกอบ มีโคตรทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นายชัยรัตน์ มาสอน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 3 ห้อง B 204 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญญาเถระ)

: พุทธนวัตกรรมทางศาสนา/ปรัชญาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระเมธีวัชรารักษ์, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วช.ร้อยเอ็ด	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.ประพันธ์ ศรีภร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
3. พระครูศรีพุทธินันท์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	กรรมการ
4. พระมหาณัฐพันธ์ สุทนต์วิภาณี, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระมหาสุทธิดิล จิตตปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.ดร.สุนทร สายคำ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวรุ่งนภา โยนต์ัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 4 ห้อง B 205 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.อิศรา ก้านจักร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วช.อีสาน	กรรมการ
3. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษ ฐิริปัญโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
4. อ.พันทิwa ทับภูมี้	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.กนกวรรณ ประจันตะเสน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.อนุสรณ์ นางทะราช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวแพรวพรรณ ประจักษ์โก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 5 ห้อง B 302 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.วิทยา ทองดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.สิทธิพล อาจอินทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
3. ผศ.ดร.ชุตินันต์ สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
4. ผศ.ดร.พชรกฤต ศรีบุญเรือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระครูวินัยธรวรุฒิ เตชธมฺโม, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.ดร.วิรัตน์ ทองภู	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวดารณี ปะเตชะกั	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 6 ห้อง B 303 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.มณฑา ชุ่มสุคนธ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
3. อ.ดร.เอกชาติ สุขเสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วช.อีสาน	กรรมการ
4. พระครูปลัดบุญช่วย โชติวิโส, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. นางฤดี แสงเดือนฉาย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระมหาศรายุทธ สมนต์ปาสาทิโก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาววิภาดา โคตรแก้ว	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 7 ห้อง B 304 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมหาราช (สนธิ ชวนมหาปัญญามหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	กรรมการ
3. ผศ.ดร.วิกรม บุญนุ่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	กรรมการ
4. อ.ดร.ยิ่งสรรค์ หาพา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.สมพร ศิริพันธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. ผศ.ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณัณรมย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นายพัฒนพงษ์ หนองน้ำ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 8 ห้อง B 305 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ.ดร.สุริยะจรัส เตชะตันมื่นสกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.ววิทย์ นพแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
3. อ.ดร.ชาญชัย ฤทธิร่วม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	กรรมการ
4. อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	เลขานุการ
5. อ.ดร.พงษ์นรินทร์ อุทัยกาญจนกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระมหากิตติ กิตติเมธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. อ.บุญส่ง นาแสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 9 ห้อง B 402 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
3. ผศ.ดร.เกษภา ผาทอง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	กรรมการ
4. ผศ.ดร.เรียงดาว ทวะชาติ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.อภิณพ ฮาดภักดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.ดร.สมควร นามสีฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวแพรทอง กัปโก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 10 ห้อง B 403 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ.ดร.อนุรัตน์ อนันทนาธร	มหาวิทยาลัยบูรพา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
3. อ.ดร.กาญจน์ชนิดาภา เมธีวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
4. อ.ดร.ปาณจิตร สุกุมลย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. อ.ดร.อินตอง ชัยประโคน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระสอนดำ วาฬสโท, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางรพีพร มณีวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 11 ห้อง B 404 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.กตัญญู แก้วหานาม	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สิริศักดิ์ อาจวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	กรรมการ
3. อ.ดร.อารีย์ บินประทาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
4. อ.ทรงพล โชติกเวชกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. พระโมฏิกานนทิก นริสโร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. พระมหาอริวัฒน์ ภัทรทวี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางสาวกัญติศา ศรีเสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ห้องประชุมย่อยที่ 12 ห้อง B 405 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

: พุทธนวัตกรรมทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อการสร้างสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.วินิจ ฝาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	กรรมการ
3. อ.ดร.โกมินทร์ วังอ่อน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
4. อ.ดร.ธีรดนัย กัปโก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
5. นางสาวธิดารัตน์ วรจักร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
6. อ.จิรวุฒิ สัทธรรม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
7. นางประกายเพชร ชารินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับนานาชาติ

ห้องประชุมย่อยที่ 13 ห้องเขียวเตอร์ ชั้น 5 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุฒาจารย์ (สนิท ชวนมहाปญฺญมหาเถร)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.สุพล สุธะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. พระมหาสมบุญ วุฒิกโร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
3. รศ.ดร.ไชยวัฒน์ เผือกคง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	กรรมการ

4. ผศ.ดร.บุญมี พรรษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	กรรมการ
5. ดร.เจฟฟี่ วิลสัน	สถาบันวิจัยพุทธศาสนา DIRI ซิดนีย์ ออสเตรเลีย	กรรมการ
6. อ.ดร.สรินญา มารศรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เลขานุการ
7. อ.สุริยา บุญยะรังค์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	ผู้ช่วยเลขานุการ
8. ผศ.ดร.นิรัช เรืองแสน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	พิธีกร
9. นายบัลลังก์ ศรีบุญเรือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.ขอนแก่น	เทคโนโลยีสารสนเทศ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของบทความ วิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะตามความเหมาะสม แก่ผู้นำเสนอบทความ และทำการประเมินบทความ
2. เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ มีหน้าที่ดังนี้
 - 2.1 ประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้องประชุมกลุ่มย่อย
 - 2.2 ประสานงานผู้นำเสนอบทความประจำห้องประชุมกลุ่มย่อย
 - 2.3 เตรียมเอกสารลงเวลา ใบสำคัญรับเงิน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ทรงคุณวุฒิและเอกสารลงเวลาของผู้นำเสนอบทความ
 - 2.4 เตรียมบทความให้กับผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน
 - 2.5 เตรียมเกียรติบัตรของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้นำเสนอบทความ
3. พิธีกร มีหน้าที่ ดังนี้
 - 3.1 ดำเนินรายการเพื่อให้การวิพากษ์บทความเป็นไปตามลำดับ
 - 3.2 กำกับเวลา คือ ให้เวลานำเสนอบทความละ 10 นาที และรับการวิพากษ์บทความละ 5 นาที โดยมีป้ายกำกับเวลา
4. เทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่ ดังนี้
 - 4.1 เตรียมความพร้อมของห้องประชุมกลุ่มย่อย คือ จัดโต๊ะสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จัดโต๊ะสำหรับผู้นำเสนอบทความ และผู้เข้าร่วมงาน
 - 4.2 จัดเตรียมเครื่องเสียง ไมโครโฟน คอมพิวเตอร์/โน้ตบุค ใช้ระบบการประชุมแบบออนไลน์ โปรเจ็คเตอร์ จอโปรเจ็คเตอร์ ให้พร้อมใช้งาน
 - 4.3 รวบรวมไฟล์ PPT จากผู้นำเสนอบทความแล้วจัดเก็บในคอมพิวเตอร์/โน้ตบุค เตรียมนำเสนอ
 - 4.4 เปิดไฟล์ PPT นำเสนอตามลำดับตั้งแต่คนแรกถึงคนสุดท้าย

คณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติ

งานต้อนรับที่ท่าอากาศยานขอนแก่น

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
พระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	กรรมการ

พระครูศรีพุทธิบัณฑิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ	กรรมการ
พระครูสมุทรธีระพงษ์	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	กรรมการ
ผศ.ดร.สุวิน ทอปปัน	อาจารย์	กรรมการ
ผศ.ดร.จรัส ลีกา	อาจารย์	กรรมการ
อ.ดร.สุนทร สายคำ	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. ต้อนรับและอำนวยความสะดวกวิทยากร และผู้ทรงคุณวุฒิ
2. จัดหารถรับ-ส่ง วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิระหว่างมหาวิทยาลัยกับสนามบิน

งานต้อนรับที่ห้องประชุมชั้น 2 อาคารเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา

รศ.ดร.วิทยา ทองดี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ประธานกรรมการ
ผศ.อนุสรณ์ นางทะราช	ประธานหลักสูตร ค.บ. (การสอนสังคมศึกษา)	รองประธานกรรมการ
พระครูสุนทรกิตติธรรมคุณ	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการ
นางจิตรลดา แก้วมงคล	ผู้อำนวยการส่วนคลังและทรัพย์สิน	กรรมการ
นางสุพัตรา นาทัน	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	กรรมการ
นางศุภินิษฐา งามสง่า	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	กรรมการ
นางสาวปิยะนุช ไทยทองกลาง	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวยุภาพร เงามะเขษ	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวสุติพร ไยแก้ว	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
คณะกรรมการสโมสรนิสิต		กรรมการ
ผศ.ดร.เรียงดาว ทวะชาลี	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวสุภาณดา เทนอิสสระ	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวดารณี ปะเตชะกัง	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางวิภาดา โคตรแก้ว	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวแพรวพรรณ ประจักษ์โก	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการต้อนรับ
2. กำกับติดตามประเมินผลกลุ่มงานต่างๆ ในฝ่ายปฏิบัติ
3. ประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

งานนำดื่ม รับผิดชอบนำดื่ม-อาหารว่าง อาคารหอประชุมชั้น 2 อาคารเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา

ดูแลพระสงฆ์

นายจักรี มาป้อง

พระณัฏฐนิชา อติภทโท/บุปผารัตน์

พระมหารัชพล รตนจิตโต/สมภักดิ์

สามเณรกิตติพงษ์ ก้อนเงิน

พระมหากิตติพงษ์ กิตติโสภโณ

พระมหารัชชานนท์ รตนรสี/บุราณราช

พระมหาธีรยุทธ ธีรเมธี

พระมหาทินกร ทินนโร/ยางสี

พระมหายุทธพงษ์ ธมฺมวาทิ/สายลิม

สามเณรสุนิชา จิตรแสง

สามเณรเกรียงไกร โพธิ์ชัย

พระกัญจน์ธนต์ แมนวิเศษ

พระชาตรี ขนฺติจิตโต/ศรีจำปา

พระปานชัย กิตติภทโท/สีแก้ว

พระพงศธร เขมโก/พิมโกทา

สามเณรณชัย สุริยะ

ดูแลผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เข้าร่วมประชุมฆราวาส

นายจักรี มาป้อง

นายชาคริส เลแก้ว

นายเมฆนรินทร์ ชุกริส

นางสาวกณดิชา เกตรา

นางสาวศรียุญา โพธิ์ศรี

นางสาววิรัชรอง ทาปลัด

นางสาวกาญจนา สมศรีษะ

นายสารัช โพธิ์ทอง

นายธนดล ประทุมชัย

นางสาวสุภาวดี ขำกรม

นางสาวอภิญา พิลาดิ

ดูแลห้องประชุมกลุ่มย่อย

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 1 ห้อง B 202 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามกาจารย์ (สนิท ชวณฺหยาภณฺมมหาเถร)

พระณัฏฐนิชา อติภทโท/บุปผารัตน์

นายชาคริส เลแก้ว

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 2 ห้อง B 203 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธมามกาจารย์ (สนิท ชวณฺหยาภณฺมมหาเถร)

นักวิชาการศึกษา

รองนายกองค์การบริหารนิสิต

รองนายกองค์การบริหารนิสิต

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์

หัวหน้าฝ่ายนิสิตสัมพันธ์

หัวหน้าฝ่ายปฎิคม

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายนิสิตสัมพันธ์

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกิจกรรม

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมเยาวชน

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายทะเบียน

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายปฎิคม

หัวหน้าฝ่ายเลขานุการ

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา

นายไชยวัฒน์ ชาสาท

นายอานนท์ ภูชา

นางสาวกรรณิการ์ เจนญูใจ

นางสาวชนิศา โพธิ์ศรี

นางสาวอรดี ดอนหันรักษา

นางสาวศรัณย์ภัคร แดงน้อย

นายวิษุฒม์ งามปัญญา

นางสาวศุภวรรณ อเวลา

นางสาวนิโลบล บุญเลิศผล

นางสาวพิมพ์พิสุทธิ์ เหลาทอง

พระมหารัษฎพล รตนจิตโต/สมภักดิ์ นายไชยวัฒน์ ชำฮาด

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 3 ห้อง B 204 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
พระมหาภิกขิตติพงษ์ กิตติโสภโณ นายเมฆนรินทร์ ชูกริส

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 4 ห้อง B 205 ชั้น 2 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
พระมหารัษฎานนท์ รตนรสี/บุราณราช นายอานนท์ ภูษา

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 5 ห้อง B 302 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นางสาวกัณติชา เกตรา นางสาวกรรณิการ์ เจนถูกใจ

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 6 ห้อง B 303 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นางสาวศรีญา โปธิศรี นางสาวชนิศา โปธิศรี

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 7 ห้อง B 304 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นางสาววิรังรอง ทาปลัด นางสาวอรดี ดอนหันรักษา

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 8 ห้อง B 305 ชั้น 3 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นางสาวกาญจนา สมศรีชะ นางสาวศรัณย์ภัคร แดงน้อย

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 9 ห้อง B 402 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นายสารัช โพธิ์ทอง นายวิษุทธิ์ งามปัญญา

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 10 ห้อง B 403 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นายชนดล ประทุมชัย นางสาวศุภวรรณ อเวลา

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 11 ห้อง B 404 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นางสาวสุภาวดี ขำกรม นางสาวนิโลบล บุญเลิศผล

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 12 ห้อง B 405 ชั้น 4 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นางสาวอภิญญา พิลาดี

ห้องประชุมกลุ่มย่อยที่ 13 ห้อง เขียวเตอร์ ชั้น 5 อาคารบัณฑิตศึกษา สมเด็จพระพุทธาจารย์ (สนิท ชวณมหาปัญญมหาเถร)
นางสาวพิมพ์พิสุทธิ เหลาทอง

มีหน้าที่: ดังนี้

1. ต้อนรับผู้ทรงคุณวุฒิ-นักวิชาการ ผู้ร่วมประชุมสัมมนาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
2. บริการน้ำดื่ม-อาหารว่าง สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ-นักวิชาการ ผู้ร่วมประชุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำของเข้าร่วม

ดร.อมรรัตน์ เตชะนอก	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น	ประธานกรรมการ
นางสาวพันทิwa ทับภูมิ	อาจารย์	กรรมการ
นายบัลลังก์ ศรีบุญเรือง	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นางสาวอัญญาดา ตาเสาร์	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นางสาวกาญจนา สมศรีชะ	นิสิต	กรรมการ

นางสาวศรัณย์ภัคร แดงน้อย	นิสิต	กรรมการ
นายสารัช โพธิ์ทอง	นิสิต	กรรมการ
นายวิษณุตม์ งามปัญญา	นิสิต	กรรมการ
นายชนดล ประทุมชัย	นิสิต	กรรมการ
นางสาวศุภวรรณ อเวลา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวสุภาวดี ขำกรม	นิสิต	กรรมการ
นางสาวนิโลบล บุญเลิศผล	นิสิต	กรรมการ
นางสาวอภิญา พิลาดิ	นิสิต	กรรมการ
นางสาวพิมพ์พิสุทธิ์ เหลาทอง	นิสิต	กรรมการ
นางประกายเพชร ชารินทร์	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวกัญธิชา ศรีเสนา	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดเตรียมกระเป๋าสสำหรับบรรจุเอกสาร วัสดุ
2. จัดหากระดาษ ปากกา สำหรับผู้เข้าประชุม
3. จัดของที่ระลึกสำหรับวิทยากร

คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

นางจิตรลดา แก้วมงคล	ผู้อำนวยการส่วนการคลังและทรัพย์สิน	ประธานกรรมการ
นางสุพัตรา นาทัน	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	รองประธานกรรมการ
นางศุภนิษฐา งามสง่า	นักวิชาการการเงินและบัญชี ชำนาญการ	รองประธานกรรมการ
นางสาวยุภาพร เงาะเศษ	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวชุตติพร ไยแก้ว	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการ
นางสาวปิยะนุช ไทยทองกลาง	นักวิชาการการเงินและบัญชี	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในการวางแผนงบประมาณ
2. ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเงินค่าลงทะเบียน การเบิก-การจ่ายทุกหมวดรายการ
3. จัดเตรียมออกใบเสร็จค่าลงทะเบียนแก่ผู้เข้าร่วมประชุม
4. จัดซื้อจัดจ้างวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุม

คณะกรรมการฝ่ายยานพาหนะและจราจร

นายศักดิ์รินทร์ ศรีหาบงค์	ร.ก.ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตขอนแก่น	ประธานกรรมการ
พระครูสมุห์ธีระพงษ์ นรินโท, ดร.	ร.ก.ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	รองประธานกรรมการ
นายธนรัฐ อดทน	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ

นายพัฒนพงษ์ หนองน้ำ	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายสุพัฒน์ วรรณญาติ	คนสวน	กรรมการ
นายมนี ศรีสะอาด	พนักงานรักษาความปลอดภัย	กรรมการ
นายตะวัน พรหมบุตร	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุทธิรักษ์ ตาพล	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายปิยะพงษ์ คุ่มภัย	ช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายประดิษฐ์ สังฆพงษ์	นายช่างเทคนิค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายสุรศักดิ์ ปักเหนือ	พนักงานขับรถ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดเตรียมยานพาหนะและพนักงานขับรถให้พร้อมใช้ในการดำเนินงาน
2. จัดเตรียมป้ายบอกสถานที่จอดรถ
3. จัดรถรับส่งวิทยากร
4. ประสานงานรักษาความปลอดภัย อำนวยความสะดวกการจราจรและสถานที่จอดรถ

คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

ผศ.ดร.สุพล พรหมกุล	ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	ประธานกรรมการ
อ.ดร.ปภาเจติร สุกุมลย์	เลขานุการหลักสูตร ค.ม.(การสอนสังคมฯ)	รองประธานกรรมการ
อ.ดร.สมควร นามสีฐาน	เลขานุการหลักสูตร ค.ด.(การสอนสังคมฯ)	กรรมการ
อ.ดร.สุธิพงษ์ สวัสดิทา	เลขานุการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต	กรรมการ
อ.ดร.สิริบุญมา มารศรี	อาจารย์	กรรมการและเลขานุการ
อ.กนกวรรณ ประจันตะเสน	อาจารย์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวสาริกา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวมารีสา ไสวงาม	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวอนุธิดา บุญตะวัน	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่: ดังนี้

1. จัดทำแบบสอบถามประเมินการประชุม
2. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
3. รายงานผลการประเมินเสนอคณะกรรมการ

คณะกรรมการฝ่ายลงทะเบียน

นางรพีพร มณีวรรณ	นักจัดการงานทั่วไป	ประธานกรรมการ
นางฤดี แสงเดือนฉาย	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ

นางสาวธิดารัตน์ วรจักร	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นางสาวแพรทอง ประจักษ์โก	นักวิชาการศึกษา	กรรมการ
นายชาคริตส์ เลแก้ว	นิสิต	กรรมการ
นายไชยวัฒน์ ซาฮาด	นิสิต	กรรมการ
นายเมฆนรินทร์ ชูกริส	นิสิต	กรรมการ
นายอาหนนท์ ภูษา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวกัณติชา เกตตรา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวกรรณิการ์ เจนถูกใจ	นิสิต	กรรมการ
นางสาวศรียุญา โพธิ์ศรี	นิสิต	กรรมการ
นางสาวชนิศา โพธิ์ศรี	นิสิต	กรรมการ
นางสาววิรังรอง ทาปลัด	นิสิต	กรรมการ
นางสาวอรดี ดอนหันรักษา	นิสิต	กรรมการ
นางสาวรุ่งนภา โยนตัน	นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมให้พร้อมก่อนวันประชุมวิชาการ
2. รับผิดชอบการลงทะเบียนในวันประชุม
3. จัดเตรียมป้ายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม
4. มอบของชำร่วยให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เข้าร่วมงาน ในขณะลงทะเบียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าจะสิ้นสุดโครงการ

สั่ง ณ วันที่ 26 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2567

(พระราชพัฒน์วัชรบัณฑิต, รศ.ดร.)

รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น ปฏิบัติหน้าที่แทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

